

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

Zakon br. 02/L-123

O POSLOVNIM DRUŠTVIMA

Skupština Kosova,

Shodno Poglavlju 9.1.26 tačka (a) Ustavnog okvira za privremenu samoupravu na Kosovu (UNMIK Uredba br. 2001/9 od 15. maja 2001),

Prihvatajući činjenicu da zdrava ekonomija na Kosovu zavisi od postojanja moderno orijentisanog tržišta i od adekvatnog pravnog okvira koji će odgovarati potrebama biznisa;

Uvidjajući da ovaj pravni okvir treba obavezno da sadrži, između ostalog, odgovarajući bazični zakon o trgovačkim društvima (organizacijama) koji obezbeđuje, unapređuje i efikasno razvija osnivanje, registraciju, funkcionisanje i prestanak pojedinih vrsta trgovačkih društava koje postoje u ekonomski razvijenim zemljama; i

U cilju uspostavljanja osnovnog zakona kao i usklađivanje zakonske regulative Kosova sa zahtevima i najboljim praksama Evropske unije;

Usvaja:

ZAKON
O POSLOVNIM DRUŠTVIMA

DEO I
OPŠTE ODREDBE

SADRŽAJ

Član 1 Cilj i delokrug ovog Zakona

Član 2 Definicije

Član 3 Obavljanje Poslovnih Delatnosti od Registrovanih Poslovnih Društava (Organizacija)

Član 4 Vrste Kosovskih Poslovnih Društva (Organizacija)

Član 5 Dopušteni Ciljevi

DEO II REGISTAR I REGISTRACIJA

Glava 1 Registar

Član 6 Osnivanje Registra

Član 7 Funkcije Registra

Član 8 Direktor (Rukovodioc Registra)

Član 9 Zabrana Nezakonitog Uticaja

Član 10 Obavezni Javni Pristup u Arhivi

Član 11 Objavljivanje Uslova za Registrovane kompanije

Član 12 Naknada (Taksa) za Registraciju

Član 13 Uslovi za Registraciju

Član 14 Zadaci Registra

Član 15 Administrativna Priroda Registracije

Član 16 Ispravka Grešaka

Član 17 Razmatranje Spornih Pitanja (Predmeta)

Član 18 Održavanje Arhive

Član 19 Čuvanje Štampane (Papirne) Arhive i Dokumentata

Član 20 Razmena Arhive, Dokumentata i Informacija

Glava 2 Ime i Rezervacija Imena

Član 21 Ime Poslovnog Društva (Organizacije)

Član 22 Rezervacija Trgovačkog Imena

Glava 3 Registrovana Kancelarija (Sedište) i Zastupnik (Agent)

Član 23 Registrovana Kancelarija (Sedište) i Registrovani Zastupnik (Agent)

Član 24 Usluge za ili Dostavljanje za Jedno Poslovno Društvo (Organizaciju)

Član 25 Promena Registrovane Zastupnika (Agent) ili Kancelarije (Sedišta)

Član 26 Ostavka Registrovanog Zastupnika (Agent)

Glava 4 Obavezne informacije koja će se obezbediti za treća lica

Član 26A Obavezne informacije koja mora da se obezbediti za treća lica

Glava 5 Registracija jednog Privatnog Preduzeća (Ličnog Poslovnog Preduzeća)

Član 27 Registracija jednog Privatnog Preduzeća (Ličnog Poslovnog Preduzeća)

Član 28 Izmene i Dopune za Registraovane Informacije Privatnog Preduzeća (Ličnog Poslovnog Preduzeća)

Glava 6 Registracija jednog Generalnog Partnerstva (Ortačkog Društva)

Član 29 Registracija jednog Generalnog Partnerstva (Ortačkog Društva)

Član 30 Izmene i Dopune Memoranduma o Generalnom Partnerstvu (Ortačkom Društvu)

Glava 7 Registracija i Osnivanje Jednog Ograničenog Partnerstva (Komanditnog Društva)

Član 31 Registracija i Osnivanje Jednog Ograničenog Partnerstva (Komanditnog Društva)

Član 32 Izmena i Dopuna Memoranduma ili Sporazuma o Ograničenom Partnerstvu (Komanditnom Društvu)

Glava 8 Registracija i Osnivanje jedne Kompanije (Društva) sa Ograničenom Odgovornošću

Član 33 Registracija i Osnivanje jedne Kompanije (Društva) sa Ograničenom Odgovornošću

Član 34 Izmena i Dopuna Statuta ili Sporazuma Društva (Kompanije)

Glava 9 Registracija i Osnivanje jednog Deoničarskog Društva

Član 35 Registracija i Osnivanje jednog Deoničarskog Društva

Član 36 Izmena i Dopuna Statuta ili Pravilnika

Glava 10 Registracija jednog Inostranog Poslovnog Društva (Organizacije)

Član 37 Registracija Inostranog Poslovnog Društva (Organizacije)

Član 38 Izmena i Dopuna Memoranduma jednog Inostranog Poslovnog Društva

Glava 11 Registracija Prestanka (Završetka), Dobrovoljnog Raspuštanja i Spajanje

Član 39 Obaveštenje o Prestanku Postojanja pre Početka Obavljanja Poslovne Delatnosti

Član 40 Obaveštenje o Dobrovoljnom Raspuštanju, Opoziv

Član 41 Podnošenje Dokumentata o Spajanju

Glava 12 Izveštaji

Član 42 Podnošenje Godišnjeg Izveštaja Direktor

Član 43 Nepotpun Godišnji Izveštaj ili Nepodnošenje Godišnjeg Izveštaja

Glava 13 Registracija Trgovačkih Imena

Član 44 Neophodna Registracija Trgovačkog Imena

Član 45 Podnošenje Prijave za Registraciju Trgovačkog Imena

Član 46 Uverenje o Registraciji Trgovačkog Imena

Član 47 Rok Trajanja i Produženje Registracije Trgovačkog Imena

DEO III

PRIVATNO PREDUZEĆE

(LIČNO POSLOVNO PREDUZEĆE)

Član 48 Neograničena Odgovornost, Nije Pravno Lice

DEO IV

GENERALNO PARTNERSTVO (ORTAČKO DRUŠTVO)

Član 49 Priroda Generalnog Partnerstva

Član 50 Priroda Interesa Generalnog Partnerstva

Član 51 Broj Generalnih Partnera

Član 52 Načelo Odgovornosti

Član 53 Registracija Trgovačkih Imena

Član 54 Forma Uloga (Doprinos)

Član 55 Sporazum o Generalnom Partnerstvu

Član 56 Dobit, Gubitak, Alokacija i Raspodela (Distribucija)

Član 57 Odgovornost za Gubitke

Član 58 Ovlašćenje Generalnog Partnera u Obavljanju Dužnosti za Partnerstvo

Član 59 Upravljanje i Rukovodjenje

Član 60 Medjusobna Prava i Obaveze Partnera

Član 61 Prinudna Prava i Obaveze

Član 62 Imovina Partnerstva

Član 63 Povlačenje Jednog Partnera

Član 64 Raspuštanje Generalnog Partnerstva

Član 65 Dobrovoljno Raspuštanje i Likvidacija Generalnog Partnerstva

DEO V

OGRANIČENO PARTNERSTVO (KOMANDITNO DRUŠTVO)

- Član 66 Priroda Ograničenog Partnerstva (Komanditnog Društva)
Član 67 Memorandum Ograničenog Partnerstva
Član 68 Sporazum o Ograničenom Partnerstvu
Član 69 Arhiva Koju Ograničeno Partnerstvo je Dužna da Čuva i Stavi na
Raspolaganje
Član 70 Doprinosi (Ulozi) Ograničenih Partnera
Član 71 Ograničenja i Odgovornosti Ograničenih Partnera
Član 72 Prenos (Transfer) Interesa Ograničenog Partnerstva
Član 73 Prijem Naknadnih Generalnih Partnera
Član 74 Zarade i Gubici
Član 75 Povlačenje Ograničenog partnera
Član 76 Raspuštanje i Prestanak Poslovanja

Član 77 Razlozi za Raspuštanje i Zahtev za Prestanak Poslovanja

DEO VI

DRUŠTVO (KOMPANIJA) SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Glava 1

Opšte Odredbe

- Član 78 Priroda Društva (Kompanije) sa Ograničenom Odgovornošću i jedan Vlasnički
Interes
Član 79 Osnovni Kapital
Član 80 Načelo Odgovornosti
Član 81 Odgovornost Osnivača za Postupke Pre Registracije
Član 82 Ovlašćenje
Član 83 Rok Trajanja
Član 84 Vlasnici

Glava 2 Statut i Pravilnici

- Član 85 Statut
Član 86 Sporazum Društva

Glava 3 Obavezna Arhiva i Pristup

- Član 87 Arhiva Koju Društvo Mora da Održava
Član 88 Arhiva Mora Biti Dostupna za Vlasnike

Glava 4 Doprinosi Vlasnika

- Član 89 Oblik Doprinos
Član 90 Odgovornost za Dogovorene (Usaglašene) Doprinos (Uloge)
Član 91 Kazne zbog Nesiplate Dogovorenog Doprinos

Glava 5 Raspodela Vlasnicima

- Član 92 Raspodela Vlasnicima
- Član 93 Ograničenja Prilikom Raspodele
- Član 94 Lična Odgovornost za Zabranjene Raspodele

Glava 6 Su-vlasništvo i Prenos (Transfer) Vlasničkih Interesa

- Član 95 Suvlasništvo jednog Vlasničkog Interesa
- Član 96 Prenos (Transfer) Vlasničkog Interesa
- Član 97 Fakultativna Odredba za Ograničenje Prenosa
- Član 98 Fakultativna Odredba za Zahtev Prve Ponude Društva (Kompanije)
- Član 99 Pravo Pruzimača
- Član 100 Ostala Prava i Odgovornosti za Prenosnika i Preuzimača jednog Vlasničkog Interesa
- Član 101 Zabranjeni Prenos je Ništav
- Član 102 Sticanje Sopstvenog Vlasničkog Interesa od Strane Društva

Glava 7 Prestanak (Završetak) Vlasništva

- Član 103 Prestanak (Završetak) Vlasništva
- Član 104 Povlačenje ili Isključenje Vlasnika

- Član 105 Dejstvo Povlačenja ili Isključenja

Glava 8 Upravljanje i Rukovodjenje

- Član 106 Glasanje Vlasnika
- Član 107 Kada je Neophodno Jednoglasno Glasanje
- Član 108 Aktivnosti bez Sednice
- Član 109 Imenovanje i Razrešenje Upravnika

- Član 110 Ovlašćenje Upravnika da Deluje u Ime (Kompanije) Društva
- Član 111 Obaveza za Održavanje Knjiga i Arhive i Obezbedjivanje Pristupa
- Član 112 Dužnost Pažnje i Pravilo Poslovne Procene
- Član 113 Obaveza o Lojalnosti
- Član 114 Obaveza o Ne-Nadmetanju
- Član 115 Izvršavanje Zadataka od Osoblja ili Izvedene Sudskim Postupkom
- Član 116 Lica koja su Zadužena sa Zadacima

Glava 9 Raspuštanje i Likvidacija

- Član 117 Razlozi koji Prouzrokuju Raspuštanje
- Član 118 Prestanak Poslovanja i Likvidacija (Kompanije) Društva

Član 119 Raspodela Aktive (Imovine) Kompanije/Društva Prilikom Likvidaciji

Glava 10 Spajanje

Član 120 Spajanje koje Uključuje jednu Kompaniju (Društvo) sa Ograničenom Odgovornošću

Član 121 Sadržaj Plana o Spajanju

Član 122 Uslovi za Odobrenje Plana

Član 123 Registracija i Vreme Stupanja na Snagu jednog Spajanja

Član 124 Posledice Spajanja

Član 125 Spajanje jedne Kompanije (Društva) i jedne Inostrane Korporacije

DEO VII

DEONIČARSKO DRUŠTVO

Glava 1 Opšte Odredbe

Član 126 Priroda Deoničarskog Društva i Deonice

Član 127 Osnovni Kapital

Član 128 Načelo Odgovornosti

Član 129 Odgovornost Osnivača za njihove Postupke Pre Registracije

Član 130 Nadležnost

Član 131 Rok Trajanja

Član 132 Deoničari

Član 133 Ovlašćenja Osnivača Prestaje posle Registracije

Član 134 Sticanje Imovine od Osnivača

Član 135 Ograničenje Mogućnosti Deoničarskog Društva da se Pretplati ili Posluje sa Svojim Ne-emitovanim Deonicama

Član 136 Odsustvo Ultra Vires Zaštite

Glava 2 Statut i Pravilnici

Član 137 Statut

Član 138 Pravilnici

Član 139 Statut Preovladava nad Pravilnicima

Član 140 Organizaciona Sednica Deoničarskog Društva

Glava 3 Deonice i Hartije od Vrednosti

Član 141 Obična i Preferencijalna Deonica; Odsustvo Deonice na Donosioca

Član 142 Ovlašćene i Izdate Deonice

Član 143 Spisak Deoničara

Član 144 Pristup Deoničara u Spise (Dokumenta)
Član 145 Uverenja o Deonici i Ne-overene Deonice
Član 146 Prava Vlasnika Običnih Deonica

Član 147 Prava Vlasnika Preferencijalnih Deonica
Član 148 Hartije od Vrednosti izuzev Deonica, Hartije od Vrednosti koje se mogu Zameniti u Deonicu, i Mogućnost za Sticanje (Kupovinu) Deonica
Član 149 Isplata za Deonicu i Ostale Hartije od Vrednosti
Član 150 Delimično Plaćanje za Deonice
Član 151 Odgovornost jednog Vlasnika za Delimično Uplačenu Deonicu
Član 152 Preća Prava na Novim Deonicama

Glava 4 Osnovni Kapital

Član 153 Iznos, Pretplata i Plaćanje, Odnos sa Nominalnom Vrednošću
Član 154 Povećanje Osnovnog Kapitala
Član 155 Smanjenje Osnovnog Kapitala
Član 156 Podele Deonica, Regrupisanje Deonica (*revers-splits*) i Poništavanja koja ne Menja Osnovni Kapitala
Član 157 Otkup ili povlačenje (opoziv) deonica

Glava 5 Raspodela (Distribucija)

Član 158 Dividende
Član 159 Postupak za Odobrenje (Ovlašćenje) Dividendi
Član 160 Sticanje (Kupovina) Sopstvenih Deonica od Strane Kompanije
Član 161 Postupak za Sticanje Sopstvenih Deonica
Član 162 Postupak za Sticanje Deonica Pro Rata Od Svih Deoničara
Član 163 Položaj Ponovno Stećenih Deonica
Član 164 Ograničenja u Raspodeli i Plaćanja za Sticanje Sopstvene Deonice
Član 165 Lična Odgovornosti Deoničara i Direktora za Zabranjene Raspodele

Član 165A Društvo (Kompanija) neće Finansirati Sticanje Svojih Deonica ili Hariju od Vrednosti

Glava 6 Odbor Direktora i Službenici

Član 166 Odbor Direktora (Upravni Odbor)
Član 167 Kvalifikacije Direktora
Član 168 Direktorska Naknada (Plata)
Član 169 Ovlašćenje i Nadležnost Odbora Direktora (Upravnog Odbora)
Član 170 Broj Direktora
Član 171 Izbor i Mandatni Rok Direktora
Član 172 Kumulativno Glasanje za Direktora
Član 173 Ostavka Direktora

- Član 174 Razrešenje Direktora
- Član 175 Samostalnost Direktora
- Član 176 Popunjavanje Slobodnih Mesta u Odboru Direktora (Upravnom Odboru)
- Član 177 Predsednik Odbora Direktora (Upravnog Odbora)
- Član 178 Sednice i Obaveštenje o Sednicama

- Član 179 Kvorum i Glasanje za Aktivnosti Odbora
- Član 180 Aktivnosti Odbora Bez Sednice
- Član 181 Komisije Odbora

- Član 182 Zapisnik sa Sednica Odbora

- Član 183 Službenici
- Član 184 Otkrivanje Ličnog i Finansijskog Interesa i Obaveza o Lojalnosti
- Član 185 Razrešenje Službenika
- Član 186 Dužnost Pažnje i Pravilo o Poslovnoj Proceni
- Član 187 Zabranjena Konkurencija
- Član 188 Prinudno Izvršenje Zadataka na Osnovu Individualne ili Derivativne Tužbe u Sudskom Postupku

Glava 7 Deoničari i Sednice Deoničara

- Član 189 Godišnja Sednica Deoničara
- Član 190 Vanredne Sednice Deoničara

- Član 191 Sudski-Nalog za Održavanje Sednice Deoničara
- Član 192 Nadležnost Sednice Deoničara

- Član 193 Obaveštenje o Sednici Deoničara

- Član 194 Odustajanje od Obaveštenja
- Član 195 Dnevni Red Sednice
- Član 196 Utvrđivanje Datuma za Sednicu
- Član 197 Rukovođenje sa Sednicom
- Član 198 Raspoloživost Spiska Deoničara za Sednicu
- Član 199 Lično Glasanje ili Glasanje Preko Punomoćnika
- Član 200 Kvorum i Potrebni Glasovi za Donošenje Odluka na Sednici
- Član 201 Pravo Glasa za Deonicu
- Član 202 Pravo Učešća u Glasanju Nekih Vrsta Vlasnika
- Član 203 Zapisnik sa Sednice

Glava 8 Izmena Statuta

- Član 204 Izmena i Dopuna Statuta
- Član 205 Izmena i Dopuna od Inokosnog Odbora Direktora

- Član 206 Izmene i Dopune od strane Odbora i Deoničara
- Član 207 Grupno Glasanje
- Član 208 Registracija i Stupanje na Snagu Izmene Dopu

Glava 9 Program Vlasništva Akcija Radnika

- Član 209 Program Vlasničkih Akcija Radnika

Glava 10 Spajanje, Odvajanje i Ostale Glavne Transakcije

- Član 210 Definicija Spajanja
- Član 211 Postupak Spajanja
- Član 212 Nezavisno Finansijsko Mišljenje
- Član 213 Nužni Sadržaj Plana o Spajanju

- Član 214 Registracija i Stupanje na Snagu Spajanja
- Član 215 Dejstvo Spajanja
- Član 216 Poništenje Spajanja
- Član 217 Spajanje Deoničarskog Društva sa Društvom sa Ograničenom Odgovornošću
- Član 218 Spajanje sa Stranim Društvima
- Član 219 Odvajanje
- Član 220 Dejstvo Odvajanja
- Član 221 Definicija Ostalih Glavnih Transakcija
- Član 222 Postupak za Ostale Glavne Transakcije
- Član 223 Prava Deoničara na Neslaganje i Prijem Isplate
- Član 224 Utvrđivanje Vrednosti

Glava 11 Sticanje Kontrole nad Deonicama Društva

- Član 225 Sticanje Kontrole Bloka
- Član 226 Ponuda Deoničarima da Stiću (Kupe) Deonice Društva
- Član 227 Razotkrivanje Potencijalnog Sticanja Upravljačkog Bloka
- Član 228 Posledice Neizvršavanja

Glava 12 Raspuštanje i Likvidacija

- Član 229 Dobrovoljno Raspuštanje Društva

- Član 230 Prestanak Poslovanja i Likvidacija Društva
- Član 231 Raspuštanje po Isteku Roka Trajanja Društva
- Član 232 Prinudno Raspuštanje Društva

- Član 233 Raspodela Aktive (Imovine) Društva Prilikom Likvidacije
- Član 234 Izvršenje Potraživanja Protiv Raspuštenog Društva

DEO VIII PRELAZNE ODREDBE

Član 235 Prelazno Razdoblje za Registraciju Postojećih Poslovnih Društava u Registar
Član 236 Datum Stupanja na Snagu i Stavljanje Van Snage Ranijeg Zakonodavstva

Član 1 Cilj i Delokrug ovog Zakona

1.1 Cilj ovog zakona je da:

(a) utvrdi vrste poslovnih društava (organizacija) na osnovu kojih će se obavljati poslovne delatnosti na Kosovo;

(b) osniva, za svaku vrstu poslovnog društva (organizacije), primeljive zahteve za registraciju;

(c) uspostavlja, za svaku vrstu poslovnog društva (organizacije), zakonske odredbe uvažavajući njihovu poslovnu sposobnost i strukturu i njihova prava i obaveze, kao i prava i obaveze njihovih vlasnika, rukovodioca, direktora, pravnih zastupnika i prava i obaveze trećih lica; i

(d) osniva zakonske odredbe koja unapređuju i omogućavaju uredno i efikasno osnivanje, delovanje i raspuštanje ovih poslovnih društva (organizacija).

1.2 Izričito je predviđeno da je ovaj zakon ograničen u oblasti primene i da ne uspostavlja pravila ili reguliše pitanja koja su u oblasti primene drugih osnovnih normativnih akata. Bez opšteg prejudiciranja gorenavedenog, izričito je predviđeno da pravila za licenciranje i regulisanje aktivnosti poslovnih društva (organizacija) i računovodstvo, finansijsko izveštavanje i rad i praksa zapošljavanja poslovnih društva (organizacija) se ne nalaze u okviru delokruga ovog zakona.

Član 2 Definicije

2.1 Uvek kada su korišćeni u ovom zakonu, sledeće reči i izrazi, imaju dolenađena značenja, osim u slučajevima kada kontekst u kojem se oni pojavljuju jasno navodi na drugačije značenje:

Kompanija” znači deoničarsko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću koja je osnovana na Kosovo.

“Ministarstvo” znači Ministarstvo Trgovine i Industrije, i “Ministar” označava Ministra Trgovine i Industrije.

„Ovlašćeno lice“ ima značenje koje je propisano u Članu 13.7 ili, ako je primeljivo, u Članu 13.8 ovog zakona.

“Kosovsko poslovno društvo (organizacija)” je opšti naziv koji znači i obuhvata bilo koju vrstu poslovnog društva (organizacije) koja je osnovana na Kosovo na osnovu ovog zakona: jedno privatno preduzeće (lično poslovno preduzeće), jedno generalno partnerstvo (ortačko društvo), jedno ograničeno partnerstvo (komanditno društvo), jedno društvo (kompaniju) sa ograničenom odgovornošću i jedno deoničarsko društvo.

„Inostrano poslovno društvo“ je opšti naziv koji znači i obuhvata bilo koju vrstu poslovnog društva (organizacije) koja je (i) bila propisno osnovana i koja trenutno valjano postoji na osnovu zakona sa jednom jurisdikcijom van Kosova, i (ii) ima ovlašćenja, saglasno tom zakonu, da se angažuje, u poslovnim delatnostima pod tom jurisdikcijom.

“Poslovna delatnost (aktivnost)” označava bilo koju vrstu redovne ili ponovljene delatnosti/aktivnosti koja uključuje ponudu, isporuku ili proizvodnju roba, usluga, imovine i/ili radova za bilo koje lice ili društvo (organizaciju), u zamenu ili u očekivanju bilo koje vrste plaćanja ili nadoknade, pod uslovom, da se radnik koji pruža usluge za njegovog poslodavca ne smatra da obavlja „poslovnu delatnost“ do one mere da se ove usluge nadoknade na osnovu radnikovog ugovora sa njegovim poslodavcem.

“Doprinos (Ulog)” znači jedan iznos ili neka vrednost koje jedno lice ili društvo (organizacija) plaća jednom partnerstvu ili jednom pravnom licu, u zamenu za jedan interes u partnerstvu, jedan vlasnički interes, ili jednu deonicu.

„Direktor Registra“ označava Direktora Registra.

“Plaćanje (Distribucija)” znači bilo koji prenos (transfer) novca ili druge imovine, bilo da je ona materijalna ili nematerijalna, od jednog partnerstva ili od jednog kompanije (društva) na bilo kojeg njegovog partnera (ortaka), člana ili deoničara zato što je njegov/njen položaj kao jedan partner, član ili deoničar.

“Član Porodice” uključuje (i) jednog bračnog druga, roditelja, brata, sestru, dete ili unuka/u, (ii) brata, sestru, roditelja ili bračnog druga ili bilo kojih od gorepomenutih; ili (iii) bilo koje lice koji živi u istom domaćinstvu.

“Partnerstvo (Ortaluk)” znači jedno ograničeno partnerstvo (komanditno društvo) ili jedno opšte partnerstvo (ortaštvo) osnovano na Kosovo.

“Lice” znači, i odnosi se samo na fizičko lice.

“Pravno Lice” je opšti naziv koji označava bilo koje društvo, uključujući bilo koje poslovno društvo, koje ima, u pravnom smislu, jedan pravni identitet koji je odvojen i poseban od njegovih članova, vlasnika i deoničara.

„*Osnovni normativni akt*“ označava jedan zakon koji je usvojen od Skupštine Kosova ili jednu UNMIK-ovu uredbu.

„*Javni autoritet*“ znači (i) bilo koji vladin izvršni organ, javni organ, ministarstvo, dedeoman, agencija, ili drugi autoritet koji ima izvršnu, zakonodavnu, regulatornu, administrativnu ili sudsku vlast na teritoriji Kosova.; (ii) bilo koje preduzeće, organizaciju ili ustanovu koje obavljaju bilo koju od gorepomenutih funkcija na osnovu prenosa ovlašćenja od jednog autoriteta na osnovu jednog normativnog ili pod-normativnog akta ili na osnovu delegiranja ovlašćenja od jednog drugog javnog autoriteta. i (iii) bilo koje službeno lice, javni službenik, radnik ili zastupnik od bilo kojih gore pomenutih.

„*Odredjivanje Datuma*“ podrazumeva datum na osnovu kojeg ograničeno partnerstvo (komanditno društvo), društvo sa ograničenom odgovornošću ili deoničarsko društvo utvrđuje identitet svojih partnera, članova ili deoničara i visinu njihovog vlasničkog uloga (interesa), u cilju utvrđivanja njihovih prava na osnovu ovog zakona ili na osnovu dokumenata o osnivanju poslovnog društva (organizacije).

„*Registar*“ znači Kosovski Registar za Poslovna Društva (Organizacije) i Trgovačka Imena.

„*Sud*“ znači jedan nadležan sud.

„*Ovaj zakon*“ podrazumeva ovaj zakon i podzakonske propise i instrumente koji su doneti na osnovu ovog zakona, uključujući i pravila o izvršenju, koji su doneti na osnovu ovog zakona.

„*Deonica*“ znači jedno vlasničko pravo u jednom društvu ili kompaniji daje vlasniku prava koja su bliže opisana u Članu 78, Članu 126 i Članovima 141 do 147 ovog zakona

„*Deoničar*“ znači lice ili jedinicu koja može upravljati sa pravima koja su zastupljena u Deonici.

„*Deoničarska Šema Radnika*“ znači program vlasničkih deonica radnika (PVAR) ili slično šemi vlasničkih deonica radnika kao što je definisano u Članu 209

2.2 Reference u ovom zakonu koje se odnose na bilo koji osnovni normativni akt biće tumačena jednako kao za bilo koji nasledni osnovni normativni akt.

2.3 U ovom zakonu, jednina obuhvaća množinu i množina obuhvaća jedninu izuzev ako kontekst u kojem se pojavljuje zahteva drugačije. Izraz "on" obuhvaća "ona" i "on"; i izraz "njega" obuhvaća "njen" i "on" izuzev ako kontekst u kojem se pojavljuje zahteva drugačije.

Član 3

Poslovne Delatnosti koje Obavljaju Registrovana Poslovna Društva (Organizacija)

3.1 Osim ograničenih izuzetaka koji su utvrđeni u Članu 3.2 i Člana 37.2, poslovna delatnost se ne može preduzeti bilo gde na Kosovo, osim od Kosovskih poslovnih društava (organizacija) ili inostranih poslovnih društava (organizacija) koja su registrovana u Registru.

3.2 Jedno lice ili društvo (organizacija) koje nije registrovano može obavljati poslovnu delatnost na Kosovo *jedino do granice* do koje osnovni normativni akt izričito dozvoljava ili ovlašćuje ovo lice ili društvo (organizaciju) da obavlja ovu poslovnu delatnost (.

3.3 Izuzev kao što je propisano u Članu 3.2 ili Članu 37.2, ako je jedno lice ili društvo (organizacija) koja nije registrovana i obavlja poslovne delatnosti na Kosovo, to lice ili društvo (organizacija) prekršiće ovaj zakon i od njih će se zahtevati da plate administrativnu novčanu kaznu u skladu sa podzakonskim aktom koji će doneti Ministar na osnovu Člana 3.4.

3.4 Ministar je ovlašćen i odgovoran da pripremi i donese jedan podzakonski akt u kojem će propisati administrativne novčane kazne za bilo koje lice ili društvo (organizaciju) koja je učinila jedan prekršaj koji je opisan u Članu 3.3 ili drugačije prekršio ovaj zakon. Iznos ove administrativne novčane kazne ustanoviće se na nivou koji će biti (i) proporcionalan sa stepenom, obimom i veličinom dotičnog prekršaja, (ii) dovoljan za odvracanje ovih prekršaja.

3.5 Ministar će takođe biti ovlašćen i odgovoran da propiše za dva ili više odgovarajuća javna autoriteta odgovornosti za primenu ovih podzakonskih akata uključujući procenu, prilupljanje i rukovanje sa dotičnim novčanim administrativnim kaznama; pod uslovom, da, svaki ovakav javni autoritet, koji prikuplja i rukuje sa ovim kaznama, bude u skladu sa sistemom i pravilima koje je utvrdio Trezor (Blagajna) u skladu sa Članom 3.6 dole.

3.6 Sve ove prikupljene novčane administrativne kazne biće „javni novac“ u smislu Zakona o Upravljanju i Odgovornosti za Rad u Javnim Finanasijama ili bilo kojeg naslednog zakonodavstva. Trezor (Blagajna) će biti isključivo ovlašćen i odgovoran da osniva i primeni jedan sistem i pravila koja rukovode sa načinom prikupljanja i sa rukovođenjem ovih novčanih administrativnih kazni.

3.7 Lice ili društvo prema kojem je doneta ili izvršena jedna administrativna kazne, ima pravo, bez ograničenja, da podnese žalbe upravnom organu i da pokrene upravni spor prema Zakonu o Upravnom Postupku

Član 4

Vrste Kosovskih Poslovnih Društava

4.1 Jedno poslovno društvo (organizacija) može da se osniva na Kosovo kao jedno privatno preduzeće (lično poslovno preduzeće), jedno generalno partnerstvo (ortačko društvo), jedno ograničeno partnerstvo (komanditno društvo), jedno društvo (kompanija) sa ograničenom odgovornošću ili kao jedno deoničarsko društvo.

4.2 Ograničeno partnerstvo (komanditno društvo), društvo (kompanija) sa ograničenom odgovornošću i deoničarsko društvo mogu da nastaju jedino posle okončanja procesa registracije u Registru u skladu sa zahtevima koji su utvrđeni u ovom zakonu.

4.3 Privatno preduzeće (lično poslovno preduzeće) i generalno partnerstvo (ortačko društvo) mogu nastati samo: (i) posle okončanja procesa registracije u Registru u skladu sa utvrđenim zahtevima ovog zakona, ili (ii) nakon vođenja poslovnih delatnosti na Kosovo bez ove registracije, kao što je utvrđeno u Članovima 4.4 i 4.5 dole.

4.4 Ako je jedno lice angažovano u jednoj poslovnoj delatnosti na Kosovo bez prethodne registracije poslovnog društva (organizacije) u skladu sa ovim zakonom radi obavljanja ove delatnosti, ovo lice će se smatrati, u smislu ovog zakona, da operiše kao neregistrovano privatno preduzeće (lično poslovno preduzeće). Ovo privatno preduzeće (lično poslovno preduzeće), iako je neregistrovano, postojaće u smislu ovog zakona i biće predmet primeljivih zahteva i odredaba ovog zakona i drugih zakona koji regulišu privatna preduzeća (lična poslovna preduzeća); međutim, dotično lice će biti predmet administrativnih kazni koje su utvrđene u Članu 3.3 i 3.4 zbog propusta registracije ovog privatnog preduzeća (ličnog poslovnog preduzeća).

4.5 Izuzev kao što je propisano u Članu 4.6 dole, ako jedno lice, jedno poslovno društvo (organizacija) ili bilo koja druga vrsta društva (organizacije) koja saraduje sa jednim licem, poslovnim društvom (organizacijom) ili bilo kojom drugom vrstom društva (organizacije) koja obavlja bilo koju poslovnu delatnost na Kosovo, s tim da ovo/a lice(a) i/ili društvo/a je propustilo da formalno osniva i registruje jedno partnerstvo ili pravno lice za preduzimanje ovih poslovnih aktivnosti, dotična lica i/ili društva (organizacije) smatraće se u smislu ovog zakona da deluju kao neregistrovano generalno partnerstvo (ortačko društvo). Ovo generalno partnerstvo (ortačko društvo), iako nije registrovano, postojaće u smislu ovog zakona i biće predmet primeljivih zahteva i odredaba ovog zakona i drugih zakona koji regulišu generalno partnerstvo (ortačko društvo). U ovom slučaju, dotična lica i/ili društva (organizacije) biće predmet administrativnih kazni koje su utvrđene u Članovima 3.3 i 3.4 zbog propusta registracije ovog generalnog partnerstva (ortačkog društva).

4.6 Jedan sporazum koji nudi saradnju između ili preko dva ili više poslovnih društava (organizacije) koje su već registrovana, nisu dužna da se registruju prema Članu 4.5.

Član 5 Dopušteni Ciljevi

5.1 Jedno poslovno društvo (organizacija) se može osnivati i registrovati za bilo koje zakonite ciljeve i može obavljati bilo koju zakonitu delatnost.

5.2 Bilo koje lice, društvo (organizacija), ili grupa koja se sastoji od jednog ili više lica i/ili društava (organizacija) mogu osnovati i registrovati jedno poslovno društvo (organizaciju).

5.3 Opšte pravilo iz Člana 5.1 neće ometati primenu bilo kojeg uslova koji je uspostavljen u jednom opštem normativnom aktu u kojem se zahteva osnivanje jednog određenog poslovnog društva (organizacije) radi obavljanja jedne određene poslovne delatnosti.

5.4 Ako je jedno poslovno društvo (organizacija) osnovano i registrovano za obavljanje jedne delatnosti za koju je potrebna jedna licenca ili dozvola na osnovu jednog opšteg normativnog akta, registracija ovog poslovnog društva neće predstavljati ili se neće tumačiti kao ovlašćenje pomenutog društva da može obavljati ovu delatnost. Poslovno društvo je sama odgovorna, *posle registracije*, da identifikuje, podnese zahtev i da dobije potrebnu dozvolu ili licencu za obavljanje odgovarajuće delatnosti od nadležnog javnog autoriteta.

5.5 Nijedan javni autoritet nije ovlašćen da izda, i ne sme da izda, bilo koju licencu, dozvolu ili drugo ovlašćenje kojom dozvoljava ili koja podrazumeva dozvolu, bilo kojem licu ili društvu (organizaciji), da ima pravo da učestvuje u bilo kojoj poslovnoj delatnosti bilo gde na Kosovo, izuzev ako to lice ili društvo (organizacija) nije obezbedilo dokaz od tog javnog autoriteta da to lice ili društvo (organizacija):

a. ispunjava sve zakonske kriterijume, koji se izričito zahtevaju za dobijanje dotične licence, dozvole, ili ovlašćenja, i

b. da je registrovano u Registru, *ili* nije izuzeto od registracije prema Članu 3.2 i da je jasno i izričito ovlašćena da obavlja dotične poslovne delatnosti na osnovu jednog drugog osnovnog normativnog akta.

DEO II REGISTAR I REGISTRACIJA

Glava 1 Registar

Član 6 Osnivanje Registra

Registar o Poslovnim Društvima i Trgovačkim Imenima na Kosovo osniva se kao jedna nezavisna izvršna agencija u okviru Ministarstva Trgovine i Industrije.

Član 7 **Funkcije Registra**

7.1 Registar je dužan da registruje poslovna društva (organizacije) i inostrana poslovna društva u skladu sa odredbama i zahtevima ovog zakona. Registar je takođe ovlašćen i odgovoran da obavlja i ostale funkcije koje su propisane u ovom zakonom.

7.2 Registar će propisati i proglasiti odgovarajuće obrazce i postupke radi olakšavanja postupka registracije i raspuštanja ovih poslovnih društava (organizacija) u skladu sa odredbama ovog zakona.

7.3 Svi ovi obrazci treba da budu u potpunom skladu sa ovim zakonom i neće ustanoviti nikakve posebne uslove koji nisu jasno i izričito utvrđeni u ovom zakonu.

7.4 Izuzetno, Registar je ovlašćen i odgovoran da pripremi i proglasi odgovarajuće razumne obrazce i postupke radi olakšavanja sposobnosti Registra da pravilno i efikasno primeni odredbe ovog zakona koji se odnose na:

- a. registraciju trgovačkog imena ili trgovačkih imena koje poslovno društvo namerava da koristi radi obavljanja jedne ili više poslovnih delatnosti;
- b. registraciju dokumenata za jednu ličnu poslovnu organizaciju, partnerstvo ili korporaciju koji se zahtevaju ili koji su dopušteni radi registracije na osnovu ovog zakona;
- c. rukovanje i razmatranje zahteva (prijava) za registraciju ovih trgovačkih imena ili dokumenata;
- d. izdavanje uverenja o registraciji za svako poslovno društvo, trgovačko ime ili dokument koji je registrovan u Registru, uverenja ova koja će poslužiti kao odlučujući dokaz da je ovo poslovno društvo, trgovačko ime ili dokument propisno registrovano u Registar; i
- e. izvršavanje ostalih funkcija koji su specifično i izričito dodeljeni Registru na osnovu ovog zakona.

7.5 Svi ovi obrazci biće objavljeni i biće na raspolaganju besplatno na internetu i u Registru.

Član 8 Upravnik Registra

8.1 Upravnik Registra treba da bude visoki javni službenik koji će biti poznat kao „Direktor Registra za Poslovna Društva i Trgovačka Imena“. Izbor i razrešenje Direktora Registra obavlja se u skladu sa postupcima o imenovanju i razrešenju viših javnih službenika.

8.2 Direktor Registra:

- (a) treba da ima univerzitetsku diplomu;
- (b) treba da ima najmanje pet godina radnog iskustva u pravnim poslovima ili poslovima u javnoj administraciji;
- (c) treba da obavlja stručno svoje/svoja dužnosti i da ispunji zahteve ovog zakona i drugih primeljivih zakonskih zahteva;
- (d) treba da obavlja svoje dužnosti sa punim radnim vremenom i;
- (e) ne sme da se angažuje na bilo koji drugi posao ili zanimanje, bilo kao radnik ili konsultant, dok obavlja dužnost Direktora Registra.

Član 9 Zabrana Nezakonitog Uticaja

Nijedno lice ne treba da pokuša da, posredno ili neposredno, politički ili na nezakonit način utiče na Direktora Registra ili na jednog službenika koji je angažovan od Registra radi obavljanja službenih dužnosti. Direktor Registra i svim zaposlenim licima ili onim koji su angažovani od strane Registra, strogo je zabranjeno da budu pod ovakvim nezakonitim uticajem.

Član 10 Obavezni Javni Pristup u Arhivi

10.1 Podaci, dokumenti, zapisnici, obrazci, pravilnici i ostali materijali koji se traže prema ovom zakonu i koji su podneti u Registru ili koji su pripremljeni od Registra koji su u vezi sa njegovom delatnošću ili postupkom ili bilo kojeg poslovnog preduzeća su, bez izuzetka, javni dokumenti. Bez obzira na gorepomenuto, Registar neće dopustiti javni pristup za (i) bilo koji lični identifikacioni broj ili kopijama ličnih dokumenata

identifikacije koje Registar koristi za identifikaciju lica ili naziva koji su dostavljeni za registraciju dokumenata.

10.2 Sa izuzetkom informacije i dokumenata koje Član 10.1 izričito zahteva radi sprečavanja javnog pristupa, Registar je strogo obavezan da pripremi komplete ovih dokumenata, zapisa, akata, obrazaca, pravilnika i ostalih materijala koji će biti odmah i rutinski dostupni svakoj osobi, na njegov zahtev, radi razmatranja i umnožavanja u skladu sa Zakonom o Javnom Pristupu Službenim Dokumentima.

10.3 Radi pravilne i potpune primene ovog Člana 10.2 Ministarstvo treba da obezbedi da Registar ima jednu sigurnu kancelariju koja je dobro opremljena za javno čitanje i umnožavanje u kojoj su ovi kompleti i svi dotični zapisnici, dokumenti, prijave, obrazci, pravilnici i ostali materijali održavaju na racionalan, organizovan i pristupačan način. Od Registra se strogo zahteva da omogući pristup svim licima, koji to zatraže, u ovoj kancelariji u toku redovnog Vladinog radnog vremena.

10.4 Registar je dužan da overi kopije kao „verodostojne kopije“ ako jedno lice to zatraži. Registar može da utvrdi jednu minimalnu naknadu (taksu) za javnost za korišćenje opreme za umnožavanje u ovoj kancelariji ili za overu kopija kao „verodostojne kopije“, ali samo ako je ova naknada propisana u podnormativnom aktu koja je proglašena od strane Ministra prema Članu 12.1.

10.5 Ako bilo koje lice smatra da Registar, ili bilo koji službenik koji radi u Registru, ne ispunjava u potpunosti i rutinski propisane zahteve iz Članu 10, ovo lice može da podnese prigovor Direktor Registra i Ministru. Ministar je ovlašćen i odgovoran da ispita navedeni propust i da zatraži od Direktora Registra da preduzme mere radi otklanjanja ovih nedostataka. Ako se navedeni propust ne otkloni u roku od šestdeset (60) dana od podnošenja prigovora, podnosioc prigovora može podneti tužbu Sudu. Ako sud utvrdi da je prvobitni prigovor valjan i da ovaj propust nije otklonjen u propisanom roku od šestdeset (60) dana, Sud može doneti nalog (i) o trajnom prestanku radnog odnosa Direktora i bilo kojeg drugog lica koji je kriv u Registru, i zahtevati od odgovornog organa za njegovo/njeno imenovanje, da imenuje jednog novog Direktora; i (ii) zahtevati od Ministra da preduzme potreban korak radi ispravke ovog propusta u Registru.

Član 11

Objavljivanje Uslova za Registrovane Korporacije

Registar je dužan da za svaku korporaciju koja je registrovana u Registru, objavi u jednom dostupnom javnom veb cajtju sledeće informacije ili bilo koje izmene u vezi s'tim u roku od mesec dana posle registracije ove korporacije ili bilo koju izmenu u ovoj informaciji:

- a. ime korporacije;
- b. vrstu korporacije (društvo sa ograničenom odgovornošću ili deoničarsko društvo);

c. adresu registrovane kancelarije korporacije kao i ime registrovanog zastupnika (agenta) korporacije u toj adresi;

d. kratak opis poslovnog cilja ili ciljeva korporacije, ciljevi koji se mogu opisati prosto kao "angažovanje u bilo kojoj zakonitoj poslovnoj aktivnosti";

e. ime i adresu svakog osnivača;

f. imena direktora ili ovlašćenih lica i, ako su navedeni u registarskim dokumentima korporacije, bilo koje ograničenje u njegovim ovlašćenjima;

g. vreme trajanja korporacije ako ono nije neograničeno; i

h. osnivački kapital korporacije.

Član 12 **Naknada (Taksa) za Registraciju**

12.1 Ministar je dužan da pripremi, proglasiti i objavi jedan podzakonski akt koji sadrži spisak razumih naknada (taksi) koje će se uplatiti Registru za registraciju i druge usluge koje obezbeđuje Registar.

12.2 Prilikom utvrđivanja ovih naknada (taksi), Ministar je dužan da obezbedi da ove naknade budu na minimalnom nivou i da ne budu teret i da ne budu materijalna prepreka prilikom registracije ili promene registracije. Bilo koja naknada treba da ima svoju osnovu jedino na vrstu podnetog dokumenta i ne treba da se osniva nikako ne vrednost, promet ili relevantni kapital relevantnog poslovnog društva (organizacije).

12.3 Nijedno zaposleno lice ili lice koje angažovano od Registra ili Ministra ne treba da traži ili da pokuša da utvrdi jednu naknadu u bilo kojem iznosu, izuzev ako je ova naknada izričito propisana u spisku naknada koja je proglašena od Ministra u skladu sa Članom 12.1.

12.4 Sve naknade (takse), naplate i bilo koja plaćanja, koje su prikupljene od Registra ili od Ministarstva, su „javni novac“ u smislu Zakona o Upravljanju i Odgovornosti za Rad u Javnim Finanasijama.

12.5 Trezor (Blagajna) će uspostaviti i primeniti jedan sistem i pravila koja rukovode sa načinom prikupljanja i sa rukovanjem javnog novca koji je primljen od Ministarstva i od Registra.

Član 13 **Uslovi za Registraciju**

13.1 Registar je strogo obavezan da formalno i službeno registruje jedan dokument koji je njemu podnet, ako taj dokument ispunjava propisane zahteve iz Člana 13 kao i ostale odgovarajuće zahteve koji su propisani u ovom zakonu.

13.2 Ni jedan javni zvaničnik ili javni službenik nemaju bilo koja ovlašćenja da izmene, dodaju ili da umanje zahteve koji su utvrđeni u ovom zakonu.

13.3 Dokument koji je podnet za registraciju treba da sadrži sve informacije koje se izričito zahtevaju prema ovom zakonu. Ako lice(a) ili poslovno(a) društvo(a) to žele, onda pomenuti dokument može da sadrži i ostale informacije.

13.4 Svako poslovno društvo je pod stalnom obavezom da garantuje da su podnete informacije u registrovanom dokumentu tačni i da su u saglasnosti sa zahtevima ovog zakona.

13.5 Registrovanom licu je dozvoljeno da dostavi registarska dokumenta u Registru na Albanskom, Srpskom, ili Engleskom jeziku. Isključivo pravo registrovanog lica je da odluči koji će od ovih jezika da koristiti; i Registra je obavezan da prihvati registrovani dokument ako je on podnet na jednom od ovih triju jezika. Ako je izvorni dokument na jednom jeziku koji je drugačiji od naznačenih jezika, ovaj dokumenat treba da bude praćen sa prevodom u jednom od tri navedena jezika.

13.6 Ime trgovinskog društva i trgovinski naziv koji se koristi od trgovinskog društva treba da bude u skladu sa članom 28. i 29. Zakona o upotrebi jezika br. 2006/L 02-37. objavljen na osnovu Uredbe UNMIK-a br. 2006/51.

13.7 Svaki dokument koji je podnet za registraciju treba da bude potpisan od ovlašćenog lica. Za potrebe ovog Člana 13.7 jedno ovlašćeno lice:

a. za jednu kompaniju je: (i) jedan službenik kompanije ili jedan službenik Odbora Direktora (Upravni Odbor); ili (ii) jedan od osnivača korporacije ako se dokument odnosi na početnu registraciju kompanije,

b. za jedno partnerstvo: bilo koji potpis njegovih generalnih partnera. Ako je dotični generalni partner kompanije, onda ovlašćeno lice biće jedno ovlašćeno lice kompanije kao što je naznačeno u gorepomenutoj tački "a";

c. za jedno privatno preduzeće (lično poslovno preduzeće): lice koji je vlasnik privatnog preduzeća;

d. za jedno inostrano poslovno društvo (organizaciju), jedno ovlašćeno lice na osnovu njegovih dokumenata o unutrašnjem upravljanju i zakonu mesta osnivanja koji je obavezujući za inostrano poslovno društvo (organizaciju); i

13.8 Bez obzira na Član 13.7, ako je poslovno društvo (organizacija), na osnovu Zakona o Likvidaciji i Reorganizaciji Pravnih Lica ili drugog osnovnog normativnog akta, službeno stavljen pod upravom jednog upravnika ili je stavljen pod likvidacijom, onda je „ovlašćeno lice“ stečajni upravnik ili likvidator.

13.9 Lice koje je jedno „ovlašćeno lice“ prema Članu 13.7 ili 13.8, može – za bilo koju cilj u vezi sa dostavljanjem bilo koje informacije ili dokumenta u registru ili predstavljanja dotičnog poslovnog društava (organizacije) u Registru – da imenuje jedno lice da deluje u ime ovog ovlašćenog lica. Ovo imenovanje važiće za jedan vremenski

rok od 12 meseci izuzev ako se ranije ne opozove pisanim putem od ovlašćenog lica. Ako je predstavljen sa ovim pismenim imenovanjem, ili pismenim opozivom ovog imenovanja, registar je dužan da službeno prihvati ovaj dokument i imenovanje koje je specifikovano u njemu. Registar će sačiniti jednu kopiju ovog imenovanja i uključiti ovu kopiju u javno dostupnim dokumentima dotičnog poslovnog društva.

13.10 Kada jedno ovlašćeno lice potpiše jedan dokument za ili u ime poslovnog društva (organizacija), on/ona treba jasno da navodi pored njegovog potpisa i (a) zakonito ime; (b) njegov položaj; (c) svojstvo pod kojim on potpisuje; i (d) njegovu/njenu poslovnu adresu na Kosovo, koja može biti na Kosovo ili van Kosova.

13.11 Uz svaki dokument koji se podnosi na registraciju treba da se priloži dokaz o plaćenju taksu koja je utvrđena u podzakonskom aktu Ministra ovlašćenom u Članu 12.1. Dokaz o plaćanju treba da bude u formi koji je propisao Trezor (Blagajna), prema sistemu koji je utvrđen i primenjen prema Članu 12.6.

13.12 Ministarstvo treba da obezbedi, što je pre moguće, da Registar razvije i primeni jedan sistem za: (a) elektronsko podnošenje dokumenata i (b) elektronsko izdavanje uverenja o registraciji kao i obaveštenja i informacije od Registra.

13.13 Registar može da pripremi i da stavi na raspolaganje za javnost osnovne obrazce za dokumenta koji su neophodni ili dozvoljeni za registraciju na osnovu ovog zakona. Ovi obrazci neće utvrditi ili nametnuti bilo koje zabrane, ograničenja ili zahteve koji nisu izričito utvrđeni ili ovlašćeni na osnovu ovog zakona. Nijedan obrazac ne treba da se pripremi ili traži za sporazume o ortaštvu (partnerstvu), sporazume o kompanijama (društvima), memorandumima, pravilnicima ili odlukama ili za bilo koje izmene i dopune u vezi s'tim.

Član 14 **Zadaci Registra**

14.1 Registar treba da zabeleži (upiše) vreme i datum prijema svakog dokumenta koji je podnet za registraciju i da pruži dokaz o prijemu licu koji je dostavio dokument, i to na zahtev ovog lica.

14.2 Ako je jedan dokument primljen od Registra i ispunjava uslove prema ovom zakonu, Registar je formalno i službeno obavezan da istu registruje u roku od deset (10) kalendarskih dana od dana njegovog prijema. Ovaj rok se može produžiti za šesdeset (60) kalendarskih dana u vezi sa dokumentima koji su registrovani u toku prelaznog razdoblja u Članu 232.

14.3 Kada Registar registruje jedan dokument, on će u njemu upisati tačan datum ove registracije. Odmah nakon registracije dokumenta, Registar dostaviće poslovnom društvu (organizaciji) ili njegovom zastupniku: jedan primerak dokumenta, zajedno sa pisanom potvrdom u kojoj je naznačen datum i vreme registracije. Ako registracija ovog dokumenta zahteva od Registra da izda novo uverenje o registraciji, onda Registar treba

da obezbedi ovo novo uverenje koje će biti potpisano od strane Direktora Registra ili jedne službene osobe Registra koji je propisno ovlašćen od Direktora Registra.

14.4 Ako Registar zaključi da jedan dokument koji je podnet za registraciju ne ispunjava jedan ili više zahteva ovog zakona i zbog toga se ne može registrovati, Registar će, u roku od deset (10) kalendarskih dana od dana prijema ovog dokumenta, vratiti ovaj dokument poslovnom društvu (organizaciji) ili njegovom službeno određenom zastupniku. U ovom slučaju Registar će istovremeno dostaviti poslovnom društvu (organizaciji) detaljno *pisano* obrazloženje o razlozima zbog kojih Registar nije registrovao ovaj dokument. Ovo pisano obrazloženje sadržaće reference specifičnih odredbi ovog zakona, koje podneti dokument za registraciju nije ispunio. Registar će sačuvati povratnicu o dostavi dokumenta poslovnom društvu (organizaciji) ili službeno određenom zastupniku.

14.5 Ako Registar, u roku od deset (10) kalendarskih dana, od dana prijema dokumenta, ne obavi registraciju ili vrati dokument u skladu sa Članom 14.2 ili 14.3, dokument će se smatrati, u pravnom smislu, da je formalno i službeno registrovan od Registra počevši od ponoći desetog (10) kalendarskog dana, od dana prijema dokumenta. Poslovno društvo na koje se odnosi dokument o registraciji dužna je i ima pravo da dobije dokument nakon isteka roka od deset (10) kalendarskih dana na osnovu Člana 14.2. U tom slučaju, Registar treba odmah da izda ovaj dokument.

14.5 Ako Registar identifikuje bilo koju manjkavost u jednom dokumentu koji je službeno registrovan, bilo na osnovu Člana 14.2 ili 14.4, Registar treba da o tome obavesti dotično poslovno društvo (organizaciju) *pismeno* o tačnoj prirodi ovih nedostataka i o odredbama ovog zakona koje nisu poštovane. Poslovno društvo (organizacija) ima punih dvadeset (20) kalendarskih dana, od dana prijema obaveštenja od Registra, da podnese amandmane ili izmene koje se zahtevaju za ispravku ovog nedostatka. Registar neće preduzeti administrativne mere ili ostale kazne sve dok ne ističe rok od dvadeset (20) kalendarskih dana, i poslovno društvo (organizacija) nije dostavila dotične amandmane ili izmene.

Član 15

Administrativna Priroda Registracije

15.1 Registracija jednog dokumenta od strane Registra je samo jedan formalan, informativan, površan administrativni postupak. Registar nije dužan da proveri informaciju koja su sadržane u bilo kojem registrovanom dokumentu. Lice koje potpisuje ovaj dokument je odgovorno prema primeljivom zakonu za tačnost informacija koje su sadržane u njemu.

15.2 Registracija, ili bilo koji postupak koji je preduzet od strane Registra, u vezi sa jednim dokumentom koji je podnet za registraciju ne predstavlja, i neće se tumačiti da predstavlja, bilo koji tip pravne odluke ili pretpostavke:

- a. da je dotični dokument ili bilo koji njegov deo valjan ili nevažeći; ili
- b. da je bilo koja informacija koju sadrži dokument tačna ili netačna.

Član 16 **Ispravka Grešaka**

16.1 Registar može ispraviti svoje greške u svako vreme. U ovom slučaju, Registar će:

- a. uključiti zabeležku u dotičnom dokumentu u kojoj će označiti prirodu ispravke, datum i vreme ispravke, i razloge za ispravku; i
- b. odmah će dostaviti jedan primerak gorepomenute zabeležke dotičnoj poslovnoj organizaciji.

16.2 Jedno poslovno društvo može u bilo koje vreme da ispravi svoje greške tako što će podneti odgovarajući zatev Regisru.

Član 17 **Razmatranje Spornih Pitanja (Predmeta)**

17.1 Bilo koje pogođeno lice ili društvo (organizacija) koja veruje da je jedan postupak, propuštanje, zahtev ili odluka Registra u suprotnosti ili koja nema osnova u ovom zakonu, to lice ili društvo može podneti pisani zahtev, Direktor Registra od kojeg će zahtevati da preispita predmet (slučaj).

17.2 U roku od dvadeset (20) kalendarskih dana nakon prijema ovog zahteva, Direktor Registra će: (i) preispitati dotični predmet, (ii) preduzeti sve neophodne mere radi ispravke predmeta, i (iii) doneti jednu pisanu odluku za dotično lice ili društvo (organizaciju).

17.3 Ako, posle prijema odluke Direktor Registra ili posle isteka goreponutog roka od dvadeset (20) kalendarskih dana, bilo koja da je ranije, dotično lice ili društvo može podneti žalbu u kancelariji za žalbe u Ministarstvu. Ova kancelarija je dužna da donese odluku u roku od sledećih dvadeset (20) kalendarskih dana.

17.4 Ako, nakon prijema odluke od kancelarije (ureda) za administrativne žalbe pri Ministarstvu ili nakon isteka gorepomenutog roka od dvadeset (20) kalendarskih dana, bilo koja da se desi ranije, dotično lice ili organizacija (društvo) može podneti žalbu Sudu od kojeg će zatražiti da razmatra slučaj. Ako se jedna takva žalba podnosi Sudu u skladu sa ovim članom, sud će razmotriti i doneti odluku o ovom pitanju.

17.5 Izuzetno, Sud je ovlašćen i nadležan da poništi ili potvrdi, u celosti ili delimično, jednu odluku, postupak ili zahtev Direktora Registra i/ili Registra. Sud ima takođe ovlašćenje da donese jedan nalog kojim će od Direktora Registra i/ili Registra zatražiti da preduzme potrebne i prikladne mere kako bi rešio pitanje (predmet). Ako Direktor

Registra propusti da ispuni ovaj nalog, Sud (i) može doneti, i ima ovlašćenje da donese, jedan nalog za razrešenje Direktora Registra od ove pozicije i/ili (ii) može da utvrdi bilo koju kaznu koja je propisana u bilo kojem primarnom (osnovnom) normativnom aktu zbog neispunjavanja sudskog naloga.

Član 18 Održavanje Arhive

18.1 Registar će stalno čuvati svu svoju arhivu i dokumenta, uključujući primljene ili registrovana dokumenta.

18.2 Registar je dužan da čuva elektronske kopije celokupne arhive u jednoj sigurnoj kompjuterskoj bazi podataka. Jednom dnevno, Registar je dužan da izradi dve rezervne kopije za njegovu kompjutersku bazu podataka. Jedna kopija će se čuvati u Registru za najmanje dvadeset (20) dana. Druga kopija dostavlja se u Ministarstvu, koje je dužno da osigura njegovo čuvanje na jednoj sigurnoj elektronskoj bazi podataka, i koja neće biti dostupna od bilo koje druge lokacije, koja će biti prenetu u drugoj zgradi od one u kojoj je smešten Registar.

Član 19 Čuvanje Štampane (Papirne) Arhive i Dokumentacije

Registar treba da čuva originalne kopije od hartije u njegovoj arhivi za najmanje pet (5) godina. Papirna arhiva koja nije starija od pet (5) godina ne treba da se uništi, nego ista će biti prenetu u Arhiv Kosova.

Član 20 Razmena Arhive, Dokumentata i Informacija

Direktor može zaključiti jedan sporazum o saradnji sa jednim javnim autoritetom ili sa jednim poslovnim društvom ili licem za zajedničko prikupljanje, skladištenje, pronalaženje, i pružanje podataka i informacija. Takvi sporazumi ne treba da prejudiciraju privatna prava bilo kojeg lica ili organizacije koja je osnovana na osnovu jednog osnovnog normativnog akta.

GLAVA II Ime i Rezervacija Imena

Član 21 Ime Poslovnog Društva (Organizacije)

21.1 Ime koje se traži od ili za registraciju jednog poslovnog društava (organizacije) mora da se razlikuje od svih ostalih prethodnih imena registrovanih poslovnih društava (organizacija), izuzev ako:

a. je poslovno društvo (organizacija) koje je prethodno registrovalo to ime (i) dalo pismeni pristanak za registraciju i korišćenje istog imena od jednog drugog poslovnog društva (ii) i dostavi Registru jedan propisani obrazac za „promenu imena“ koji zakonito menja ime u jedno drugo ime koje se razlikuje od drugih imena koji su prethodno registrovani od drugih poslovnih društava.

b. poslovno društvo (organizacija) koja želi da registruje ime dostaviće Registru jedan overeni primerak pravosnažne sudske presude koja osniva njegova prava o korišćenju imena, ili

c. poslovno društvo koja želi da registruje ime, dostaviće Registru jednu overenu kopiju sporazuma sa poslovnim društvom, koja je do tada bila vlasnik registrovanog imena, ako takav sporazum izričito ovlašćuje korišćenje tog imena.

21.2 Ime jednog privatnog preduzeća (ličnog poslovnog preduzeća) treba da obuhvati reči “privatno preduzeće” ili „PP“. Ime generalnog partnerstva treba da obuhvati reči “generalno partnerstvo” ili „GP“. Ime ograničenog partnerstva (komanditnog društva) mora da obuhvati reči “ograničeno partnerstvo” ili „OP“ (KD). Ime društva sa ograničenom odgovornošću mora da obuhvati reči “društvo sa ograničenom odgovornošću” ili „DOO“. Ime deoničarskog društva mora da uključi reči “deoničarsko društvo” ili „DD“. Svako takvo ime ili skraćenica treba da bude na Albanskom, Srpskom ili Engleskom jeziku ili na jednom službenom jeziku na Kosovo. Reči ili skraćenice koje se zahtevaju na osnovu ovog Člana 21.2 ne treba da se uzimaju u obzir kada treba da se utvrdi da li se ime razlikuje od bilo kojeg imena koji prethodno bilo registrovano. Izraze i skraćenice treba staviti na kraju imena poslovnog društva (organizacije).

21.3 Poslovno društvo može da koristiti jedno ranije registrovano ime od jednog drugog poslovnog društva, ako podneti dokumenti dokazuju da (i) je ono spojeno (udruženo) sa drugim poslovnim društvom; (ii) je osnovano posle reorganizacije drugog poslovnog društva; ili (iii) je stekao pravo na korišćenje imena na osnovu ugovora ili prema zakonu.

21.4 Nijedno lice ili poslovno društvo (organizacija) ne može da koristi ili registruje jedno ime koje je (i) nezakonito ili obmanljivo, ili (ii) zakonito vlasništvo ili je kontrolisano od drugog lica ili poslovnog društva izuzev ako je ovo lice ili poslovno društvo podnelo pismenu saglasnosti.

21.5 Ništa u ovom zakonu se ne može tumačiti u smislu kako bi se jednom licu ili poslovnom društvu dozvolilo da registruje ili koristi ime koje predstavlja – ili je zbunjujuće slično - sa jednom trgovačkom markom koja je zakonito vlasništvo ili koja je kontrolisana od drugog lica ili privrednog društva, izuzev ako ovo drugo lice ili društvo izričito pisanim putem ovlašćuju dotičnu registraciju ili korišćenje. Pitanja koja se pojavljuju u vezi sa pokušajem registracije ili korišćenjem imena koji predstavlja – ili

koji je zbunjujuće slično – sa jednom trgovačkom markom, treba da se reši u skladu sa Kosovskim zakonom koji reguliše vlasništvo trgovačkih maraka.

Član 22

Rezervacija Trgovačkog Imena

22.1 Jedno lice ili poslovno društvo koje namerava da koristi jedno trgovačko ime u roku od sledećih 180 dana može, ako to trgovačko ime nije rezervisano ili nije ranije registrovano, da rezerviše isključivo korišćenje ovog trgovačkog imena uz dostavljanje prijave o rezervaciji trgovačkog imena Registru. Prijava treba da sadrži ime i adresu podnosioca prijave i trgovačko ime koje predlaže da rezerviše.

22.2 Nakon prijema ove prijave, Registar će proveriti svoje podatke i, ako dotično trgovačko ime nije rezervisano ili nije ranije registrovano, onda će izvršiti rezervaciju trgovačkog imena za isključivo korišćenje za podnosioca prijave za jedan neobnovljiv rok od 180 dana.

22.3 Rezervisano trgovačko ime može se preneti od lica ili poslovnog društva koje je rezervisalo trgovačko ime na drugo lice ili poslovno društvo s'tim da će se Registru dostaviti jedno potpisano obaveštenje o prenosu u kojem treba navesti ime i adresu preuzimača.

GLAVA III

Registrovana Kancelarija (Sedište) i Zastupnik (Agent)

Član 23

Registrovana Kancelarija (Sedište) i Registrovani Zastupnik (Agent)

23.1 Svako poslovno društvo dužno je da naznači u svojim dokumentima o registraciji i sledeće:

a. lokaciju registrovane kancelarije (sedišta), koja treba da bude u fizičkom prostoru Kosova i koja treba da ima jasno naznačenu adresu i koja ne sme da bude jedno poštansko sanduče, i

b. ime njegovog registrovanog zastupnika, koji treba da bude (i) jedno lice čija je glavna adresa i glavno radno mesto u registrovanoj kancelariji, ili (ii) jedno poslovno društvo čije je glavno mesto poslovanja u registrovanoj kancelariji (sedištu).

23.2 Adresa jedne registrovane kancelarije poslovnog društva i ime i adresa njegovog registrovanog zastupnika (agenta) treba da se jasno naznači u registrovanim dokumentima poslovnog društva (organizacije).

23.3 Svako poslovno društvo je neprestano i strogo obavezno da osigura da (i) se jedan dokument o registraciji neposredno ažurira u roku od deset (10) kalendarskih dana kada je to neophodno radi održavanja njihove stalne tačnosti, i (ii) lice ili poslovno društvo koje je imenovano kao registrovani zastupnik je rutinski na raspolaganju u fizičkom prostoru koje je ista kao njegova registrovana kancelarija

Član 24

Usluge za ili Dostavljanje za Jedno Poslovno Društvo (Organizaciju)

24.1 Registrovani zastupnik poslovnog društva je zakoniti zastupnik za prijem usluga, obaveštenja, ili zahteva koje jedan javni autoritet, jedno lice ili jedno poslovno društvo zahteva ili dopušta da na osnovu zakona da dostavi poslovnom društvu.

24.2 Ako se dotične usluge, obaveštenja, ili zahtevi dostavljaju registrovanom zastupniku (agentu) jednog poslovnog društva, takva dostava, u pravnom smislu, smatraće se kao usluga ili dostavljanje za poslovno društvo.

24.3 Ako dostavljanje registrovanom zastupniku nije moguće ili razumno izvodljivo, ovo dostavljanje se može obaviti dostavljanjem bilo kojem generalnom partneru (ortačkom društvu), rukovodiocu (menadžeru), direktoru ili službeniku poslovnog društva.

24.4 Ako dostavljanje prema Članu 24.2 ili 24.3 nije moguće ili razumno izvodljivo ovo dostavljanje se može obaviti dostavljanjem u bilo kojoj kancelariji poslovnog društva ili u poznatim mestima poslovne aktivnosti, uključujući fizičke prostorije koje su naznačene u njegovim registrovanim dokumentima kao njegova registrovana kancelarija (sedište).

24.5 Dostavljanje će se smatrati da je izvršeno bilo koja da je ranije (i) na dan prijema, ili (ii) ako je dostavljanje izvršeno preko javnog poštanskog organa, pet (5) radnih dana od dana njegovog depozita od tog organa, na osnovu evidencije poštanskog žiga, ako je predmet ispravno adresiran i ako je poštarina plaćena u celosti prilikom depozitiranja.

Član 25

Promena Registrovanog Zastupnika (Agenta) ili Kancelarije (Sedišta)

25.1 Ako poslovno društvo želi ili ako se od njega zahteva da promeni ime lica koji je određen kao njen registrovani zastupnik, ono treba da dostavi Registru jedno obaveštenje, koje je potpisano od ovlašćenog lica, u kojoj će naznačiti (i) ime poslovnog društva i njen registarski broj, i (ii) ime novog registrovanog zastupnika. Poslovna organizacija treba takodje da dostavi Registru jedan dokument, koji je potpisan od novog registrovanog zastupnika u kojem će on/ona jasno izraziti pristanak da će služiti u tom svojstvu. Zahtevi Člana 23.1.b ovog zakona primeniće se na novog registrovanog agenta.

25.2 Ako poslovno društvo želi ili ako se od njega zahteva da promeni lokaciju njegove registrovane kancelarije, ono treba da dostavi Registru jedno obaveštenje, koje je potpisano od ovlašćenog lica, u kojoj će naznačiti (i) ime poslovnog društva i njen registarski broj, i (ii) adresu nove registrovane kancelarije na Kosovo. Zahtevi Člana 23.1.a ovog zakona primeniće se na novu registrovanu kancelariju.

25.3 Nakon registracije od strane Registra, pomenuto obaveštenje u Člana 25.1 ili Člana 25.2 predstavljaće jednu izmenu i dopunu o relevantnim pogledima registrovanih dokumenata poslovnog društva, uključujući registrovana dokumenta koji su izričito navedeni u Članu 23.2.

Član 26

Ostavka Registrovanog Agenta

26.1 Registrovani zastupnik može da podnese ostavku prvo nakon što dostavi „obaveštenje o nameri za ostavku“ jednom ovlašćenom licu dotičnog poslovnog društva u kojem će obavestiti poslovno društvo (i) o nameri za ostavku registrovanog zastupnika, (ii) i kako će ta ostavka uticati na registrovanu kancelariju poslovnog društva, (iii) o tome da poslovno društvo treba da imenuje jednog novog registrovanog zastupnika i – ako je primenjivo – i novu registrovanu kancelariju, i (iv) da poslovno društvo treba da dostavi Registru obaveštenje(a) koja se zahtevaju prema Članu 25 ovog zakona.

26.2 Nakon isteka deset (10) kalendarskih dana od dana dostavljanja obaveštenja o nameri za ostavku, registrovani zastupnik treba da dostavi „obaveštenje o ostavci“ u Registru. Ovo obaveštenje dužno je da ukazuje kako će ta ostavka da utiče na registrovanu kancelariju poslovnog društva. Registrovani zastupnik dužan je da priloži tom obaveštenjeu i obaveštenje o nameri za ostavku koja je prethodno dostavljena ovlašćenom licu poslovnog društva.

26.3 Ostavka registrovanog zastupnika (i, ako je primeljivo, prestanak statusa poslovne organizacije) stupiće na snagu posle dostavljanja Registru pomenutog obaveštenja u Članu 26.2. Registar će odmah registrovati i arhivirati ovo obaveštenje u registrovanim dokumentima poslovnog društva i jedan primerak dostaviće ovlašćenom zastupniku poslovnog društva. Ako je neophodno, Registar će takodje odmah dostaviti jednom ovlašćenom licu poslovnog društva jedan zahtev koji se traži na osnovu Člana 25 ovog zakona.

GLAVA IV

Obavezna Informacija za Treću Stranu

Član 26A

Obavezna Informacija koja treba da se Pruži Trećoj Strani

26A.1 Sva pisana korespondencija od korporacije ili ograničenog partnerstva za treće strane (uključujući, između ostalog, pisma, obaveštenja, ponude, račune i primanja) i sav javno dostupan veb sajt koji se održava od od korporacije ili ograničenog partnerstva treba jasno da pruža sledeću informaciju:

vrstu poslovnog društva (organizacije);
puno ime poslovnog društva (organizacije);
ako je poslovno društvo (organizacije) u postupku likvidacije, raspuštanja ili prestanka poslovanja, jasnu izjavu koja ističe ovu činjenicu
jedna jasna referenca koja ističe da je poslovno društvo (organizacija) registrovano u Registru;
registarski broj poslovnog društva (organizacije);

26A.2 Ako poslovno društvo (organizacija) sačini bilo koju referencu u jednom formalnom dokumentu ili korespondenciji u vezi sa kapitalom poslovnog društva (organizacije), ova referenca treba da uključi tačnu indikaciju u vezi sa iznosom kapitala poslovnog društva (organizacije) koji je ustvari uplaćen.

GLAVA V

Registracija jednog Privatnog Preduzeća (Ličnog Poslovnog Preduzeća)

Član 27

Registracija jednog Privatnog Preduzeća (Ličnog Poslovnog Preduzeća)

27.1 Za registraciju jednog privatnog preduzeća (ličnog poslovnog preduzeća), vlasnik je dužan da potpiše i dostavi u Registru obrazac koji sadrži sledeće informacije:

a. službeno ime privatnog preduzeća (ličnog poslovnog preduzeća) u kojem treba (i) biti, ili uključiti kao osnovni elemenat, pravo i zakonito prezime vlasnika, i (ii) na kraju je dužan da uključi skraćenicu "PP" ili njegov ekvivalent na jeziku koji je utvrđen u Članu 13.5.

b. adresu na Kosovo u kojem privatno preduzeće (lično poslovno preduzeće) ima sedište svog poslovanja;

c. puno ime i boravišnu adresu na Kosovo vlasnika privatnog preduzeća (ličnog poslovnog preduzeća);

d. adresu registrovane kancelarije privatnog preduzeća (ličnog poslovnog preduzeća) na Kosovo i ime registrovanog zastupnika privatnog preduzeća (ličnog poslovnog preduzeća) u toj adresi;

e. poslovni cilj privatnog preduzeća (ličnog poslovnog preduzeća), koji se može opisati kao „zakoniti poslovni cilj“;

f. zadnji datum, ako postoji, u kojem će se raspustiti privatno preduzeće (lično poslovno preduzeće);

g. bilo koja druga informacija u vezi sa ličnim poslovnim preduzećem (ličnim privatnim preduzećem) koju vlasnik želi da predvidi; i

h. izjava u kojoj se potvrđuje da lice koje je registrovalo i potpisalo ovaj obrazac je vlasnik privatnog preduzeća (ličnog poslovnog preduzeća).

27.2 Ako registrovani zastupnik koji je naveden u obrazcu nije vlasnik, vlasnik je dužan da priloži u obrazcu pismenu saglasnost registrovanog zastupnika, u kojem će on navesti saglasnost da će služiti u tom svojstvu. Ova pismena saglasnost mora biti potpisana od registrovanog zastupnika. Ako je registrovani zastupnik poslovno društvo, ona treba da se potpiše od ovlašćenog lica ovog poslovnog društva.

Član 28

Izmene i Dopune za Registraciju Informacije jednog Privatnog Preduzeća (Ličnog Poslovnog Preduzeća)

28.1 Ako ima bilo kakvih promena u bilo kojoj informaciji koja je pružena Registru u vezi sa registracijom jednog „privatnog preduzeća (ličnog poslovnog preduzeća)“, ili ako vlasnik želi da promeni bilo koju dotičnu informaciju, vlasnik treba da izmeni i dopuni informaciju potpisujući i dostaveći Registru jedno „obaveštenje o izmenama i dopunama“ u kojem treba da ističe:

a. službeno ime privatnog preduzeća (ličnog poslovnog preduzeća) i njegov registarski broj;

b. u tekstu svake izmene i dopune ili je pridodata jedna izmena i dopuna obrazca koji se traži prema Članu 27.1; i

c. izjavu u kojoj se potvrđuje da lice koje je potpisalo ovo obaveštenje je vlasnik privatnog preduzeća (ličnog poslovnog preduzeća).

28.2 Ako obaveštenje o izmeni i dopuni obuhvata jednu promenu imena registrovanog zastupnika privatnog preduzeća (ličnog poslovnog preduzeća), i novi registrovani zastupnik nije vlasnik, vlasnik je dužan da priloži u pismenu saglasnost novog registrovanog zastupnika, u kojem će on naznačiti da novi registrovani zastupnik je saglasan da služi u tom svojstvu. Ova pismena saglasnost mora biti potpisana od registrovanog zastupnika. Ako je registrovani zastupnik poslovno društvo, ona treba da bude potpisana od ovlašćenog lica ovog poslovnog društva.

28.3 Izmena i dopuna stupiće na snagu posle podnošenja obaveštenja i, ako se zatraži, priloga koji je opisan u Članu 28.2.

GLAVA VI

Registracija jednog Generalnog Partnerstva (Ortačkog Društva)

Član 29

Registracija jednog Generalnog Partnerstva (Ortačkog Društva)

29.1 Za registraciju jednog generalnog partnerstva (ortačkog društva), jedan generalni partner – ili jedno ovlašćeno lice jednog generalnog partnerstva - treba da potpiše i dostavi Registru jedan „memorandum o generalnom partnerstvu“ koji će pružati sledeće informacije:

a. službeno ime generalnog partnerstva, koji treba:

(i) da uključi ime najmanje jednog generalnog partnera, pod uslovom da: (A) ako je jedan generalni partner jedno fizičko lice i njegovo/njeno ime je korišćeno, onda će se koristiti i njegovo zakonito prezime; i (B) ako je jedan generalni partner jedno poslovno društvo i njegovo ime je korišćeno, onda će se koristiti i njegovo puno službeno ime;

(ii) ako ime bilo kojeg(ih) generalnog(ih) partnera nije deo službenog imena, treba uključiti jednu naznaku (kao „i partnera ili parnerima“) koja se odnosi na postojanje ovog(ih) partnera; i

(iii) naznačiti na kraju, skraćenicu „G.P“ ili njegov ekvivalent na jednom službenom jeziku koji je specifikovan u Članu 13.5.

b. adresu na Kosovo u kojoj generalno partnerstvo ima glavno mesto svog poslovanja;

c. adresu registrovane kancelarije generalnog partnerstva na Kosovo i ime registrovanog zastupnika generalnog partnerstva u toj adresi;

d. poslovni cilj generalnog partnerstva, koji se može opisati kao zakoniti poslovni cilj;

e. ime i adresa svakog generalnog partnera. Ako je generalni partner fizičko lice, treba da se obezbedi njegovo/njeno puno ime i adresa njegovog/njeng stalnog prebivališta, koja treba da bude na Kosovo ili van Kosova,; ako je jedan generalni partner Kosovsko poslovno društvo, njegovo službeno ime i adresa njegove registrovane kancelarije na Kosovu treba da se obezbedi; ako je jedan generalni partner jedno inostrano poslovno društvo, treba da se obezbedi njegovo službeno ime i adresa njegovog glavnog mesta poslovanja van Kosova;

f. pisanu izjavu, potpisanu od svakog generalnog partnera koji je fizičko lice i od ovlašćenog lica svakog generalnog partnera koje je poslovno društvo, potvrđujući njihovu saglasnost koja će se imenovati u memorandumu kao generalni partneri;

g. zadnji datum, ako postoji, u kojem će se generalno partnerstvo raspustiti, i

h. jedna izjava u kojoj se potvrđuje da lice koje je potpisalo i dostavilo ovaj memorandum (i) je generalni partner ili jedno „ovlašćeno lice“ generalnog partnera i (ii) ovo lice je ovlašćeno da potpiše i podnese Registru ovaj memorandum.

29.2 Lice koje je potpisalo i dostavilo memorandum dužno je da priloži pismenu saglasnost registrovanog zastupnika, u kojem će navesti saglasnost registrovanog zastupnika da će služiti u tom svojstvu. Ova pismena saglasnost mora biti potpisana od registrovanog zastupnika. Ako je registrovani zastupnik poslovno društvo, ona treba da se potpiše od ovlašćenog lica ovog dotičnog poslovnog društva.

Član 30

Izmene i Dopune Memoranduma o Generalnom Partnerstvu

30.1 Ako ima bilo kakvih promena koja je pružena Registru u vezi sa registracijom generalnog partnerstva (ortačkog društva) ili ako generalni partneri žele da promene bilo koju dotičnu informaciju, generalni partneri treba propisno da usvoje jednu odluku u kojoj ovlašćuju jednu izmenu i dopunu memoranduma. Odluka će takođe uputiti jedno ovlašćeno lice da odmah potpiše i dostavi Registru „obaveštenje o izmenama i dopunama“ u kojem će navesti:

a. službeno ime ortaštva (partnerstva) i njegov registarski broj;

b. tekst svake izmene i dopune;

c. datum usvajanja svake izmene i dopune od generalnih partnera;

d. uključujući i jednu izjavu koja dokazuje da je izmena i dopuna u potpunosti odobrena od generalnih partnera na način koji je u skladu sa (i) ovim zakonom, i (ii) sporazum o generalnom partnerstvu i (iii) sporazumom o generalnom partnerstvu, ako postoje, i

e. uključujući i jednu izjavu koja potvrđuje da lice koji je potpisalo i dostavilo ovo obaveštenje (i) je jedan generalni partner ili jedno „ovlašćeno lice“ jednog generalnog partnera i (ii) da ovo lice je propisno ovlašćeno da potpiše i dostavi Registru ovo obaveštenje.

30.2 Lice koji je potpisalo i dostavilo obaveštenje o izmenama i dopunama dužno je da uz obaveštenje priloži (i) primerak odluke i (ii) pun tekst izmenjenog i dopunjenog memoranduma generalnog partnerstva.

30.3 Ako izmena i dopuna obuhvata jednu promenu imena registrovanog zastupnika generalnog partnerstva, lice koje je potpisalo i dostavilo obaveštenje o izmeni i dopuni je dužno da priloži pismenu saglasnost novog registrovanog zastupnika, u kojem će naznačiti da novi registrovani zastupnik je saglasan da služi u tom svojstvu. Ova pismena saglasnost mora biti potpisana od registrovanog zastupnika. Ako je registrovani zastupnik poslovno društvo, ona treba da bude potpisana od ovlašćenog lica ovog poslovnog društva.

30.4 Izmena i dopuna stupiće na snagu posle podnošenja obaveštenja i svih traženih priloga.

GLAVA VII

Registracija i Osnivanje Jednog Ograničenog Partnerstva (Komanditnog Društva)

Član 31

Registracija i Osnivanje Jednog Ograničenog Partnerstva (Komanditnog Društva)

31.1 Za registraciju jednog ograničenog partnerstva (komanditnog društva), jedan generalni partner – ili jedno ovlašćeno lice generalnog partnera – potpisaće i dostaviće Registru jedan „memorandum o ograničenom partnerstvu“ u kojem će pružiti sledeće informacije:

a. službeno ime ograničenog partnerstva, u kojem treba:

(i) da uključi ime generalnog partnera; pod uslovom da (A) ako je jedan generalni partner jedno fizičko lice i njegovo/njeno ime je korišćeno, onda će se koristiti i njegovo zakonito prezime; i (B) ako je jedan generalni partner jedno poslovno društvo i njegovo ime je korišćeno, onda će se koristiti i njegovo službeno ime;

(ii) da se uključi jedna referenca (kao „i partner“ ili „i partneri“) u kojoj će se naznačiti postojanje drugog(ih) partnera čije ime(na) nisu naznačena u službenom imenu; i

(iii) da se uključi, na kraju, skraćena „O.P.“ ili njegov ekvivalent na jednom jeziku koji je specifikovan u Članu 13.5;

b. adresu na Kosovo, u kojoj ograničeno partnerstvo, ima njegovo glavno mesto poslovanja;

c. adresa registrovane kancelarije ograničenog partnerstva na Kosovo kao i ime registrovanog zastupnika ograničenog partnerstva u toj adresi;

d. poslovni cilj ograničenog partnerstva, koji se može opisati kao zakoniti poslovni cilj;

e. ime i adresa generalnog partnera ograničenog partnerstva ili; ako ograničeni partner ima više od jednog generalnog partnera, ime i adresu svakog generalnog partnera; Ako je jedan generalni partner fizičko lice, treba da se obezbedi; njegovo/njeno puno ime i adresa njegovog/njenog stalnog prebivališta koja može biti na Kosovo ili van Kosova; ako je jedan generalni partner jedno Kosovsko poslovno društvo, treba da se obezbedi; njegova/njena registrovana adresa na Kosovo; ako je jedan generalni partner jedno inostrano poslovno društvo, treba da se obezbedi njegovo službeno ime i adresa njegovog glavnog mesta poslovanja van Kosova;

f. pisanu izjavu, potpisanu od svakog generalnog partnera koji je fizičko lice i od ovlašćenog lica svakog generalnog partnera koje je poslovno društvo, potvrđujući njihovu saglasnost koja će se imenovati u memorandumu kao generalni partneri;

g. zadnji datum, ako postoji, u kojem će ograničeno partnerstvo biti raspušteno, i

h. izjava koja potrdjuje da lice koje je potpisalo i dostavilo ovaj memorandum (i) je jedan generalni partner ili jedno „ovlašćeno lice“ jednog generalnog partnera i (ii) da ovo lice je ovlašćeno da potpiše i podnese Registru ovaj memorandum.

31.2 Lice koje je potpisalo i dostavilo memorandum dužno je da priloži pismenu saglasnost registrovanog zastupnika, u kojem će navesti saglasnost registrovanog zastupnika da će služiti u tom svojstvu. Ova pismena saglasnost mora da bude potpisana od registrovanog zastupnika. Ako je registrovani zastupnik poslovno društvo, pomenuti dokument treba da bude potpisan od ovlašćenog lica dotičnog poslovnog društva.

31.3 Lice koje je potpisalo i dostavilo memorandum je takođe dužno da priloži primerak sporazuma o ograničenom partnerstvu koji se zahteva prema Članu 68 koji treba da bude potpisan od svih partnera. To izričito predviđa, međutim, da (i) zahtev iz Člana 31.3 se odnosi jedino za javnu informaciju, (ii) Registar nije nadležan da razmatra formalne nedostatke sporazuma ograničenog partnerstva, (iii) Registar nema ovlašćenja da odbije registarciju ograničenog partnerstva zbog bilo kojih razloga koji se odnose na formu, sadržaj ili uslove sporazuma ograničenog partnerstva, i (iv) registracija jednog sporazuma o ograničenom partnerstvu ne pokazuje ili podrazumeva da ovaj sporazum, ili bilo koja njegova odredba, su usaglašeni sa memorandumom ili sa zahtevima ovog zakona.

Član 32

Izmena i Dopuna Memoranduma ili Sporazuma o Ograničenom Partnerstvu (Komanditnom Društvu)

32.1 Ako ima bilo kakvih promena u bilo kojoj informaciji u jednom registrovanom memorandum ograničenog partnerstva, ili ako partneri žele da promene bilo koju dotičnu informaciju ili bilo koju odredbu u registrovanom sporazumu o ograničenom partnerstvu, partneri treba prvo propisno da usvoje jednu odluku u kojoj oni ovlašćuju jednu dopunu

memoranduma i/ili sporazuma. Ova odluka će takodje uputiti ovlašćeno lice da potpiše i preda ili da ovlasti nekog da preda Registru jedno obaveštenje u kojem će naznačiti:

- a. službeno ime ograničenog partnerstva i njegov registarski broj;
- b. tekst svake usvojene izmene i dopune ili novu izmenu i dopunu memoranduma;
- c. datum svake usvojene izmene i dopune od strane partnera;
- d. izjavu u kojoj se ističe da je izmena i dopuna na propisan način usvojena od partnera na način koji je u skladu sa (i) ovim zakonom, (ii) memorandumom o ograničenom partnerstvu, i (iii) sporazumom o ograničenom partnerstvu, i
- e. izjavu u kojoj potvrđuje da lice koje je potpisalo i dostavilo ovo obaveštenje je jedno „ovlašćeno lice“ kao što je utvrđeno u ovom zakonu i da je to lice propisno ovlašćeno da potpiše i dostavi ovo obaveštenje u Registru.

32.2 Lice koje potpisuje i dostavlja obaveštenje dužno je da u njemu priloži: (i) primerak odluke i (ii) i pun tekst dotičnog izmenjenog i dopunjenog dokumenta, koji ne treba da bude potpisan od partnera.

32.3 Izmena i dopuna stupiće na snagu nakon podnošenja obaveštenja i traženih priloga.

GLAVA VIII

Registracija i Osnivanje jednog Društva (Kompanije) sa Ograničenom Odgovornošću

Član 33

Registracija i Osnivanje jednog Društva (Kompanije) sa Ograničenom Odgovornošću

33.1 Za registracija jednog društva (kompanije) sa ograničenom odgovornošću, jedan osnivač treba da potpiše i dostavi Registru statut društva (kompanije) sa ograničenom odgovornošću, koji treba da sadrži sledeće informacije:

- a. službeno ime društva, u kojoj treba da se uključi na kraju skraćena „DOO“ ili njen ekvivalent u jednom od jezika koji su specifikovani u Članu 13.15;
- b. adresu na Kosovo u kojoj društvo (kompanija) ima svoje glavno mesto poslovanja.
- c. adresu registrovane kancelarije društva i ime registrovanog zastupnika u toj adresi;

d. poslovni cilj društva, koji se može opisati kao zakoniti poslovni cilj;

e. ime i adresa svakog osnivača društva; ako je jedan osnivač jedno fizičko lice, onda treba da se obezbedi njegovo puno ime i adresa njegovog/njenog stalnog prebivališta koje može biti na Kosovo ili van Kosova; ako je osnivač jedno Kosovsko poslovno društvo, treba da se obezbedi njegovo službeno ime i adresa njegove registrovane kancelarije na Kosovu, ako je osnivač jedno inostrano poslovno društvo, treba da se obezbedi njegovo službeno ime i adresa njegovog glavnog mesta poslovanja na Kosovu;

f. broj lica, koji će služiti kao Direktori kompanija, imena i adrese svakog lica koji će služiti kao početni Direktori kompanije. Ako takav Direktor ima stalno prebivalište na Kosovo, njegova adresa stalnog prebivališta na Kosovo treba da se naznači; ako takav Direktor nema stalno prebivalište na Kosovo, adresa njegovog/njenog stalnog prebivališta van Kosova treba da se obezbedi;

g. zadnji datum, ako postoji, u kojem će se društvo (kompanija) raspustiti,

h. iznos osnovnog kapitala društva (kompanije), koji treba da bude najmanje u iznosu od 1,000 Evra;

i. iznos osnovnog kapitala društva (kompanije) koja je uplaćena prilikom registracije društva;

j. iznos (ako postoji) osnovnog kapitala društva (kompanije) koji je odobren ali koji nije uplaćen u istom vremenu kada je društvo (kompanija) registrovano;

k. imena i adrese vlasnika i njihove odgovarajuće vlasničke interese; i

l. izjavu u kojoj se potvrđuje da lice koje potpisuje i dostavlja dotični statut je jedno „ovlašćeno lice“ kao što je definisano u ovom zakonu i da ovo lice ima ovlašćenje da potpiše i dostavi statut u Registru.

33.2 Lice koje potpisuje i dostavlja statut dužno je da priloži pismenu saglasnost registrovanog zastupnika, u kojem će on navesti saglasnost registrovanog zastupnika da će služiti u tom svojstvu. Ova pismena saglasnost mora biti potpisana od registrovanog zastupnika. Ako je registrovani zastupnik poslovno društvo, ono treba da bude potpisano od ovlašćenog lica ovog dotičnog poslovnog društva.

33.3 Lice koje potpisuje i dostavlja statut je takođe dužno da priloži primerak sporazuma društva (kompanije) koji se traži prema Članu 86 koji je potpisan od svih vlasnika u izvornom statutu. To izričito predviđa, međutim, da (i) se zahtev iz Člana 33.3 odnosi jedino za ciljeve javne informacije, (ii) Registar nema ovlašćenja da razmatra

nedostatke sporazuma društva, (iii) Registar nema ovlašćenja da odbije registraciju društva (kompanije) sa ograničenom odgovornošću zbog bilo kojih razloga koji se odnose na formu ili sadržaj Pravilnika, i (iv) registracija ne znači ili ne podrazumeva da takav sporazum ili bilo koja njegova odredba su u saglasnosti sa statutom ili sa zahtevima ovog zakona.

Član 34

Izmena i Dopuna Statuta ili Sporazuma Društva (Kompanije)

34.1 Ako ima bilo kakvih promena u bilo kojoj informaciji u jednom registrovanom statutu društva sa ograničenom odgovornošću, ili ako vlasnici žele da promene bilo koju dotičnu informaciju ili bilo koju odredbu u registrovanom sporazumu društva (kompanije), vlasnici koji imaju pravo glasa o tome, treba prvo propisno da usvoje jednu odluku u kojoj ovlašćuju jednu izmenu i dopunu statuta i/ili sporazuma. Ova odluka će takodje uputiti jedno ovlašćeno lice da potpiše i preda ili da ovlasti i preda Registru jedno obaveštenje u kojem će naznačiti:

- a. službeno ime društva (kompanije) sa ograničenom odgovornošću i njen registarski broj;
- b. tekst svake usvojene izmene i dopune;
- c. datum svake usvojene izmene i dopune od strane vlasnika;
- d. izjavu u kojoj se ističe da je izmena i dopuna usvojena na propisan način od vlasnika na način koji je u skladu sa (i) ovim zakonom, (ii) statutom i (iii) Pravilnicima; i
- e. izjava u kojoj se potvrđuje da lice koje je potpisalo i dostavilo ovo obaveštenje je jedno „ovlašćeno lice“ kao što je utvrđeno u ovom zakonu i da je to lice propisno ovlašćeno da potpiše i dostavi ovo obaveštenje u Registru.

34.2 Lice koje je potpisalo i dostavilo obaveštenje dužno je da priloži: (i) primerak odluke i (ii) i pun tekst dotičnog dokumenta koji je izmenjen i dopunjen, koji ne mora da bude potpisan od vlasnika.

34.3 Izmena i dopuna stupiće na snagu posle podnošenja obaveštenja i svih traženih priloga.

GLAVA IX

Registracija i Osnivanje jednog Deoničarskog Društva

Član 35

Registracija i Osnivanje jednog Deoničarskog Društva

35.1 Za registracija jednog deoničarskog društva, jedan osnivač treba da potpiše i dostavi Registru statut deoničarskog društva koji treba da sadrži sledeće informacije:

a. službeno ime društva (kompanije), koja je dužna da uključi skraćenicu „DD“ na kraju ili njegov ekvivalent na Albanskom Srpskom ili drugom službenom jeziku na Kosovu.

b. adresu na Kosovo u kojoj društvo ima svoje glavno mesto poslovanja;

c. adresu registrovane kancelarije (sedišta) društva i ime njegovog registrovanog zastupnika na toj adresi;

d. poslovni cilj društva, koji se može opisati kao zakoniti poslovni cilj;

e. ime i adresu svakog osnivača društva; ako je jedan osnivač jedno fizičko lice, onda treba da se obezbedi njegovo puno ime i adresa njegovog/njenog stalnog prebivališta koja može biti na Kosovo ili van Kosova,; ako je osnivač jedno Kosovsko poslovno društvo, treba da se obezbedi njegovo službeno ime i adresa njegove registrovane kancelarije na Kosovu; ako je osnivač jedno inostrano poslovno društvo, treba da se obezbedi njegovo službeno ime i adresa njegovog glavnog mesta poslovanja na Kosovu;

f. broj članova koji će biti u Odboru Direktora društva (kompanije), kao i ime i adresu svakog lica koji služi kao početni direktor društva(kompanije); Ako ovaj Direktor ima stalno prebivalište na Kosovo, treba da se obezbedi njegovo/njeno stalno prebivalište na Kosovo; Ako ovaj Direktor nema stalno prebivalište na Kosovo, treba da se obezbedi njegovo/njeno stalno prebivalište van Kosova;

g. za obične deonice društva:

(i) nominalna vrednost po deonici za obične deonice društva;

(ii) broj deonica (udela) iz običnih deonica koje će se izdati prilikom registracije društva;

(iii) maksimalan broj deonica iz običnih deonica koje je društvo ovlastilo da izda;

h. ako jedna ili više klasa preferencijalnih deonica su ovlašćene, jedan opis za svaku takvu klasu, koja predstavlja:

(i) nominalnu vrednost po deonici te klase;

(ii) dividenda, likvidacija, glasanje i ostala prava i preferencije ove klase;

(iii) broj deonice ove klase koji će biti izdat za vreme registracije društva;

(iv) maksimalan broj deonice ove klase koje je društvo ovlastilo da izda;

- i. iznos osnovnog kapitala društva, koji treba da bude najmanje 25,000 Evra;
- j. iznos osnovnog kapitala društva, koji je uplaćen registracije društva;
- k. iznos (ako postoji) osnovnog kapitala društva, koji je odobren, ali koji nije isplaćen na vreme kada je društvo registrovano i bilo koji zadnji rok za uplatu iste;
- l. ako je primeljivo (i) broj i vrstu bilo koje deonice (udela) koja je izdata za ne-novčanu naknadu na vreme kada je društvo registrovano, (ii) jedan opis prirode ove ne-novčane nadoknade i (iii) ime i adresu bilo kojeg lica ili društva koja pruža ovu nadoknadu;
- m. iznos, ili jedan proračunati iznos, svih plativih troškova od društva ili njene naplate radi poslova koje je obavila u vezi sa njenom registracijom i osnivanjem;
- n. ako je primeljivo, jedan opis bilo kojeg posebnog preimućstva koji je dat jednom licu ili društvu zbog učešća u radu koje je omogućilo njenu registraciju i osnivanje; *i*
- o. izjava u kojoj se potvrđuje da lice koje je potpisalo i dostavilo ovaj statut je jedno „ovlašćeno lice“ kao što je definisano u ovom zakonu i da to lice ima ovlašćenje da potpiše i dostavi ovaj statut u Registru.

35.2 Izuzev obaveznih zahteva iz Člana 35.1, statut deoničarskog društva može takodje da uključiti odredbe koje:

- a. obezbedjuju deoničarima isključivo pravo da pripreme, izmene i dopune i/ili ukinu pravilnike deoničarskog društva;
- b. obezbedjuju odboru direktora pravo da odlučuju kada mogu da izdaju deonice koje su odobrene (ovlašćene) ali koje još nisu izdate;
- c. obezbedjuju odboru direktora, na osnovu ograničenja koja su utvrđena u Članu 164 ovog zakona, pravo da objavljuju i isplate dividende;
- d. izričito promeni jedan od specifičnih zahteva ovog zakona o jednom pitanju koja treba da se usvoji sa jednom dvo-trećinskom (2/3) većinom deonica koja imaju pravo da glasaju o tome, ako dotična odredba statuta predviđa da ovo pitanje treba da se usvoji sa jednim drugim procentom ovog udela koji je veći od pedeset procenata (50%); *i*
- e. bilo koji dugi zahtev za glasanje; *i*.
- f. uspostavlja uslove i zahteve u vezi sa sadržinom pravilnika društva.

35.3 Lice koje potpisuje i dostavlja statut dužno je da priloži pismenu saglasnost registrovanog zastupnika, u kojem će on navesti saglasnost registrovanog zastupnika da će služiti u tom svojstvu. Ova pismena saglasnost mora biti potpisana od registrovanog

zastupnika. Ako je registrovani zastupnik poslovno društvo, saglasnost treba da se potpiše od ovlašćenog lica ovog dotičnog poslovnog društva.

35.4 Lice koje potpisuje i dostavlja statut je takođe dužno da priloži primerak pravilnika društva koji se traže prema Članu 138. To izričito predviđa, međutim, da (i) se zahtev iz Člana 35.4 odnosi jedino za javnu informaciju, (ii) Registar nije ovlašćen da razmatra formalne nedostatke pravilnika društva, (iii) Registar nema ovlašćenja da odbije registarciju deoničarskog društva zbog bilo kojih razloga koji se odnose na formu ili sadržaj pravilnika, i (iv) registracija ovog pravilnika ne znači ili ne podrazumeva da takav pravilnik ili bilo koja njegova odredba su u saglasnosti sa statutom ili sa zahtevima ovog zakona.

Član 36 **Izmene i Dopune Statuta ili Pravilnika**

36.1 Ako ima bilo kakvih promena u bilo kojoj informaciji u jednom registrovanom statutu deoničarskog društva, ili ako deoničari žele da promene bilo koju dotičnu informaciju, deoničari koji imaju pravo glasa treba prvo o tome da propisno usvoje jednu odluku u kojoj ovlašćuju jednu izmenu i dopunu ovog statuta. Ova odluka će takodje uputiti jedno ovlašćeno lice da potpiše i preda ili da ovlasti nekog da preda Registru jedno obaveštenje uskladjujući se sa Članom 36.3.

36.2 Ako deoničari i/ili direktori žele da promene bilo koju odredbu u registrovanom pravilniku jednog deoničarskog društva, deoničari i/ili direktori koji imaju pravo glasa o tome, prvo će propisno o tome da usvoje jednu odluku, u kojoj ovlašćuju jednu izmenu i dopunu dotičnog pravilnika. Ova odluka će takodje uputiti jedno ovlašćeno lice da potpiše i preda Registru jedno obaveštenje u skladu sa Članom 36.3.

36.3 Obaveštenje koje se odnosi na Član 36.1 i Član 36.2 treba da navede:

- a. službeno ime deoničarskog društva i njen registarski broj;
- b. tekst svake usvojene izmene i dopune;
- c. datum svake usvojene izmene i dopune;
- d. izjavu u kojoj se ističe da je izmena i dopuna usvojena na propisan način od deoničara i/ili direktora koji imaju pravo da glasaju o tome na način koji je u skladu sa (i) ovim zakonom, (ii) statutom i (iii) pravilnikom društva; i
- e. izjava u kojoj se potvrđuje da lice koje je potpisalo i dostavilo ovo obaveštenje je jedno „ovlašćeno lice“ kao što je utvrđeno u ovom zakonu i da je to lice propisno ovlašćeno da potpiše i dostavi ovo obaveštenje u Registru.

36.4 Lice koje je potpisalo i dostavilo obaveštenje dužno je da priloži njemu (i) primerak odluke i (ii) tekst dotičnog izmenjenog i dopunjenog dokumenta.

36.4 Izmena i dopuna stupiće na snagu posle podnošenja obaveštenja i svih traženih priloga.

GLAVA X

Registracija jednog Inostranog Poslovnog Društva (Organizacije)

Član 37

Registracija Inostranog Poslovnog Društva

37.1 Jedno inostrano poslovno društvo (organizacija), kao što je definisano u ovom zakonu, može da se angažuje u poslovnim aktivnostima na Kosovo jedino kao Kosovsko poslovno društvo, ali samo ako je prvo registrovana u Registru kao jedno „Inostrano Poslovno Društvo“ i koja je usaglašena sa zahtevima Člana 37 i drugim primeljivim odredbama ovog zakona. Jedno inostrano poslovno društvo biće predmet registracije i drugih zahteva ovog Člana 37 ako ono, ili bilo koji zastupnik (agent), radnik ili predstavnik koji deluje u njeno ime, učestvuje u bilo koju vrstu poslovnih delatnosti na Kosovo.

37.2 Kao jedan ograničeni izuzetak iz Člana 37.1, jedno inostrano poslovno društvo nije dužno da se registruje kao jedno „Inostrano Poslovno Društvo“ ako je njena poslovna delatnost isključivo ograničena u:

- a. izvozu na Kosovo – od jedne teritorije van Kosova – proizvoda ili usluga koje se uvoze na Kosovo od jednog potrošača ili kupca koji je osnovan ili koji ima stalni boravak na Kosovo; i/ili
- b. dostavlja – od jedne teritorije van Kosova – potencijalnom kupcu ili potrošaču na Kosovo jednu ponudu o prodaji, snabdevanju ili proizvodnji roba, usluga ili radova.

37.3 Ako se od jednog Inostranog Poslovnog Društva zahteva na osnovu Člana 37.1 da se registruje u Registar, jedno ovlašćeno lice dužno je da potpiše i dostavi Registru jedan „memorandum inostranog poslovnog društva“ u kojem će pružiti sledeće informacije:

- a. službeno ime inostranog poslovnog društva i bilo koja trgovačka imena pod kojima obavlja poslovnu delatnost na Kosovo;
- b. jurisdikciju njegovog osnivanja; i jednu izjavu da je bilo osnovano i nastavlja sa valjanim postojanjem na osnovu zakona te jurisdikcije; Ova izjava svoju osnovu treba da ima u jednom dokumentu koji je donet ili koji je izdat od jednog nadležnog organa te jurisdikcije, u skladu sa normalnim i uobičajenim praksama te jurisdikcije, koja dokazuje osnivanje inostranog poslovnog društva u toj jurisdikciji; ovaj dokument treba da se priloži memorandumu;

c. poslovni cilj inostranog poslovnog društva, koji se može opisati kao zakoniti poslovni cilj;

d. adresa registrovane kancelarije na Kosovo i ime njegovog registrovanog zastupnika u toj adresi;

e. adresu na Kosovo u kojoj ima glavno mesto svog poslovanja na Kosovo;

f. ime i adresu koja može biti na Kosovo ili van Kosova, za svakog rukovodioca, uključujući – ako je primeljivo – bilo kojeg ili sve generalne partnere, višeg upravnika (menadžera), direktore, i vlasnike/deoničare koji drže pet posto (5%) ili veće neposredno vlasništvo ili glasački interes u inostranom poslovnom društvu;“

g. jednu izjavu da je inostrano poslovno društvo saglasno da se podvrgne odredbama Člana 24 ovog zakona i da se potčini primenjivom zakonu na Kosovo za sva krivična i javna administrativna potraživanja i postupke koja proizilaze od ili koje se odnose na njegove delatnosti na Kosovo;

h. jednu izjavu da će inostrano poslovno društvo obavljati sve svoje poslovne delatnosti na Kosovo u skladu sa primeljivim zakonom na Kosovo;

i. jednu zjavu da, kao što se zahteva u Članu 37.7 dole, inostrano poslovno društvo pristaje da održava u adresi kao što je utvrđeno u tački „e“ gore ili u njenim sedištima, odvojene knjige i finansijsku i poslovnu arhivu koja se odnosi za sve njegove poslovne delatnosti na Kosovo; i

j. bilo koju informaciju koju inostrano poslovno društvo želi da propisuje; i

k. jednu izjavu koja potvrđuje da lice koje potpisuje i dostavlja ovaj memorandum je jedno „ovlašćeno lice“ kao što je definisano u ovom zakonu i da ovo lice ima ovlašćenje da potpiše i dostavi ovaj memorandum Registru;

37.4 Ništa u ovom Članu 37 ili bilo kojem dokumentu koji je upisan u Registru neće se tumačiti ili primeniti na bilo koji način koji narušava bilo koje pravo inostranog poslovnog društva koja je osnovana na osnovu ugovora sa jednom trećom stranom (i) da bi upravljao sa tim ugovorom i da se tumači u skladu sa zakonom pod inostranom jurisdikcijom, i/ili (ii), kako bi imao potraživanja, koja proizilaze iz ovog ugovora, odlukom inostranog suda ili arbitraže, koja je sprovedena unutar ili van Kosova.

37.5 Ništa u ovom Članu 37 ili bilo kojem dokumentu koji je upisan u Registru neće se tumačiti ili primeniti na bilo koji način koji narušava odredbe zakona Kosova koji izričito dodeluju inostranom poslovnom društvu pravo da potražuje ili deluje na osnovu odluke jednog stranog suda ili na osnovu arbitraže koja je sprovedena unutar ili van Kosova.

37.6 Posle ove registracije, sva prava i obaveze koja su uspostavljena na osnovu primenjivog zakona na Kosovu koji su uglavnom važeći ili primeljivi za kosovska poslovna društva (organizacije) su takodje važeći i primeljivi i za jedno inostrano poslovno društvo.

37.7 Sva inostrana poslovna društva koja obavljaju poslovne delatnosti na Kosovo treba da održavaju na svojem glavnom mestu poslovanja na Kosovo ili kod njegovih registrovanih zastupnika, odvojene knjige i finansijsku i poslovnu arhivu koja se odnosi za sve njegove poslovne delatnosti na Kosovo.

37.8 Radi izbegavanja sumnje, inostrano poslovno društvo koje je registrovano u skladu sa Članom 37 smatraće se da je osnovala svoje predstavništvo na Kosovo. Ovo predstavništvo nema bilo koji pravni identitet ili svojstvo koje je odvojeno ili posebno od inostranog poslovnog društva koja je osnovala istu.

Član 38

Izmena i Dopuna Memoranduma jednog Inostranog Poslovnog Društva

38.1 Jedno Inostrano Poslovno Društvo može da izmeni i dopuni njen memorandum o Inostranom Poslovnom Društvu s tim što će odrediti jedno „ovlašćeno lice“ da potpiše i dostavi u Registru jedno „obaveštenje o izmenama i dopunama“ u kojem će naznačiti sledeće:

- a. ime inostranog poslovnog društva i njegov registarski broj;
- b. tekst svake izmene i dopune;
- c. datum svake takve izmene i dopune koja je propisno usvojena ili ovlašćena;
- d. jednu izjavu da je izmena i dopuna usvojena ili ovlašćena na način koji je u skladu sa dokumentima o unutrašnjem upravljanju i zakonima njegove jurisdikcije o osnivanju; i
- e. jednu izjavu u kojoj potvrđuje da lice koje potpisuje i dostavlja ovo obaveštenje je jedno „ovlašćeno lice“ kao što je definisano u ovom zakonu i da ovo lice ima ovlašćenje da potpiše i dostavi ovo obaveštenje u Registru.

38.2 Lice koje je potpisalo i dostavilo obaveštenje dužno je da priloži tekst izmenjenog i dopunjenog memoranduma.

38.3 Izmena i dopuna stupiće na snagu posle podnošenja obaveštenja i svih traženih priloga.

GLAVA XI
Registracija Završetka (Prestanka), Dobrovoljnog Raspuštanja i Spajanje

Član 39

Obaveštenje o Prestanku Postojanja pre Početka Obavljanja Poslovne Delatnosti

39.1 Vlasnici koji imaju većinu prava glasova u jednom ograničenom partnerstvu (komanditnom društvu) ili u jednoj kompaniji koji nisu angažovani u bilo kojoj poslovnoj delatnosti, mogu da prestanu sa postojanjem ovog poslovnog društva s tim što će na propisan način usvojiti pisanu odluku u kojoj ovlašćuju ovaj prestanak (završetak). Ova odluka će takodje uputiti ovlašćeno lice da potpiše i preda Registru jedno obaveštenje u kojem će naznačiti sledeće:

- a. ime poslovnog društva i njen registarski broj,
- b. datum njene registracije,
- c. izjava, u kojoj se navodi, da poslovno društvo nije angažovano u bilo koju poslovnu delatnost,
- d. izjava, u kojoj se navodi, da nikakav dug poslovnog društva nije ostao neisplaćen;
- e. izjava, u kojoj se ističe, da će neto aktiva (imovina) poslovnog društva koja je ostala posle prestanka poslovanja biti raspodeljena njegovim partnerima, vlasnicima ili deoničarima, ako su interesi partnerstva, vlasnički interesi ili deonice stećene ili su emitovane;
- f. izjava u kojoj se ističe da odluka o prestanku postojanja privrednog društva je doneta na propisan način od vlasnika koji imaju većinu prava glasova na način koji je u skladu sa ovim zakonom i statutom poslovnog društva ili sa sporazumom o ograničenom partnerstvu, i
- g. izjava, u kojoj se navodi da lice koje potpisuje ovo obaveštenje je jedno „ovlašćeno lice“ kao što je definisano u ovom zakonu i da je ovo lice propisno ovlašćeno i upućeno da preda ovo obaveštenje u Registru.

39.2 Ovlašćeno lice priložiće obaveštenju jednu kopiju odluke.

39.3 Postojanje poslovnog društva završiće se posle registracije obaveštenja u Registru koje se traži prema Članu 39.1.

Član 40

Obaveštenje o Dobrovoljnom Raspuštanju; Opoziv

40.1 Da bi se dobrovoljno raspustila jedna korporacija, jedno „Obaveštenje o Dobrovoljnom Raspuštanju“ treba da se dostavi Registru u skladu sa, ako je primeljivo, sa Članom 118.2 ili Članom 227.2 ovog zakona.

40.2 Jedno ovlašćeno lice može da opozove jedno Obaveštenje o Dobrovoljnom Raspuštanju u roku od 120 dana od dana arhiviranja.

40.3 Ovaj opoziv treba da bude ovlašćen na isti način kao što je ovlašćeno prvobitno obaveštenje.

40.4 Da bi opoziv stupio na snagu, jedno ovlašćeno lice treba da potpiše i preda Registru obaveštenje o opozivu. Obaveštenje o opozivu treba da sadrži:

- a. ime kompanije i njen registarski broj;
- b. datum stupanja na snagu obaveštenja o dobrovoljnoj likvidaciji koja se sada opoziva,
- c. datum u kojem je opoziv ovlašćen;
- d. izjava (i) u kojoj se identifikuje lice ili lica koji su ovlastili opoziv i (ii) u kojoj navodi pravna ovlašćenja i osnov za ova lica da preduzmu ove postupke; i
- e. izjava, u kojoj se navodi da lice koje potpisuje ovo obaveštenje je jedno „ovlašćeno lice“ kao što je utvrđeno u ovom zakonu i da je ovo lice propisno ovlašćeno i upućeno da preda ovo obaveštenje u Registru.

40.5 Obaveštenje o opozivu stupiće na snagu na dan kada se isti dostavi Registru.

Član 41

Podnošenje Dokumentata o Spajanju

41.1 Ako dve ili više kompanije žele da se spoje, svaka kompanija treba da preda Registru nakon što se usaglasa sa odgovarajućim postupcima u Članu 123 ili 214 sledeće:

- a. svoj plan o spajanju kao što je propisano u, ako je primeljivo, Članu 123 ili 214 ovog zakona, i
- b. statut kompanije koja će opstati ili kompanije koja se stvara spajanjem.

41.2 Spajanje će stupiti na snagu na dan i vreme kada se ovvi planovi ili ovaj statut dostavi Registru.

41.3 Ništa u ovom Članu 41 ili u ovom zakonu se neće tumačiti ili primeniti na takav način koji menja ili umanjuje bilo koju odredbu ili zahtev u bilo kojem osnovnom normativnom aktu koji ograničava, zabranjuje ili reguliše spajanje. To je pravna odgovornost dotičnih kompanija kako bi osigurali da se sve ove odredbe i zahtevi u potpunosti ispune pre dostavljanja u Registru dokumenata koji se zahtevaju prema Članu 41.1.

41.4 Registar nije ovlašćen da odbije registraciju jednog spajanja koja je uradjena na osnovu odredaba i zahteva jednog drugog osnovnog normativnog akta, izuzev ako je Registru izričito pismenim putem naloženo da odbije registraciju jednog spajanja od strane jednog suda ili od nadležnog javnog autoriteta koji je odgovoran za izvršenje ovih odredaba ili zahteva.

GLAVA XII

Izveštaji

Član 42

Podnošenje Godišnjeg Izveštaja Direktor

42.1 Svako registrovano poslovno društvo određiće jedno ovlašćeno lice da dostavi Registru jedan godišnji izveštaj koji sadrži:

- a. ime poslovnog društva i sva trgovačka imena sa kojima posluje na Kosovo;
- b. registarski broj poslovnog društva (organizacije);
- c. adresu registrovane kancelarije (sedišta);
- d. ime i adresu njegovog registrovanog zastupnika (agenta) u toj adresi i – ako je registrovani zastupnik nov, i pismenu saglasnost ovog novog registrovanog zastupnika koja nije do sada podneta – i pismenu saglasnost dotičnog novog registrovanog zastupnika (agenta);
- e. adresu glavnog mesta poslovanja poslovnog društva, ako je drugačija od registrovane kancelarije (sedišta),
- f. u slučaju jednog privatnog preduzeća (ličnog poslovnog preduzeća), ime i adresu lica koji je vlasnik i koji upravlja sa tim preduzećem;
- g. u slučaju jednog generalnog partnerstva (ortačkog društva), imena i adrese svih generalnih partnera;
- h. u slučaju jednog ograničenog partnerstva (komanditnog društva), imena i adrese svih generalnih i ograničenih partnera;

i. u slučaju jednog društva sa ograničenom odgovornošću, imena i adrese (i) odbora direktora (upravnog odbora), i (ii) svih njegovih deoničara i (iii) njegovih ovlašćenih lica (i bilo koja ograničenaja u ovlašćenju); i

j. u slučaju jednog deoničarskog društva, imena i adrese (i) svih članova u odboru direktora (ii) svih deoničara i (iii) ovlašćenih lica (ako su različiti) i bilo koja ograničenja u ovlašćenju;

k. u slučaju jednog inostranog poslovnog društva:

(i) imena i adrese njihovih rukovodioca, uključujući – ako je primeljivo: (A) bilo kojeg i sve generalne partnere, visoke rukovodioce i direktore, i (B) bilo kojeg vlasnika, deoničara ili ograničenog partnera koji ima pet posto (5%) ili više direktnog vlasništva ili glasačkog interesa u inostranom poslovnom društvu; i

(ii) jurisdikciju njenog osnivanja, i jednu izjavu koja dokazuje da je društvo osnovano i da nastavlja sa valjanim postojanjem prema zakonima te jurisdikcije.

l. broj (ali ne imena) zaposlenih lica od strane poslovnog društva za vreme godišnjeg izveštaja, pod uslovom da ne postoji nikakva obaveza za poslovno društvo da ažurira ove informacije do sledećeg godišnjeg izveštaja.

m. datum izveštavanja i jednu izjavu da su sve iznete informacije u izveštaju tačne do tog datuma; i

n. jednu izjavu da lice koje potpisuje to obaveštenje je jedno „ovlašćeno lice“ kao što je utvrđeno u ovom zakonu i da je to lice propisno ovlašćeno da dostavi to obaveštenje u Registru.

42.2 Jedan godišnji izveštaj treba da bude pripremljen, datiran i dostavljen Registru između 1 Januara i 30 Aprila svake kalendarske godine.

42.3 Nijedan javni autoritet nije ovlašćen da dopuni, izmeni ili da smanji zahteve godišnjeg izveštaja koji su utvrđeni u Članu 42.1.

Član 43

Nepotpun Godišnji Izveštaj ili Nepodnošenje Godišnjeg Izveštaja

43.1 Ako jedno poslovno društvo podnese jedan godišnji izveštaj koji ne sadrži sve informacije koje se traže prema Članu 42.1, ili ako jedno poslovno društvo propusti da na vreme podnese jedan godišnji izveštaj u roku koji je utvrđen u Članu 42.2, Direktor će odmah doneti i dostaviti dotičnom poslovnom društvu, u skladu sa Članom 24, jedno pisano „Obaveštenje o Mogućem Brisaniu iz Registracije“ u kojoj će jasno informisati dotično poslovno društvo o sledećem:

a. ako se privatno preduzeće (lično poslovno preduzeće) ili generalno partnerstvo briše iz registracije ako ne podnosi jedan godišnji izveštaj ili ako ne ispravi nedostatke u jednom godišnjem izveštaju koji je već dostavljen;

b. ako je brisano sa registra, onda treba da prestane sa obavljanjem poslovne aktivnosti na Kosovo, koje će se evidentirati u registru kao „brisana iz registracije“;

c. ako se obaveštenje odnosi na nedostatke jednog godišnjeg izveštaja koji je već dostavljen, obaveštenje će opisati svaki dotični nedostatak i treba da se poziva na specifične zahteve iz Člana 42.1 koji nisu ispunjeni;

d. poslovno društvo posle prijema ovog obaveštenja ima šetdeset (60) dana da podnese dotični godišnji izveštaj ili da ispravi pomenute nedostatke;

e. ako je dotično poslovno društvo jedna kompanija ili ograničeno partnerstvo, obaveštenje će jasno informisati poslovno društvo da je jedinica (entitet) stavljena pod likvidacijom prema Članu 229.1 ovog zakona i da konačno prouzrokuje prestanak (završetak) postojanja kao jedno pravno lice,

43.2 Ako poslovno društvo propusti da na vreme ili da propisno odgovara, u roku od šetdeset (60) dana, kada je obaveštenje doneto ili dostavljeno u skladu sa Članom 43.1, Direktor Registra će odmah doneti i dostaviti poslovnom društvu, u skladu sa Članom 24, jedno „Obaveštenje o Brisaniu iz Registracije“ u kojem će obavestiti poslovno društvo o sledećem:

a. da je brisana iz registracije (evidencije) zato što je propustila ili nije na vreme propisno odgovorila na ranije „Obaveštenje o Mogućem Brisaniu iz Registra“;

c. da mora odmah da prestane da obavlja poslovnu delatnost na Kosovo;

d. ako je dotično poslovno društvo jedna kompanija ili ograničeno partnerstvo, obaveštenje će jasno saopštiti poslovnom društvu da se u pravnom smislu, može staviti pod prinudnom likvidacijom od jednog poverioca i da će biti stavljen pod ovom likvidacijom u roku od 180 dana od obaveštenja o brisanju iz registracije

43.3. Brisanje iz registracije (de-registracija) ličnog poslovnog preduzeća stupiće na snagu odmah na dan dostavljanja obaveštenja, kao što je utvrđeno u Članu 43.2. Od dotičnog poslovnog društva zatražiće se da prestane sa poslovnim delatnostima u ponoć toga datuma.

43.4 Odmah nakon što Direktor Registra donese i dostavi poslovnom društvu Obaveštenje o Brisaniu iz Registra, Direktor Registra će (i) zavediti primerak ovog obaveštenja u dosijeu poslovnog društva pri Registru i u javnoj web starnici Registra objaviće jedno obaveštenje u kojem će navesti da je Privatno Preduzeće (Lično Poslovno Preduzeće) ili Generalno Partnerstvo „brisano iz registracije“ i (ii) osigurati da je ta kopija obaveštenja objavljena – u zvaničnim jezicima – na najmanje dve dnevne novine

sa velikim tiražom na Kosovo. Direktor Registra je obavezan da garantuje da je ovaj zahtev za objavljivanje publikacije ispunjen u roku od pet (5) kalendarskih dana nakon donošenja i dostavljanja Obaveštenja o Brisaniu iz Registra poslovnom duštvu u skladu sa Članom 24.

43.5 Ako je dotično poslovno društvo jedno ograničeno partnerstvo ili kompanija, ona će – prestati sa poslovanjem i biti likvidirana u jednom sudskom postupku kao što je propisano u Članu 118 ili 227 nakon što jedna zainteresovana stranka podnese zahtev pred sudom. Nakon što je ovo obaveštenje o brisanju dostavljeno, jedno ograničeno partnerstvo ili kompanija preduzimaće jedino aktivnosti koje su neophodne radi okončanja svog poslovanja, s'tim da se neće angažovati ni u bilo koje poslovne aktivnosti. Kompanija ili komanditno društvo dužni su da identifikuju sebe u svim prepiskama i komunikacijama sa trećim licima da se nalaze „pod likvidacijom“.

43.6 Bilo koje lice koje, nakon datuma dostavljanja Obaveštenja o Brisaniu iz Registra, prinudi dotičnu poslovnu organizaciju da se angažuje u poslovnim delatnostima/aktivnostima ili koja koristi službeno ime ili trgovačko ime ove poslovne organizacije u cilju obavljanja poslovnih delatnosti, biće (i) lično odgovorno za sve dugove i obaveze koje proizilaze iz ovih delatnosti, i (ii) predmet jedne administrativne kazne za takvu delatnost u iznosu koju je utvrdio Ministar u skladu sa Članom 3.4

43.7 Bilo koje poslovno društvo koje je brisano iz registra na osnovu ovog Člana 43 može da obnovi svoju registraciju u Registru ako, u roku od 180 dana od datuma brisanja iz registracije, jedno ranije ovlašćeno lice (i) podnese prijavu za obnovu registracije kao i sve izveštaje i ostala dokumenta o poravnanju za koje je dužan ili koji su dospeli, i (ii) plati sve takse i druge iznose koji je dužan ili koji su dospeli i bilo koju taksu za obnovu registracije koju je propisao Ministar na osnovu Člana 12.

43.8 Nakon obnovljene registracije, poslovno društvo se smatra da je nastavilo sa svojim postojanjem bez prekida počevši od datuma brisanja iz registracije. U ovom slučaju poslovno društvo se smatra da je priznala odgovornost za sve dugove i obaveze koji su mogli nastati ili koji su preduzeti od njene strane, ili od jednog njenog ovlašćenog lica, u toku vremenskog perioda dok je bilo brisano iz registracije. Međutim, bilo koje lice, koji je prinudilo poslovno društvo da se angažuje u poslovnim delatnostima u toku vremena kada je bilo brisano iz registracije ili ako je koristilo službeno ime ili trgovačko ime dotičnog poslovnog društva na bilo koji način radi obavljanja poslovnih delatnosti biće predmet primenljivih administrativnih kazni koje je propisao Ministar na osnovu Člana 3.4

43.10 Brisanje iz registracije ne oslobadja poslovno društvo od bilo koje odgovornosti prema trećim licima koja su mogla nastati pre obaveštenja o brisanju iz registracije.

GLAVA XIII

Registracija Trgovačkih Imena

Član 44

Neophodna Registracija Trgovačkog Imena

44.1 Izuzev kao što je propisano u Članu 44.2, jedno poslovno društvo se ne može angažovati u poslovnim delatnostima pod drugim trgovačkim imenom izuzev pod službenim imenom kojeg je ono registrovalo u Registru.

44.2 Jedno registrovano poslovno društvo ili inostrano poslovno društvo, ali ne i jedno privatno preduzeće (lično poslovno preduzeće), mogu da koriste jedno drugo trgovačko ime od službeno registrovanog imena ako Registar ovlašćuje korišćenje i registruje ovo drugo ime u skladu sa odredbama Glave XII.

Član 45

Podnošenje Prijave za Registraciju Trgovačkog Imena

45.1 Ako jedno poslovno društvo izuzev jednog privatnog preduzeća (ličnog poslovnog preduzeća), želi da se angažuje u poslovnim delatnostima koristeći jedno trgovačko ime koje je drugačije od službenog imena, dotično poslovno društvo treba da odredi jedno ovlašćeno lice da dostavi Registru jednu prijavu za registraciju dotičnog trgovačkog imena. Ova prijava treba da sadrži sledeće informacije:

- a. službeno ime registrovanog poslovnog društva i registracioni broj;
- b. trgovačko ime koje će se koristiti;
- c. jedna izjava u kojoj se potvrđuje da je podnošenje prijave propisno odobreno od poslovnog društva na način koji je u skladu sa (i) ovim zakonom, i (ii) pravilnicima, sporazumom o partnerstvu i/ili ostalim dokumentima o unutrašnjem upravljanju poslovnog društva; i
- d. jednu izjavu da lice koje potpisuje i dostavlja tu prijavu je jedno „ovlašćeno lice“ kao što je definisano u ovom zakonu i da je to lice propisno ovlašćeno da potpiše i dostavi tu prijavu u Registru.

45.2 Ako se prijava odnosi na jedno trgovačko ime koje je trenutno registrovano ili rezervisano od drugog lica ili poslovnog društva, ili jedna trgovačka marka je zakonito vlasništvo ili je licencirana od drugog lica ili društva, prijavi treba da se priloži pismena saglasnost ovog lica ili društva.

Član 46

Uverenje o Registraciji Trgovačkog Imena

46.1 Nakon prijema jedne prijave prema Članu 45, Registar će izdati Uverenje o Registraciji Trgovačkog Imena i istu će uručiti podnosiocu prijave. Registar može odbiti izdavanje dotičnog uverenja samo ako zaključi da je dotično trgovačko ime trenutno rezervisano ili registrovano u Registru od jednog drugog lica ili poslovnog društva koji se ne slaže sa korišćenjem ovog imena od strane podnosioca prijave.

46.2 Na osnovu Člana 46.3, izdavanje Uverenje o Registraciji Trgovačkog Imena od strane Registra je odlučujući dokaz da je trgovačko ime registrovano u Registru za isključivo korišćenje od strane podnosioca prijave, koja stupa na snagu na dan izdavanja uverenja.

46.3 Registracija jednog trgovačkog imena u Registru neće stvarati bilo koja prava o trgovačkim markama u vezi sa ovim trgovačkim imenima. Ako Kosovska Kancelarija za Patente i Trgovačka Imena ili Sud odluče da trgovačko ime koje je registrovano u Registru narušava jednu trgovačku marku koja je u vlasništvu ili koja se zakonito koristi od drugog lica ili društva, onda će Registar – nakon prijema formalne pisane opomene o ovoj odluci – odmah opozvati dotično Uverenje o Registraciji Trgovačkog Imena.

46.4 Poslovno društvo koje je registrovalo trgovačko ime ima zakonsku prednost u vezi sa korišćenjem tog imena u odnosu na sve druge neregistrovane ili naknadno registrovane korisnike. Poslovno društvo može prinudno sprovesti ovu zakonsku prednost podnoseći jednu tužbu Sudu u kojoj će zahtevati od Suda da izda jedan meru u kojem će narediti drugim korisnicima trgovačkog imena da prestanu sa tim korišćenjem. Ova zakonska prednost i pravo da se od suda zahteva pomoć za izdavanje jedne mere, međutim, se neće primeniti protiv bilo kojeg vlasnika ili zakonitog korisnika jedne trgovačke marke koju registrovano trgovačko ime narušava.

Član 47

Rok Trajanja i Produženje Registracije Trgovačkog Imena

47.1 Registracija trgovačkog imena je važeća za početni rok od tri (3) godine od datuma stupanja na snagu Uverenje o Registraciji Trgovačkog Imena. Registrovani korisnik može da produži ovu registraciju nakon podnošenja prijave u Registru. Prijava za ovo produženje sadrži iste podatke kao one koje se traže prema Članu 45.1 i u njoj treba takodje da se navede da se ova prijava odnosi za produženje postojećeg trgovačkog imena. Produženje će biti važeće za jedan vremenski rok od pet (5) godina.

47.2 Prijava za produženje treba da se podnosi najkasnije devetdeset (90) dana pre isteka roka postojeće registracije. Podnošenje prijave za produženje koja je u skladu sa Članom 47.1, automatski produžava registraciju za jedan vremenski rok od pet godina koji počinje da teče sledećeg dana posle isteka prethodne registracije.

47.3 Ako registracija jednog trgovačkog imena ističe u sledećih devetdeset (90) dana, Registar treba odmah da dostavi dotičnom poslovnom društvu jednu pismenu opomenu u kojoj (i) obaveštava dotično poslovno društvo o predstojećem isteku roka (ii) obaveštava dotično poslovno društvo o njegovim pravima za produženje na osnovu Člana 47.

DEO III
PRIVATNO PREDUZEĆE
(LIČNO POSLOVNO PREDUZEĆE)

Član 48
Neograničena Odgovornost, Nije Pravno Lice

48.1 Jedno lice koji je vlasnik privatnog preduzeća (ličnog poslovnog preduzeća), bilo da je registrovano ili neregistrovano, ima neograničenu ličnu odgovornost za sve dugove i druge obaveze koji su nastali, ili koji su nametnuti zakonskim putem ili ugovorom ovom privatnom preduzeću (ličnom poslovnom preduzeću). Ova odgovornost je neograničena i obuhvata celokupnu imovinu i aktivu bilo koje vrste koja je u posrednom ili neposrednom vlasništvu pomenutog lica, nezavisno od toga da li se ova imovina/aktiva koristi za poslovne, lične, domaćinske ili porodične svrhe.

48.2 U svakom sudskom postupku, arbitražnom postupku, stečajnom postupku ili prilikom izvršenja sudske presude, nijedan sud ili arbitražni organ nije ovlašćen da pokuša da ograniči odgovornost lica koji upravlja sa jednim privatnim preduzećem (ličnim poslovnim preduzećem). Bez ograničenja opšte primeljivosti prethodne zabrane, izričito je zabranjeno da jedan sud ili arbitražni organ može da zaštiti ili da pokuša da zaštiti od takve odgovornosti bilo koju imovinu ili aktivu koja je u posrednom ili neposrednom vlasništvu pomenutog lica.

48.3 Kao jedno ograničeno izuzeće iz Člana 48.2, jedan sud ili arbitražni organ može da zaštiti aktivu ili imovinu od ove odgovornosti ako, i jedino do one mere ako: (i) jedan ugovor daje povoda da dotična odgovornost izričito i jasno oslobađa ovu imovinu ili aktivu od ove odgovornosti; (ii) jedno lice ili društvo koje ima ili tvrdi da ima potraživanja dogovorili su se da ova imovina ili aktiva nije predmet ovog potraživanja, ili (iii) jedan osnovni normativni akt o izvršenju sudskih odluka ili o stečaju izričito dozvoljavaju sudu ili arbitražnom organu da zaštiti ovu imovinu ili aktivu od ove odgovornosti.

48.4 Imovina ili aktiva smatraće se da je pod posrednim vlasništvom jednog lica koji upravlja sa jednim ličnim poslovnim preduzećem ako: (i) dotično lice ima bilo koju značajnu mogućnost da kontroliše korišćenje ili raspolaganje ove imovine ili aktive, i (ii) ima dovoljno dokaza da zaključi da drugo lice ili poslovno društvo je formalno imenovano kao glavni vlasnik radi pokušaja zaštite ove imovine ili aktive od odgovornosti lica koji upravlja sa jednim ličnim poslovnim preduzećem.

48.5 Lično poslovno preduzeće nije pravno lice. Ipak, on može da zaključi ugovor, može da raspolaze sa imovinom i da tuži i biti tužen u svoje ime ili u ime svog vlasnika.

DEO IV GENERALNO PARTNERSTVO (ORTAČKO DRUŠTVO)

Član 49 Priroda Generalnog Partnerstva

49.1 Generalno partnerstvo je poslovno društvo (organizacija) koja nastaje bilo (i) kao rezultat registracije u skladu sa ovim zakonom ili (ii) ili na osnovu zakona. U poslednjem slučaju, generalno partnerstvo (opšte partnerstvo) može postojati, u pravnom smislu, ako dva ili više lica i/ili društva saraduju radi obavljanja poslovne delatnosti, nezavisno od toga da li se saradnja osniva u jednom pisanom ugovoru ili jednom usmenom sporazumu ili razumevanju.

49.2 Ako je jedno generalno partnerstvo nastalo putem registracije, generalni partneri su lica i/ili društva koji su naznačeni kao generalni partneri u njihovom memorandumu o generalnom partnerstvu i u njihovom sporazumu o generalnom partnerstvu, ako postoje.

49.3 Ako je jedno generalno partnerstvo nastalo na osnovu zakona, lica i/ili društva koja saraduju radi obavljanja poslovne aktivnosti su njegovi generalni partneri.

49.4 Generalno partnerstvo nije pravno lice. Međutim, generalno partnerstvo ima pravo da zaključi ugovor, da raspolaze sa imovinom, može da tuži ili da bude tužen u svoje ime.

Član 50 Priroda Interesa Generalnog Partnerstva

Interes jednog partnera u generalnom partnerstvu: (i) uključuje pravo na podelu dobiti, distribuciju i ostala prava partnera koja su utvrđena u ovom Deo IV, i (ii) obuhvata obaveze i odgovornosti jednog generalnog partnera kao što je utvrđeno u ovaj Deo IV.

Član 51 Broj Generalnih Partnera

Jedno generalno partnerstvo može da ima dva ili više članova i/ili društava, uključujući poslovna društva, kao njegove generalne partnere.

Član 52 Načelo Odgovornosti

52.1 Svaki generalni partner – i svi generalni partneri su - zajednički i lično odgovorni za sve dugove i ostale obaveze koje su nastale od, ili su nametnute zakonom ili ugovorom

u generalnom partnerstvu. Ova odgovornost je neograničena i obuhvata celokupnu imovinu i aktivu bilo koje vrste koja je u posrednom ili neposrednom vlasništvu jednog generalnog partnera, nezavisno od toga da li se ova imovina ili aktiva koristi za poslovne ciljeve ili za lične, domaćinske ili porodične svrhe. Svaki generalni partner je takodje zajednički i pojedinačno odgovoran, bez ograničenja, da osigura saglasnost generalnog partnerstva sa njegovim pravnim i regulatornim obavezama na osnovu primenljivog zakona na Kosovo, uključujući i ovaj zakon.

52.2 Lice ili društvo koje je primljeno kao generalni partner (opšti partner) u postojećem partnerstvu preuzima zajedničku i pojedinačnu odgovornost za sve dugove u generalnom partnerstvu, uključujući i prethodne obaveze/pasivu, do samog stepena kao i svi postojeći generalni partneri.

52.3 Ako jedan sporazum između generalnih partnera sadrži bilo koje odredbe koje su u suprotnosti sa pravilima koja su utvrđena u Članu 52.1 i 52.2, ove odredbe neće imati nikakvo dejstvo prema i neće uticati na prava treće strane izuzev ako se treća strana izričito složi drugačije. Sporazum i ove odredbe će, međutim, imati dejstvo i između generalnim partnerima.

52.4 U svakom sudskom postupku, arbitražnom postupku, stečajnom postupku ili prilikom izvršenja sudske presude, nijedan sud niti arbitražni organ nije ovlašćen da pokuša da ograniči odgovornost jednog generalnog partnera za dugove i obaveze generalnog partnerstva. Bez ograničenja opšte primeljivosti prethodne zabrane, izričito je zabranjeno da jedan sud ili arbitražni organ ima ovlašćenje da zaštiti ili da pokuša da zaštiti od takve odgovornosti bilo koju imovinu ili aktivu koja je u posrednom ili neposrednom vlasništvu jednog generalnog partnera.

52.5 Kao jedno ograničeno izuzeće iz Člana 52.4, jedan sud ili arbitražni organ može da zaštiti aktivu ili imovinu od ove odgovornosti ako, i jedino do one mere ako: (i) jedan ugovor daje povoda da dotična odgovornost izričito i eksplicitno oslobađa ovu imovinu ili aktivu od ove odgovornosti; (ii) jedno lice ili društvo, koje ima ili tvrdi da ima potraživanja, je saglasna da ova imovina ili aktiva nije predmet ovog potraživanja, ili (iii) jedan osnovni normativni akt o izvršenju sudskih odluka ili o stečaju izričito dozvoljavaju sudu ili arbitražnom organu da zaštiti ovu imovinu ili aktivu od ove obaveze.

52.6 Ako jedno lice ili društvo dobije presudu protiv jednog generalnog partnerstva, ova presuda je obavezujuća i može se izvršiti protiv (i) aktive i zajedničke imovine generalnog partnerstva i/ili (ii) imovine i aktive bilo kojeg i/ili svih generalnih partnera.

52.7 Imovina ili aktiva smatraće se da su pod posrednim (indirektnim) vlasništvom jednog generalnog partnera ako (i) dotični generalni partner ima bilo koju značajnu mogućnost da kontroliše korišćenje ili raspolaganje sa ovom imovinom ili aktivom, i (ii) ima neodoljive razloge da se zaključi da je drugo lice ili društvo formalno imenovano kao vlasnik pre svega radi pokušaja zaštite ove imovine ili aktive od odgovornosti generalnog partnera.

Član 53

Registracija Trgovačkih Imena

Generalno partnersvo treba da registruje u Registru, u skladu sa Glavom 12 Deo II ovog zakona, sva imena koja koristi prilikom obavljanja svoje poslovne delatnosti.

Član 54

Vrste Uloga (Doprinos)

Ulog (doprinos) partnera u generalnom partnerstvu može biti (i) u obliku novca, drugoj vrednoj materijalnoj ili nematerijalnoj imovini, ili radovima ili uslugama koja su već izvršena za generalno partnerstvo, ili (ii) u obliku zakonske obaveze da ubuduće obezbedi ovaj novac, imovinu, radove ili usluge za generalno partnerstvo. Vrednost uloga pored novca određiće se od strane generalnih partnera u skladu sa primenljivim odredbama sporazuma o partnerstvu.

Član 55

Sporazum o Generalnom Partnerstvu

55.1 Svi generalni partneri u generalnom partnerstvu mogu, ali nisu dužni, da zaključe jedan pismeni sporazum o generalnom partnerstvu. Lice ili društvo koja nije stranka u jednom sporazumu o generalnom partnerstvu ne može se obavezati njome.

55.2 Bez obzira na izuzeće iz Člana 55.3, generalni partneri u jednom sporazumu o generalnom partnerstvu mogu, u njihovom sporazumu o generalnom partnerstvu, da dodaju ili izuzmu bilo koju odredbu ovog Dela IV koji reguliše odnose između generalnih partnera. U slučaju sukoba između ovih odredaba iz ovog Dela IV i odredaba iz sporazuma o generalnom partnerstvu, odredbe iz sporazuma o generalnom partnerstvu biće prevladajuće.

55.3 Nijedna odredba iz sporazuma o generalnom partnerstvu ne može (i) da eliminiše ili smanji prava i obaveze koja su utvrđena u Članu 60 ovog zakona, ili (ii) da ograniči ili narušava, na bilo koji način, prava jednog poverioca ili jedne druge strane protiv generalnog partnerstva ili bilo kojeg generalnog partnera. Sve odredbe sporazuma o generalnom partnerstvu koja krše Član 55.3, u smislu ovog zakona, su ništavne i neće proizvoditi nikakvo dejstvo.

Član 56

Dobit, Gubitak, Alokacija i Raspodela (Distribucija)

56.1 Osim ako jedan sporazum o generalnom partnerstvu ne propisuje drugačije, svi generalni partneri imaju pravo na jednak udeo u celokupnoj dobiti, gubitcima, raspodeli

(alokacijama) i plaćanjima u generalnom partnerstvu.

56.2 U roku od šestdeset (60) dana nakon završetka svake kalendarske godine, generalno partnerstvo treba formalno da izračuna i evidentira dobitke i gubitke za tu godinu i raspodeli u odgovarajućem procentu ovaj dobitak i gubitak u računu generalnih partnera.

Član 57 Odgovornost za Gubitke

57.1 Osim ako sporazum o generalnom partnerstvu propisuje drugačije, svaki generalni partner treba jednako da daje svoj doprinos u generalnom partnerstvu radi pokrivanja bilo kojeg gubitka koji je nastao kao rezultat poslovanja generalnog partnerstva.

57.2 Osim ako sporazum o generalnom partnerstvu propisuje drugačije, svi generalni partneri su dužni da učestvuju sa jednakim doprinosima u generalnom partnerstvu da bi pokrili operativne gubitke čim takvi operativni gubici budu poznati generalnim partnerima.

57.3 Nakon raspuštanja generalnog partnerstva, svi partneri treba da daju jednak doprinos radi izmirenja potraživanja prema trećim licima i da na druge načine pokriju gubitke.

Član 58 Ovlašćenje Generalnog Partnera u Obavljanu Dužnosti za Partnerstvo

58.1 Bilo koja aktivnost jednog generalnog partnera koja je očigledno urađena radi obavljanja normalne i uobičajene poslovne delatnosti generalnog partnerstva obavezuje generalno partnerstvo i druge generalne partnere. Međutim, ovo pravilo se neće primeniti ako (i) dotični generalni partner nije imao ovlašćenje da obavlja aktivnost za partnerstvo u određenom pitanju, i (ii) lice ili društvo sa kojim je partner poslovao znalo je da partneru nedostaje ovlašćenje.

58.2 Bilo koja aktivnost jednog generalnog partnera koja nije očigledno urađena radi obavljanja normalne i uobičajene poslovne delatnosti u generalnom partnerstvu neće obavezati generalno partnerstvo ili druge generalne partnere izuzev ako je ta aktivnost bila izričito ovlašćena od drugih generalnih partnera.

Član 59 Upravljanje i Rukovodjenje

59.1 Ako jedan sporazum o generalnom partnerstvu propisuje drugačije, sva prava glasanja i rukovodjenja generalnih partnera u generalnom partnerstvu su jednaka.

59.2 Ako jedan sporazum o generalnom partnerstvu propisuje drugačije, odluka koja je doneta sa prostom većinom glasova generalnih partnera kontrolisaće sva pitanja izuzev sledećih pitanja koja moraju imati potvrđan glas svih generalnih partnera:

- a. usvajanje jedne izmene i dopune u sporazumu o generalnom partnerstvu,
- b. raspodela (distribucija),
- c. prijem novog partnera, i
- d. odluka o raspuštanju ili likvidaciji partnerstva, o prodaji uglavnom celokupne svoje aktive, ili da promeni prirodu (karakter) svog poslovanja.

59.3 Jedan sporazum o generalnom partnerstvu može da stvara različite klase generalnih partnera, može da propiše različita prava glasanja i upravljanja za različite partnere, može da uskrati bilo kojem generalnom partneru pravo glasa za bilo koje pitanje ili pitanja, i može da zatraži drugačije nivoe glasanja izuzev onih većinskih ili jednoglasno glasanje za jednu odluku o bilo kom pitanju

59.4 Glasanje generalnih partnera može da se obavlja bilo kojom metodom koja obezbeđuje svim partnerima opravdano obaveštenje o glasu i o pitanju o kojem će se glasati.

59.5 Ako jedan sporazum o generalnom partnerstvu propisuje drugačije, jedan generalni partner može preneti njegov partnerski interes u generalnom partnerstvu (uključujući i njegovo pravo u podeli dobiti ili raspodeli u generalnom partnerstvu) na generalno partnerstvo ili na drugog generalnog partnera ili na njegove naslednike nakon njegove smrti. Generalni partner ne može preneti svoj partnerski interes bez saglasnosti svih ostalih partnera.

Član 60 **Medjusobna Prava i Obaveze** **Partnera**

60.1 Svaki generalni partner je dužan da svakom drugom partneru (i) dostavi sve finansijske i ostale informacije o poslovanju partnerstva, (ii) da sačuva poverljivost – izuzev kada se objavljivanje informacije traži na osnovu zakona ili sudskim nalogom - i poverljive informacije u vezi sa poslovanjem generalnog partnerstva, (iii) da se ponaša uvek u dobroj veri i u najboljem interesu o pitanjima koja se odnose na poslovanje generalnog partnerstva, i (iv) da služi samo interesu generalnog partnerstva u delatnostima i transakcijama u kojima generalni partner ima lični interes.

60.2 Ako su se drugačije sporazumeli sa drugim partnerima, jedan generalni partner koji daje ostavku ili na drugi način napusti generalno partnerstvo ostaje odgovoran prema trećim stranama za sve dugove i obaveze koja su nastala pre datuma kada je podneo

ostavku ili ako je na drugi način napustio generalno partnerstvo. Obaveza između samih partnera rešiće se na osnovu sporazuma o partnerstvu.

60.3 Generalno partnerstvo nadoknadiće jednog generalnog partnera za izvršene isplate i obeštetiće generalnog partnera za nastale dugove ako su ove isplate izvršene ili ako su ovi dugovi nastali od generalnog partnera (i) prilikom obavljanja ili unapredjenja redovne i uobičajene poslovne delatnosti partnerstva ili (ii) za zaštitu poslovanja ili imovine generalnog partnerstva.

Član 61 Prinudna Prava i Obaveze

Jedno generalno partnerstvo može da tuži jednog partnera za kršenje sporazuma o generalnom partnerstvu ili za kršenje obaveza prema generalnom partnerstvu koje su prouzrokovale štetu generalnom partnerstvu. Generalni partner može da tuži generalno partnerstvo ili jednog drugog generalnog partnera radi prinudnog izvršenja prava iz generalnog partnerstva na osnovu sporazuma o generalnom partnerstvu ili na osnovu ovog zakona.

Član 62 Imovina Partnerstva

62.1 Imovina generalnog partnerstva uključuje gotovinu (gotov novac) ili drugu imovinu (i) koju je doprineo jedan generalni partner u generalnom partnerstvu, (ii) koja je stečena postojećom aktivom partnerstva ili od obavljanja njegove poslovne aktivnosti i (iii) koja je stečena na ime generalnog partnerstva ili na ime generalnih partnera u korist generalnog partnerstva.

62.2 Jedan generalni partner nije suvlanik imovine generalnog partnerstva.

Član 63 Povlačenje Jednog Partnera

63.1 Jedan generalni partner može da se povuče od generalnog partnerstva u bilo koje vreme podnoseći pismeno obaveštenje drugim generalnim partnerima, ali ako povlačenje krši sporazum o generalnom partnerstvu, generalno partnerstvo može da nadoknadi štetu zbog povlačenja partnera zbog kršenja sporazuma o partnerstvu.

63.2 Jedan generalni partner koji se povlači od generalnog partnerstva bez kršenja sporazuma o generalnom partnerstvu ima pravo da dobije bilo koju raspodelu (distribuciju) na koju ima pravo prema sporazumu o generalnom partnerstvu. Ako sporazum o generalnom partnerstvu ne propisuje drugačije, generalni partner koji se

povlači ima pravo da primi od generalnog partnerstva, u roku od devetdeset (90) dana nakon povlačenja, pravičnu vrednost njegovog interesa u generalnom partnerstvu. Ova obaveza je jedna obaveza koju generalno partnerstvo ima prema generalnom partneru koji se povlači; i drugi generalni partneri su, zajedno sa ostalim obavezama generalnog partnerstva, zajednički i pojedinačno odgovorni za ispunjenje ove obaveze.

Član 64 Raspuštanje Generalnog Partnerstva

64.1 Izuzev ako sporazum o generalnom partnerstvu ne propisuje drugačije, generalno partnerstvo se raspušta nakon: (i) smrti jednog partnera, (ii) raspuštanja bilo kojeg generalnog partnera koji je poslovno ili drugo društvo, (iii) povlačenja ili isključenja bilo kojeg partnera, (iv) isteka roka, ako postoji, generalnog partnerstva, ili (v) i ako, osnovni vid poslovne delatnost zbog kojeg je osnovano generalno partnerstvo, postaje nezakonit.

64.2 Izuzev ako sporazum o generalnom partnerstvu ne propisuje drugačije, jedan generalni partner se smatra da se povukao iz partnerstva ako:

a. generalni partner propusti da na vreme izvrši bilo koju traženu uplatu u generalnom partnerstvu;

b. generalni partner obavesti bilo kojeg drugog generalnog partnera pisanim putem da se povlači od partnerstva;

c. generalni partner dobrovoljno traži formalnu zakonsku zaštitu svojih od svojih poverilaca ili je sudskom odlukom proglašen insolventnim u skladu sa primenljivim zakonom o stečaju; *ili*

d. ako je postojanje jednog generalnog partnera koji je poslovno ili drugo društvo prestalo.

64.3 Raspuštanje jednog generalnog partnerstva zahteva raspodelu dobiti, ako postoji, i imovine generalnih partnera.

64.4 Raspuštanje jednog generalnog partnerstva ne gasi potraživanja poverilaca protiv generalnih partnera, niti gasi potraživanja jednog generalnog partnera prema jednom drugom generalnom partneru. Nakon raspuštanja generalnog partnerstva, svi generalni partneri treba da ispune uslove koji su utvrđeni u Članu 57.3

64.5 Ako se zahteva raspuštanje jednog generalnog partnerstva zbog razloga koji je naveden u tački (i) ili (ii) Člana 64.1, celokupna imovina generalnog partnerstva postaje predmet bilo kojeg pravnog postupka koji je predviđen zakonom kako bi se utvrdio položaj ili raspolaganje imovine preminulog ili raspuštenog generalnog partnera; pod uslovom da preostali generalni partneri u generalnom partnerstvu imaju pravo da zaključe jedan sporazum sa sudom ili drugim upravnikom aktive preminulog ili raspuštenog

generalnog partnera u vezi sa (i) formiranjem jednog novog generalnog partnerstva i (ii) raspolaganju sa interesima preminulog ili raspuštenog generalnog partnera u generalnom partnerstvu

Član 65

Dobrovoljno Raspuštanje i Likvidacija Generalnog Partnerstva

65.1 Ako sporazum o generalnom partnerstvu propisuje drugačije, i u skladu sa odredbama važećeg zakona o stečaju, jedno generalno partnerstvo može biti raspušteno i likvidirano nakon glasanja sa prostom većinom glasova njegovih generalnih partnera.

65.2 U ovom slučaju, izuzev ako sporazum o generalnom partnerstvu propisuje drugačije i u skladu sa odredbama važećeg zakona o stečaju, generalni partneri treba da imenuju jedno nepristrasno treće lice koji će delovati kao likvidator. Takav likvidator preuzima pravo vlasništva nad imovinom generalnog partnerstva u cilju izvršenja likvidacije i preuzima sva ovlašćenja od svih generalnih partnera. Likvidator ima pravo da uzima u posed sve knjige i arhivu generalnog partnerstva.

65.3 U roku od dvadeset i jednog (21) dana od dana imenovanja, likvidator treba (i) prethodno da razmatra knjige, arhivu i imovinu generalnog partnerstva i sva potencijalna potraživanja poverilaca protiv generalnog partnerstva i (ii) prethodno treba da utvrdi da li je generalno partnerstvo bilo solventno za vreme njegovog/njenog imenovanja i ako bi prodaja imovine generalnog partnerstva mogla da ostvari dovoljno prihoda da zadovolji valjana potraživanja svih poverilaca. Ako likvidator utvrdi da je partnerstvo bilo insolventno u vreme njegovog/njenog imenovanja i da prodaja imovine partnerstva ne bi ostvarila dovoljno prihoda za zadovoljavanje valjanih potraživanja svih poverilaca, likvidator treba odmah da pokrene postupak u skladu sa važećim zakonom o stečaju. Ako likvidator nije u stanju da razmatra i da donese odluku koja se traži prema ovom Članu 65.3, ili ako to ne učini u navedenom roku, bilo koji poverilac ili generalni partner može da se obrati Sudu radi izvršenja likvidacija u skladu sa važećim zakonom o stečaju.

65.4 Ako likvidator zaključi da je generalno partnerstvo solventno za vreme njegovog/njenog imenovanja i ako prodaja imovine generalnog partnerstva je mogla da ostvari dovoljno prihoda radi zadovoljavanja valjanih potraživanja svih poverilaca, likvidator treba, ne kasnije od trideset (30) dana posle njegovog imenovanja, da objavi u Službenom Listu Kosova i u dve najtiražnije novine na Kosovo, jedno obaveštenje na Albanskom, Srpskom i Engleskom jeziku da je on/ona imenovan za likvidatora, koji je sličan sa prvobitni javnim obaveštenjem koji se zahteva za jednog likvidatora u stečajnom slučaju; s tim da, ovo obaveštenje treba izričito da naglasi da poverioci generalnog partnerstva su slobodni da traže zadovoljavanje svojih potraživanja neposredno od bilo kojeg i svih generalnih partnera u generalnom partnerstvu.

65.5 Posle objavljivanja prvobitnog obaveštenja koji se traži prema Članu 65.4 likvidator je dužan da sabira imovinu partnerstva i sprovede postupak likvidacije u skladu sa primeljivim odredbama zakona o stečaju, s tim da likvidator nema ovlašćenja (i) da

prethodno objavi štetnu ili nepoštenu (obmanjivu) transakciju o poveriocima ili (ii) da povрати bilo koju imovinu ili novac koji su bili predmet prethodne transakcije.

DEO V OGRANIČENO PARTNERSTVO (KOMANDITNO DRUŠTVO)

Član 66 Priroda Ograničenog Partnerstva (Komanditnog Društva)

66.1 Ograničeno partnerstvo (komanditno društvo) je partnerstvo koje se sastoji (i) od najmanje jednog generalnog partnera i (ii) najmanje jednog partnera sa ograničenom odgovornošću.

66.2 Ograničeno partnerstvo nije pravno lice. Ipak, ona ima pravo da zaključi ugovor, da raspolaze sa imovinom i da tuži i bude tužen u svoje sopstveno ime.

66.3 Bilo koje lice ili poslovno društvo, uključujući i jednu kompaniju, može biti generalni partner ili ograničeni partner u ograničenom partnerstvu.

66.4 Jedan generalni partner/komanditor je zajednički i pojedinačno odgovoran, bez ograničenja, za dugove i obaveze ograničenog partnerstva (komanditnog društva) do samog stepena kao i jedan generalni partner u jednom generalnom partnerstvu (ortačkom društvu) kao što je opisano u Deo IV ovog zakona.

66.5 Jedan generalni partner/komanditor je takodje zajednički i pojedinačno odgovoran, bez ograničenja za obezbeđenje saglasnosti ograničenog partnerstva sa zakonskim i regulatornim obavezama na osnovu primeljivog zakona na Kosovu, uključujući i ovaj zakon.

66.6 Jedan ograničeni partner/komplementar nije odgovoran za bilo koje dugove u ograničenom partnerstvu (komanditnom društvu) izuzev kao što je utvrđeno u Članu 71 ovog zakona.

66.7 Odredbe Dela IV ovog zakona koje uređuju jedno generalno partnerstvo anlogno će se primeniti i u jednom ograničenom partnerstvu izuzev ako jedna odredba ovog Dela V propisuje drugačije. Ako, u pogledu jednog ograničenog partnerstva, dolazi do sukoba između odredaba ovog Dela V sa odredbama Dela IV, odredbe iz Dela V će prevagnuti.

66.8 Ako Član 66.7 dozvoljava ili zahteva primenu jedne odredbe iz Dela IV za jedno ograničeno partnerstvo (i) bilo koja referenca u ovoj odredbi prema „generalnom partnerstvu“ ili „partnerstvu“ tumačiće se kao „ograničeno partnerstvo“, (ii) bilo koja referenca u ovoj odredbi prema „sporazumu o generalnom partnerstvu“ ili „sporazum o partnerstvu“ tumačiće se kao „sporazum o ograničenom partnerstvu“ i (iii) bilo koja preporuka u ovoj odredbi prema „generalnom partneru“ ili „partneru“ tumačiće se kao

značenje o jednom generalnom partneru u ograničenom partnerstvu/komanditnom društvu.

Član 67 **Memorandum Ograničenog Partnerstva**

Ograničeno partnerstvo osniva se nakon registracije njegovog memoranduma o ograničenom partnerstvu kao što je utvrđeno u Članu 31 ovog zakona. Memorandum o ograničenom partnerstvu je dokument o osnivanju i konstituisanju jednog ograničenog partnerstva.

Član 68 **Sporazum o Ograničenom Partnerstvu**

Svako ograničeno partnerstvo treba takođe da ima jedan sporazum o ograničenom partnerstvu koji sadrži (i) propise o upravljanju u ograničenom partnerstvu i njegovo poslovanje, (ii) propise koji utvrđuju imena i doprinose u kapitalu partnerstva za svakog; i (iii) propise o bilo kojem pitanju o kojem partneri žele da uključe u ovom sporazumu. Svaki partner ograničenog partnerstva obavezan je da izvršava ovaj sporazum i treba da naznači da li je potpisao kao jedan generalni partner ili kao jedan ograničeni partner.

Član 69 **Arhiva Koju Ograničeno Partnerstvo je Dužna da Čuva i Stavi na Raspolaganje**

69.1 Svako ograničeno partnerstvo mora u svako vreme da drži u njegovoj registrovanoj kancelariji ili u glavnom mestu poslovanja:

a. jednu kopiju njegovog memoranduma o ograničenom partnerstvu, uključujući bilo koje ili sve izmene i dopune u njemu, koje su trenutno registrovane u Registru;

b. jednu kopiju sporazuma o ograničenom partnerstvu koji je na snazi, uključujući bilo koji ili sve izmene i dopune u njemu, koja su trenutno registrovane u Registru;

c. jedan spisak u kojem su naznačeni: (i) imena i adrese svakog partnera, sa naznakom o svakom slučaju da li je on generalni partner ili ograničeni partner, (ii) datum kada je postao partner, i (iii) jedan opis o novcu, imovini ili ostalih vrednih stvari, koje je ovaj partner uložio kao doprinos ili se obavezao da će priložiti u ograničenom partnerstvu,

d. jedan spisak u kojem su opisani svi transferi i zaloge, i teretnice koje su stavljene na, bilo koji interes ograničenog partnerstva koji je izvršen ili je dopušten od jednog partnera,

i

e. kopije sledećih finansijskih dokumenata: (i) godišnji i privremeni bilans (završni račun) (ii) izjave o prihodima, (iii) ostale finansijske izjave, i (iv) poreske prijave partnerstva društva. Ovi zahtevi primeniće se za dokumente koji se odnose za tekuću godinu, ali samo do one mere dok oni budu pripremljeni. Ovi zahtevi će se takodje primeniti za sve dokumente koji se odnose za sve prethodne tri (3) kalendarske godine; ako je ograničeno partnerstvo osnovano za manje od tri (3) godine, ovi zahtevi će se primeniti za sva ova dokumenta.

69.2 Svako ograničeno partnerstvo mora da ove podatke čini dostupnim svakom partneru, i svakom bivšem partneru koje se odnose na period kada je on bio partner, radi inspekcije kopiranja u toku redovnog poslovnog vremena.

69.3 Ako jedno ograničeno partnerstvo odbija da dozvoli jednom partneru ili jednom partneru bivšem članu da dobije ili da proveri takvu informaciju ili ne odgovara na pisani zahtev u roku od pet (5) dana nakon što je zahtev dostavljen ograničenom partnerstvu, partner koji je podneo zahtev može da se obrati Sudu i da od njega zahteva da naredi pružanje tih podataka. Sud je ovlašćen da utvrdi da li lice koje zahteva informaciju ima pravo na njihov pristup, i da naredi ograničenom partnerstvu da obezbedi ovu informaciju.

Član 70

Doprinosi (Ulozi) Ograničenih Partnera

70.1 Svaki ograničeni partner dužan je da u potpunosti uplati ili dostavi svoj traženi ulog do momenta registracije memoranduma o ograničenom partnerstvu.

70.2 Jedan generalni partner je ovlašćen da pokrene parnicu u ime ograničenog partnerstva i njegovih partnera kako bi primorao ograničenog partnera da izvrši uplatu koju je propustio da uplati u ili da izvrši uplatu traženog doprinosa.

70.3 Ograničeni partner koji je propustio da uplati ili da izvrši uplatu traženog doprinosa do dana registracije memoranduma o ograničenom partnerstvu, odgovoran je za sve troškove ograničenog partnerstva, uključujući i naknade advokatima, koji su nastali od ograničenog partnerstva i/ili bilo kojeg generalnog ili ograničenog partnera prilikom izvršenja ove obaveze.

Član 71

Ograničenja u Odgovornostima Ograničenih Partnera

71.1 Nijedno lice ili društvo osim jednog generalnog partnera nema bilo koje ovlašćenje da deluje u ime ili da obavezuje jedno ograničeno partnerstvo.

71.2 Bez ograničenja opšte primeljivosti Člana 71.1, izričito i posebno je predviđeno da jedan ograničeni partner nije ovlašćen da deluje u ime ili da obavezuje jedno

ograničeno partnerstvo. Nijedan poverioc ne može da se oslanja na postupke ili zastupanje jednog ograničenog partnera radi utvrđivanja bilo koje odgovornosti ograničenog partnerstva.

71.3 Ako jedan ili više ograničenih partnera su angažovani u jednoj transakciji u kojoj dotični ograničeni partneri teže, bez ovlašćenja, da obavezuju ograničeno partnerstvo, transakcija i obaveze koja nastaje primeniće se prema ograničenom partnerstvu samo ako jedan generalni partner iz ograničenog partnerstva formalno i pisanim putem odobri ovu transakciju u ime ograničenog partnerstva.

71.4 Ako generalni partner ne odobri ovu transakciju, dotični ograničeni partner(i) su lično odgovorni prema drugoj strani za ovu transakciju, i ova druga strana nema pravo ili ne može da potražuje protiv ograničenog partnerstva kao rezultat ove transakcije; međutim, ova druga strana ima pravo da traži naknadu od ili da zahteva izvršenje od ograničenog partnerstva ako, ali samo ako, jedan generalni partner namerno ili usled nepažnje predstavi bilo kojoj drugoj strana da je pomenuti ograničeni partner(i) bio ovlašćen da preuzme obavezu u ime ograničenog partnerstva u vezi sa pomenutom transakcijom.

71.5 Ograničenom partneru je zabranjeno da učestvuje u kontroli ili upravljanju poslovne delatnosti ili dejstvima graničenog partnerstva. Međutim, izričito je predviđeno da sledeće aktivnosti ograničenog partnera neće predstavljati kršenje gorenavedenih zabrana u kontroli ili u rukovodjenju:

- a. ako je bio zaposlen ili je bio ugovarač u ograničenom partnerstvu ili jednog generalnog partnera,
- b. ako je bio partner, vlasnik, rukovodioc, deoničar, direktor ili službenik jednog generalnog partnera koji je jedno poslovno društvo,
- c. ako glasa za izmenu i dopunu memoranduma o ograničenom partnerstvu ili sporazuma o ograničenom partnerstvu, ako ograničeni partner ima pravo da glasa za ovakve izmenu i dopune,
- d. glasa za jednu odluku koja se odnosi na raspuštanje ograničenog partnerstva, ako ograničeni partner ima pravo da glasa za ovu odluku; *ili*
- e. ako preuzima bilo koju akciju radi izvršenja ili zaštitei prava ograničenih partnera.

71.6 Ograničeni partner nije odgovoran za dugove i ostale obaveze ograničenog partnerstva. Međutim, ako ograničeni partner krši zabrane iz Člana 71.5, učestvovanjem u kontroli ili upravljanju poslovne delatnosti ili operacijama ograničenog partnerstva, dotični ograničeni partner biće odgovoran za sve dugove i druge obaveze ograničenog partnerstva do same granice kao i generalni partneri.

Član 72

Prenos (Transfer) Interesa u Ograničenom Partnerstvu

72.1 Izuzev ako je drugačije predviđeno u jednom sporazumu o ograničenom partnerstvu, ograničeni partner može da prenese svoj interes u ograničenom partnerstvu jedino uz saglasnost svih opštih partnera. Prenos u jednom ograničenom partnerstvu uključuje prenos svih prava i obaveza ograničenog partnera da obavlja ovaj prenos.

72.2 Ako se traži na osnovu jednog sudskog naloga, generalni partner(i) u jednom ograničenom partnerstvu treba da omogući prenos interesa jednog ograničenog partnera na drugo lice ili društvo.

72.3 Izuzev ako je drugačije utvrđeno u sporazumu o ograničenom partnerstvu, jedan interes ograničenog partnerstva prelazi na njegove zakonite naslednike ograničenog partnera koji je bio fizičko lice posle smrti tog ograničenog partnera. Ako je ograničeni partner jedno poslovno ili drugo društvo, ako se ovo društvo raspušta, interes dotičnog ograničenog partnera prenosi se na zakonitog naslednika ili vlasnike u skladu sa zakonom na osnovu kojeg se vrši raspuštanje ovih društava.

Član 73

Prijem Naknadnih Generalnih Partnera

Dodatni generalni partneri mogu se primiti u ograničenom partnerstvu (i) u skladu sa postupkom i zahtevima koji su utvrđeni u sporazumu o ograničenom partnerstvu, ili (ii) ako sporazum o ograničenom partnerstvu ne propisuje postupak prijema dodatnih opštih partnera, prijem će se obaviti uz pismenu saglasnost svih generalnih i ograničenih partnera.

Član 74

Zarade i Gubici

Osim ako je drugačije predviđeno u sporazumu o ograničenom partnerstvu, dobit (zarada) se raspodeljuje a gubitak se deli podjednako medju ograničenim i generalnim partnerima na osnovu vrednosti njihovih pojedinačnih uloga (doprinosa).

Član 75

Povlačenje Ograničenog Partnera

75.1 Osim ako je drugačije utvrđeno u sporazumu o ograničenom partnerstvu, ograničeni partner može da se povuče od ograničenog partnerstva u jednom roku koji ne

nože biti manji od devetdeset (90) dana nakon dostavljanja pismenog obaveštenja svakom generalnom partneru. Partner koji se povlači ima pravo na raspodelu nakon povlačenja kao što je navedeno u Članu 63 o povlačenju jednog generalnog partnera od jednog generalnog partnerstva.

75.2 Povlačenje jednog ograničenog partnera ne zahteva raspuštanje ograničenog partnerstva izuzev ako kao rezultat ovog raspuštanja, ograničeno partnerstvo ostaje bez ograničenih partnera.

Član 76 **Raspuštanje i Prestanak Poslovanja**

76.1 Ograničeno partnerstvo (komanditno društvo) može da nastavi da postoji sve dok najmanje jedan generalni partner i jedan ograničeni partner ostaju u ograničenom partnerstvu. Osim ako je drugačije utvrđeno u sporazumu o ograničenom partnerstvu, ograničeni partner nema ovlašćenja da raspusti partnerstvo.

76.2 Osim ako je drugačije utvrđeno u sporazumu o ograničenom partnerstvu, prilikom likvidacije aktive jednog ograničenog partnerstva, neto aktiva ograničenog partnerstva raspodeliće se jednako ograničenim partnerima i generalnim partnerima.

Član 77 **Razlozi za Raspuštanje i Zahtev za Prestanak Poslovanja**

Ograničeno partnersvo dužno je da prestane sa poslovnom delatnošću i raspustiće se zbog sledećih razloga:

- a. posle isteka roka ograničenog partnerstva, ako je ovaj rok naznačen u sporazumu o ograničenom partnerstvu;
- b. ako se pojavio bilo koji drugi slučaj koji je naznačen u memorandumu o ograničenom partnerstvu ili u sporazumu o ograničenom partnerstvu koji zahteva ili izaziva raspuštanje ograničenog partnerstva ili prestanak statusa ograničenog partnerstva;
- c. posle jedne odluke partnera, u skladu sa sporazumom o ograničenom partnerstvu, o raspuštanju ograničenog partnerstva;
- d. posle donošenja i dostavljanja od strane Direktora Registra jednog Obaveštenja o Brisanju iz Registracije ograničenog partnerstva prema Članu 43 ovog zakona;
- e. posle jednog sudskog naloga kojim se zahteva raspuštanje ograničenog partnerstva i/ili prestanak statusa ograničenog partnerstva; ili

f. jednog sudskog naloga o stečaju, na osnovu zakona o stečaju, kojim se ograničeno partnerstvo proglašava pod stečajem i kojim se zahteva njegovo raspuštanje.

DEO VI DRUŠTVO (KOMPANIJA) SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

GLAVA I Opšte Odredbe

Član 78 Priroda Društva (Kompanije) sa Ograničenom Odgovornošću i jedan Vlasnički Interes

78.1 Društvo (kompanija) sa ograničenom odgovornošću je pravno lice koja je zakonski odvojena i koja je zasebna od njegovih vlasnika. Vlasnik jednog društva (kompanije) sa ograničenom odgovornošću nije su-vlasnik i nema nikakav prenosivi interes u imovini društva sa ograničenom odgovornošću.

78.2 Vlasnički interesi u društvu sa ograničenom odgovornošću su jedinice na osnovu kojih se obavlja podela vlasništva u društvu.

78.3 Jedan vlasnički interes u društvu sa ograničenom odgovornošću je lična imovina vlasnika i može da se prenosi delimično ili celosti, koja je predmet primenljivih zabrana koje su propisane u ovom zakonu i bilo kojih zabrana koje su propisane u sporazumu društva (kompanije).

78.4 Jedan vlasnički interes može, ali nije obavezno, da se dokazuje uverenjem i može da se nazove kao „deonica“. U statutu društva ili sporazumu društva može da se predvidi da vlasnički interes ili deonice u društvu se mogu dokazati pomoću uverenja koja su izdata od društva (kompanija).

Član 79 Osnovni Kapital

79.1 Osnovni kapital društva (kompanije) sa ograničenom odgovornošću treba da bude najmanje u iznosu od 1,000 Evra

79.2 Osnovni kapital treba da se uplati u društvo u roku od četrnaest (14) dana posle registracije. Društvo treba da dostavi Registru razuman dokaz o takvoj uplati u roku od četrnaest (14) dana. Jedna bankarska izjava biće dovoljna za ove svrhe ili u slučaju jednog doprinosa, dokaz o prenosu odgovarajućih aktiva (imovine), kao jedan sporazum o prenosu aktive (imovine).

79.3 Ako društvo propusti da na vreme dostavi ovaj dokaza u Registru, Registar je ovlašćen da primeni postupke o brisanju društva (kompanije) iz registra, i ako preduzme ovaj korak on je dužan da dostavi jedno Obaveštenje o Brisanju iz Registra ovom društvu. U ovom slučaju Registar neće vratiti bilo koju taksu za registraciju.

79.4 Sve dok društvo na vreme ne dostavi Registru dokaz o uplati osnovnog kapitala, društvo (kompanija) se ne može angažovati u poslovne delatnosti na Kosovo (drugačijeg od onog koji je neophodan za doprinos osnovnog kapitala). Bilo koje lice koje obavlja ove radnje posle registracije ali pre dostavljanja dotičnih dokaza u Registru je zajednički i pojedinačno odgovoran za potraživanja i dugove koji su nastali ovim radnjama, izuzev ako su se drugačije složile sa zainteresovanim trećim stranama. Nakon toga, ako je društvo obezbedilo dokaz za Registar o uplati osnovnog kapitala, društvo može da preuzima odgovornost za bilo koje ili sva ova potraživanja i dugove; u ovom slučaju, društvo će zatim lično biti odgovorno za bilo koja potraživanja i dugove.

79.5 Bilo koji predlog za povećanje ili smanjenje osnovnog kapitala neće stupiti na snagu sve dok statut društva koji je arhiviran u Registru i ne bude na propisan način izmenjen i dopunjen u kojem će se odražavati dotično povećanje ili smanjenje; međjutim neće se dozvoliti nikakvo smanjenje osnovnog kapitala društva u manjem iznosu od 1,000 Evra, i, pod uslovom da bilo koja predložena izmena i dopuna statuta radi povećanja osnovnog kapitala bude praćena sa razumnim dokazom o uplati povećanog iznosa.

Član 80

Načelo Odgovornosti

80.1 Društvo sa ograničenom odgovornošću je odgovorno za sve svoje dugove i ostale obaveze sa celokupnom svojom aktivom (imovinom) uključujući i osnovni kapital.

80.2 Jedan vlasnik društva sa ograničenom odgovornošću nije odgovoran za bilo koje dugove ili obaveze društva samo zbog toga što je vlasnik.

Član 81

Odgovornost Osnivača za Postupke Pre Registracije

Ako jedan ili više osnivača i/ili druga lica preduzimaju jednu radnju u ime društva sa ograničenom odgovornošću pre njene registracije (uključujući, ali ne ograničavajući se, na otvaranje bankarskih žiroračuna, kupovinu ili davanje u zakup imovine, ili zaključenju ugovora i drugih obaveza), ova lica koji preduzimaju ove radnje su zajednički i pojedinačno odgovorni za potraživanja i dugove koji su nastali ovim radnjama, izuzev ako je drugačije postignut sporazum sa trećom stranom. Nakon što se društvo registruje kao što je predviđeno od Registra i obezbeđivanja dokaza o uplati osnovnog kapitala koji se traži prema Članu 79 društvo može preuzeti odgovornost za bilo koju ili sva ova

potraživanja i obaveze; u ovom slučaju društvo je lično odgovorna za bilo koja potraživanja i obaveze koja je preduzela.

Član 82 Ovlašćenje

Društvo sa ograničenom odgovornošću ima potrebno ovlašćenje da obavlja svoje poslovne delatnosti uključujući, ali ne ograničavajući se samo, na ovlašćenje (i) da tuži i bude tužena; (ii) da zaključi ugovore, da pozajmljuje novac, i da se podvrgne drugim dugovima i obavezama; (iii) da stiče, poseduje, zakupi, založi ili stavi pod hipoteku, ili da na drugi način raspolaže ili posluje sa imovinom; (iv) da stiče, poseduje, založi, glasa, prodaje ili drugačije raspolaže sa deonicom ili drugim interesom u drugom poslovnom društvu, ali ne sa jednim privatnim preduzećem (ličnim poslovnim preduzećem); i (v) da bira ili imenuje rukovodioce, službenike i zastupnike (agente) društva i da utvrdi njihove zadatke i naknade.

Član 83 Rok Trajanja

Rok trajanja društva sa ograničenom odgovornošću je neograničeno izuzev ako je u statutu propisan kraći rok.

Član 84 Vlasnici

Društvo sa ograničenom odgovornošću može imati jedno ili više lica i/ili poslovnih društava kao njegove vlasnike.

GLAVA II Statut i Sporazum Drušva

Član 85 Statut

Društvo sa ograničenom odgovornošću osniva se samo nakon registracije njegovog statuta u skladu sa Članom 33 ovog zakona. Statut je osnivački i konstitutivni dokument društva sa ograničenom odgovornošću. Pre nego što se bude registrovalo društvo sa ograničenom odgovornošću, ovaj dokumenat treba da se dostavi u Registru na način kao što je utvrđeno u ovom zakonu. Nijedna izmena i dopuna u statutu neće biti obavezujuća prema trećim stranama sve dok se ova izmena i dopuna propisno ne dostavi Registru.

Član 86

Sporazum Društva

86.1 Svako društvo sa ograničenom odgovornošću treba takodje da ima sporazum društva koji su potpisani od vlasnika koji su naznačeni u izvornom statutu, koji sadži odredbe koje regulišu upravljanje i delatnost društva (kompanije), ako su ove odredbe dozvoljene Članom 86.2 i nisu zabranjene Članom 86.3.

86.2 Sporazum društva može da uključi bilo koju odredbu ovog Dela 2. Sporazum društva može takodje da sadrže i dopunske odredbe koje se razlikuju od bilo koje odredbe Dela 2. ali ne mogu da sadrže odredbe koje su zabranjene Članom 86.2. Na primer, ali bez ograničenja, sporazum društva može da sadrži odredbe koje propisuju:

- a. da će sa društvom rukovoditi Upravnik;
- b. da će se odrediti pravila o vremenu, mestu, cilju, ili postupku glasanja na sednicama vlasnika;
- c. da će biti podeljene klase vlasnika sa različitim pravom glasanja ili bez prava glasa, različiti prioriteti prilikom likvidacije, ili različita prava i prioriteti o drugim pitanjima
- d. da će glasovi vlasnika ili njihovih deonica prilikom raspodele biti jednaki, ili da će biti u skladu sa njihovim uložnim kapitalom, ili će biti u skladu sa jednom drugom dogovorenom formulom ili metodom;
- e. da će određene radnje društva (kompanije) zahtevati jednu specifičnu većinu ili uper-većinu glasova vlasnika, kao što je dvo-trećinska ili tri-četvrtinska većina, ili će se uzeti od Upravnika bez glasanja vlasnika;
- f. u slučaju nesposobnosti vlasnika da donesu odluku o jednom pitanju ona će biti rešena od jednog određenog lica ili će se podneti na arbitražu;
- g. nesposobnost vlasnika da donesu odluku o jednom pitanju dopustiće jednom dotičnom vlasniku da proda svoj interes jednom ili više vlasnicima na osnovu dogovorenih uslova;
- h. naznačeni rukovodioci imaće specifične nazive, zadatke i ovlašćenja; i/ili
- i. interese vlasništva koji mogu slobodno da se prenesu ili su ograničeni prema Članu 97 ili 98 ili na drugi način s tim da, ova odredba u sporazumu društva neće narušavati postupak bilo kojeg zakona koji reguliše transakcije o vrednosnim papirima.

86.3 Sporazum društva ne može da sadrži bilo koje odredbe:

- a. koje su u sukobu sa statutom društva (kompanije);
- b. koje ograničavaju jedno vlasničko pravo na informaciju ili pristupu prema Članu 88;
- c. koja eliminišu ili smanjuju obaveze o zaštiti, dobrom poverenju, lojalnosti i ne-nadmetanju prema Članovima 112, 113, i 114;
- d. koja eliminišu ili smanjuju (i) ograničenja o raspodeli vlasnika koja su propisana u Članu 93 ili (ii) ličnu odgovornost za kršenje ovih ograničenja kao što je propisano u Članu 94;
- e. koja na bilo koji način, na osnovu ovog zakona, ograničavaju prava poverilaca ili druge treće strane; ili
- f. eliminišu ili smanjuju zahteve bilo koje odredbe ovog zakona, izuzev ako (i) dotična odredba sporazum društva je dozvoljena prema Članu 86.2, ili (ii) dotična odredba sadrži ili je podvrgnuta rečima „osim ako sporazum društva propisuje drugačije“ ili slične reči.

86.4 U slučaju sukoba između statuta društva i sporazuma društva, statut će prevladavati. U ovom slučaju smatraće se, da su nedosledne odredbe sporazuma društva ukinuta ili preinačene do neophodne mere radi otklanjanja ove neusklađenosti.

GLAVA III Obavezna Arhiva i Pristup

Član 87 Arhiva Koju Društvo Mora da Održava

Svako društvo (kompanija) sa ograničenom odgovornošću treba da održava u svojoj registrovanoj kancelariji ili u glavnom mestu poslovanja u bilo koje vreme sledeće:

- a. jedan primerak statuta društva i, uključujući bilo koje i sve izmene i dopune u njemu koje su registrovane u Registru;
- b. jedan primerak sporazuma društva, uključujući bilo koje i sve izmene i dopune u njemu ili kopije izmena i dopuna koje su ponovo unete, koje su dostavljene Registru;
- c. spisak imena i adrese svakog vlasnika i datum kada je ovaj vlasnik postao vlasnik;
- d. ako jedan vlasnički interes je vlasništvo više od jednog vlasnika, spisak imena i adrese svakog su-vlasnika i dokumenat/te koji imenuju i određuju zajedničkog predstavnika su-vlasnika ako postoji, ako se traži prema Članu 95 da ima, dotičnog predstavnika. Društvo (kompanija) može da kombinuje spisak sa spisikom koji se traži u tački „c“ gore.

e. spisak imena i adrese svih rukovodilaca društva,

f. spisak svih opisanih prenosa i zaloga, i tereta koji su stavljeni na, bilo koji vlasnički interes koji je izvršen ili odobren od jednog vlasnika; *i*

g. kopije svih sledećih finansijskih dokumenata: (i) godišnje i privremene završne račune, (ii) izjave o prihodima, (iii) ostale finansijske izjave, i (iv) poreske prijave društva i (v) bilo koje revizije. Ovi zahtevi primeniće se za dokumente koji se odnose za tekuću godinu, ali samo do one mere dok oni budu pripremljeni. Ovi zahtevi će se takodje primeniti za sve dokumente koji se odnose za sve prethodne tri (3) kalendarske godine; ako je društvo (kompanija) osnovano za manje od tri (3) godine, ovi zahtevi će se primeniti za sva ova dokumenta.

Član 88 **Arhiva Mora Biti Dostupna za** **Vlasnike**

88.1 Svako društvo (kompanija) treba da stavi na raspolaganju ovu arhivu svakom vlasniku, i svakom bivšem vlasniku imajući u vidu vreme kada je bio vlasnik, za inspekciju i kopiranje tokom redovnih časova poslovanja društva.

88.2 Ako jedno društvo (kompanija) odbija da dozvoli jednom vlasniku ili bivšem vlasniku da dobije ili da proveri takvu informaciju ili ne odgovara na pisani zahtev u roku od pet (5) dana nakon što je zahtev dostavljen društvu (kompaniji), član koji je podneo zahtev može da se obrati sudu i da od njega zahteva da naredi pružanje tih podataka. Sud je ovlašćen da odredi da li lice koje zahteva informaciju ima pravo i da naredi društvu (kompaniji) da se informacija obezbedi.

GLAVA IV **Doprinosi Vlasnika**

Član 89 **Vrsta Udela (Doprinos)**

89.1 Udeo (doprinos) vlasnika u društvu sa ograničenom odgovornošću u zamenu za jedan vlasnički interes može biti u obliku (ii) novca, druge vredne imovine, materijalne ili nematerijalne, ili (iii) radu ili u uslugama koje već izvodi za društvo. Doprinos ne može biti u obliku, i jedan vlasnički interes se neće izdati za, bilo kojeg obećanja ili obaveze da će ubuduće obaviti rad ili usluge.

89.2 Vrednost udela sem u novcu biće utvrđen (i) u skladu sa primeljivim odredbama sporazuma društva ili (ii) ako sporazuma društva ne sadrži primeljive odredbe o proceni ne-novčanih doprinosa, onda na osnovu jednoglasnog sporazuma svih partnera.

Član 90
Odgovornost za Dogovorene Udele (Doprinose)

Jedan član je obavezan da društvu da plati u potpunosti sav udeo/le ako se to zahteva prema statutu društva, sporazuma društva ili drugog sporazuma vlasnika. Takva obaveza se ne može opravdati zbog smrti vlasnika, nesposobnosti ili zbog druge nemogućnosti plaćanja.

Član 91
Kazne zbog Nesiplate Dogovorenih Udela (Doprinosa)

Sporazum društva može da predvidi kazne ili druge posledice za jednog vlasnika koji propusti da izvrši uplatu jednog dogovorenog udela (doprinosa). Na primer, ali ne ograničavajući se, ove odredbe sporazuma društva mogu zahtevati (i) smanjenje srazmernog vlasnikovog vlasničkog interesa u društvu, (ii) podređenost vlasničkih prava prilikom raspodele na one vlasnike koji su obavili traženi doprinos, (iii) prinudnu prodaju vlasnikovog vlasničkog interesa društvu, (iv) gubitak vlasnikovog vlasničkog interesa u društvu, ili (v) utvrđivanje, od jednog procenjivača ili formule, vrednosti bilo kojeg dela vlasnikovog vlasničkog interesa koji je plaćen, i prinudnom prodajom ovog dela društvu po bilo kojoj ceni ako je odlučeno.

GLAVA V
Raspodela Vlasnicima

Član 92
Raspodela Vlasnicima

92.1 Društvo (kompanija) sa ograničenom odgovornošću može da vrši raspodelu svojim vlasnicima u bilo koje vreme uz jednoglasan pristanak vlasnika ili sa drugačijim načinom glasanja kojim se zahteva manji broj glasova, kao što je utvrđeno u sporazumu društva u skladu sa Članom 107.

92.2 Osim ako je drugačije propisano u sporazumu društva, svaka raspodela vlasnicima treba da bude jednaka za sve.

92.3 Kada vlasnik stekne pravo da primi raspodelu, on postaje neosigurani poverilac društva u odnosu na raspodelu.

Član 93

Ograničenja Prilikom Raspodele

93.1 Društvo ne može da izvrši raspodelu vlasnicima ako, nakon stupanja na snagu ove raspodele, ukupna aktiva (imovina) društva bude manja od ukupnih obaveza (dugova) ili ako društvo nije u mogućnosti da izmiri svoje dugove i ostale obaveze koji su dospeli u toku redovnog poslovanja društva.

93.2 Uvek kada društvo želi da izvrši jednu raspodelu, društvo treba prvo da formalno konstatuje da ova raspodela nije zabranjena prema Članu 93.1. Ova raspodela treba da ima svoju osnovu u finansijskim izjavama koje su pripremljene u skladu sa primenljivim zakonima o računovodstvenim standardima i sa načelima računovodstva koji su opravdani prema okolnostima, i u slučaju procene ne-novčane aktive (imovine), na pravilnoj i samostalnoj proceni koja je opravdana na osnovu ovih okolnosti.

Član 94

Lična Odgovornost za Zabranjene Raspodele

94.1 Jedan vlasnik koji je primio zabranjenu raspodelu na osnovu Člana 94.1 i koji je na vreme znao da je raspodela bila zabranjena prema Članu 93.1, biće lično odgovoran pred društvom za povraćaj iznosa koji je dobio prilikom raspodele.

94.2 Jedan vlasnik, rukovodilac ili drugo lice koje je izazvalo izvršenje ove zabranjene raspodele, i koji je na vreme znao da je raspodela bila zabranjena prema Članu 93.1, biće lično odgovorno prema društvu za povraćaj svih ovih iznosa raspodele.

94.3 Ako više od jednog vlasnika i/ili lica je odgovorno za povraćaj raspodele prema Članu 94.1 i/ili Članu 94.2 njihova odgovornost biće zajednička i pojedinačna.

GLAVA VI

Suvlasništvo i Prenos (Transfer) Vlasničkih Interesa

Član 95

Suvlasništvo jednog Vlasničkog Interesa

95.1 Jedan vlasnički interes može biti vlasništvo više od jednog vlasnika.

95.2 Osim ako je drugačije propisano u sporazumu društva, svi su-vlasnici jednog vlasničkog interesa obavljaće svoje glasanje i ostala svoja prava u društvu jedino preko jednog zajedničkog predstavnika, ali oni će biti odgovorni zajednički i pojedinačno za sve obaveze koje proizilaze iz deonice.

95.3 Kada je vlasnički interes vlasništvo više od jedne osobe, svaki su-vlasnik mora da dostavi društvu svoje ime i adresu, koja treba da ostane u arhivi društva.

95.4 Kada su-vlasnici imaju ili treba da imaju zajedničkog predstavnika, svi su-vlasnici moraju da donesu jedno formalno pismeno „određivanje o zajedničkom predstavniku“ i da istu dostave društvu, koja treba da čuva ovaj dokumenat u arhivi kao što se traži prema Članu 87. Bilo koje obaveštenje koje je dostavljeno društvu o ovom imenovanom predstavniku smatraće se kao da je dostavljeno svim dotičnim su-vlasnicima. Ako su-vlasnici propuste da dostave društvu pismeno određivanje o zajedničkom predstavniku, bilo koje obaveštenje koje je dostavljeno društvu od jednog su-vlasniku smatraće se da je dostavljeno svim su-vlasnicima.

Član 96

Prenos (Transfer) Vlasničkog Interesa

96.1 Osim ako je drugačije propisano u sporazuma društva bilo koji vlasnik može da obavi prenos njegovog vlasničkog interesa, u celini ili delimično, putem prodaje, zaloge, poklona, nasledstva ili na drugi način; s'tim da, ovaj Član 96.1 se neće tumačiti ili primeniti na način koji će narušavati postupak bilo kojeg zakona koji reguliše transakcije sa vrednosnim papirima.

96.2 Sporazum društva može da propiše ograničenja za prenos vlasničkih interesa, uključujući ali ne ograničavajući se na ograničenja koja su propisana u Članu 97 i 98.

96.3 Prava i odgovornosti preuzimača jednog vlasničkog interesa su predmet Članova 99 i 100

Član 97

Fakultativna Odredba za Ograničenje Prenosa

97.1 Sporazum društva može da uključi, ali nije dužna da uključi, bilo koju i sva ograničenja o transferu kao što je navedeno u Član 97.2, ili slična ograničenja. Ako su ova ograničenja uključena u sporazumu društva, odredbe koje su utvrdili ovo i slična ograničenja treba da se glasaju na bilo koji način koji je prihvatljiv za vlasnike. Ove ili slična ograničenja o transferu se neće primeniti izuzev ako su izričito uključena u sporazumu društva.

97.2 Sporazumdruštva može da propiše da jedan vlasnički interes neće biti dobrovoljno ili prinudno prenet ili da se založi izuzev ako je:

- a. prenos pisanim putem odobren od svih vlasnika društva i preuzimač (indosar) je pismenim putem pristao da će uvažiti sporazum društva;
- b. prenos obavljen na društvo ili jednog postojećeg vlasnika koji je preuzimač (indosar);
- c. prenos obavljen na njegovu suprugu/a, roditelja, direktnih (linearnih) potomaka člana ili na suprugu bilo kojeg linearnog potomka, ili braće ili sestara;

- d. prenos je obavljen na pravnog predstavnika jednog vlasnika nakon njegove smrti ili raspuštanja;
- e. jedan prenos obavljen na jednog stečajnog upravnika ili jedne slične osobe, koji je rezultat stečajnog postupka;
- f. jedna zaloga od vlasničkog interesa kao osiguranje za jedan zajam ili drugu obavezu vlasnika ako sporazum o zalozi (i) izričito navodi da zajmodavac zaloge nema pravo glasa ili upravljanja ili uticaj kao rezultat zaloge, (ii) obuhvata pisanu saglasnost zajmodavca zaloge da uvaži sporazum društva ako zajmodavac zaloge postane vlasnik interesa zaloge; i (iii) i ako je odobrena od svih vlasnika;
- g. prenos koji je usglašen sa odredbama sporazuma društva koje su ugrađene u odredbama koje su naznačene ili dopuštene prema Članu 98, *ili*
- h. izvršeno spajanje prema Članovima 120 – 125.

Član 98

Fakultativna Odredba za Zahtev Prve Ponude Društva (Kompanije)

98.1 Sporazum društva može da ukluči Član 98.2 sa dolenaznačenim izrazima ili sa bilo kojim željenim izmenama u tim formulacijama. Ove odredbe primeniće se jedino ako su izričito uključene u sporazumu društva

98.2 Jedan vlasnik koji želi da izvrši prenos svojeg vlasničkog interesa na drugo lice ili društvo, taj prenos može jedino da obavi na način kao što je dole propisano, s tim da se naznačena ograničenja neće primeniti ako su izričito isključena od ovih ograničenja na osnovu jedne druge odredbe koja je propisana u sporazumu društva:

a. Vlasnik treba prvo od treće strane da obezbedi jednu snažnu, neopozivu i časnu ponudu za kupovinu vlasničkog interesa (i) u kojem se navodi ime ponuđača, adresa, ponuđena cena, i bilo koja isplata i ostali uslovi ponude; i (ii) sadrži sporazum treće strane da će uvažiti sporazumu društva (kompanije).

b. Dotični vlasnik će zatim društvu podneti ponudu trećih lica, i kad to uradi vlasnik će ponuditi društvu prodaju dotičnog vlasničkog interesa po ceni i ostalim uslovima koji su utvrđeni u ponudi. U roku od deset (10) dana nakon prijema ponude, društvo će dostaviti jedno pisano obaveštenje svim vlasnicima (i) i obavestiće ih o ponudi (ii) sazvaće sednicu svih vlasnika, koja će se održati u roku od dvadeset (20) dana i ne više od trideset (30) dana nakon dostavljanja obaveštenja, i (iii) informisaće ih da će se sednica održati kako bi se odlučilo da li će društvo kupiti dotični vlasnički interes od dotičnog vlasnika prema naznačenim uslovima ponude od treće strane. Odluka o kupovini treba da bude usvojena sa većinom glasova svih vlasničkih interesa sa pravom glasa, ali dotičnom vlasniku neće biti dopušteno da glasa o ovom pitanju. Za ovu svrhu, glasanje će se obaviti na isti način kao i za ostale vlasničke postupke

c. Društvo mora da dostavlja dotičnom vlasniku pisano obaveštenje o prihvatanju u roku od četrdeset (40) dana nakon što je društvo primilo ponudu, ili ako je ponuda odbijena. Ako društvo želi, ono može da dostavi jednu protiv-ponudu u propisanom roku od četrdeset (40) dana. U ovom slučaju, dotični vlasnik mora da dostavi društvu pisano obaveštenje o prihvatanju u roku od deset (10) dana nakon prijema protiv-ponude, ili protiv-ponuda će se smatrati da je odbijena. Ako društvo prihvati prvobitnu ponudu, ili

ako dotični vlasnik prihvati jednu protivponudu od društva, prodaja treba da se obavi u roku od deset (10) dana nakon prihvatanja.

d. Ako se ponuda dotičnog vlasnika za društvo odbije, dotični vlasnik će u roku od trideset (30) dana nakon što je društvo odbilo ili se smatra da je odbilo ponudu, prihvatiti prodaju treće strane prema sa tačnim uslovima koji su naznačeni u ponudi koja je odbijena od društva.

e. Ako dotični vlasnik propusti da ispuni njegovu obavezu o prodaji prema tački „d“ gore, društvo može u roku od devetdeset (90) dana nakon ovog propusta, da otkaže dotični vlasnički interes ako društvo dostavi dotičnom vlasniku jedan novčani iznos koji je jednak sa vrednošću primljenog vlasničkog interesa od jednog nezavisnog procenjivača ili u skladu sa jednom unapred usaglašenom formulom koja je naznačena u sporazumu društva (kompanije).

Član 99 Pravo Pruzimača

Preuzimač može steći jedan vlasnički interes i postati vlasnik jedino ako: (i) se svi vlasnici slože o tom sticanju, izuzev ako je drugačije propisano u sporazumu društva ili u sporazumu deoničara; i (ii) preuzimač se pisanim putem složio da će u potpunosti da uvaži sporazum društva. Ako ovaj uslov zadovoljava preuzimača, on će imati sva prava jednog vlasnika nakon što je preuzimač stekao jedan vlasnički interes.

Član 100 Ostala Prava i Odgovornosti za Prenosnika i Preuzimača jednog Vlasničkog Interesa

100.1 Izuzev ako je drugačije propisano u sporazumu društva, preuzimač jednog vlasničkog interesa biće odgovoran za sve prenose vlasničkih obaveza uključujući uplatu doprinosa prema Članu 90 i da vrati zabranjene raspodele prema Članu 94; *pod uslovom da*, preuzimač neće biti odgovoran za jednu obavezu prenosnika vlasništva (i) koja je bila nepoznata preuzimaču za vreme kada je postao vlasnik, i (ii) za koja preuzimač nije mogao da sazna i nakon detaljnog razmatranja sporazuma društva.

100.2 Ako nije drugačije utvrđeno u sporazumu društva, prenosnik vlasništva, nakon prenosa, ostaje odgovoran prema društvu za uplate bilo kojih obaveza prema Članu 90 i 94 koji su nastali od prenosnika vlasništva pre prenosa. Ove kontinuirane obaveze primeniće se sve dok se iste ne zadovolje.

100.3 Izuzev ako nije drugačije propisano u sporazumu društva, prenosnik vlasništva prestaće da bude vlasnik ili da uživa prava jednog vlasnika za vreme izvršenja prenosa, *pod uslovom da*, ako je prenos jedna zaloga vlasničkog interesa kao osiguranje za zajam ili drugu obavezu, prenosnik vlasništva neće prestati da bude jedan vlasnik sve dok i osim ako zajmodavac zaloge ili jedna druga treća strana ne postaje stvaran vlasnik vlasničkog interesa.

100.4 Ako jedan vlanik umre ili je raspušten, pravni zastupnik ili upravnik njegove imovine može da obavlja sva njegova vlasnička prava i ovlašćenja u cilju upravljanja sa ovom imovinom.

100.5 Jedan vlasnik koji dobrovoljno obavlja prenos ili predlaže da prenosi jedan vlasnički interes na način koji je dopušten ovim zakonom i u skladu sa sporazumom društva treba prethodno da o tome obavesti društvo o ovom prenosu. Društvo ne mora neposredno da osnaži bilo koji prenos, ali ono će neposredno osnažiti bilo koji zakoniti prenos o kojima je obavješteno i isti će upisati u arhivi društva.

Član 101 **Zabranjenjeni Prenos je Ništavan**

Bilo koji prenos ili pokušani prenos jednog vlasničkog interesa koji je u suprotnosti sa propisanim zabranama u ovom zakonu, u sporazumu društva ili zakonu koji reguliše transakcije sa vrednosnim papirima je ništavan i nema zakonsku snagu.

Član 102 **Sticanje Sopstvenog Vlasničkog Interesa od Strane Društva**

102.1 Osim ako sporazum društva ograničava pravo jednog društva (kompanije) sa ograničenom odgovornošću da stiče (kupi) svoje neizmirene vlasničke interese, društvo može steći (kupiti) jednu ili više svojih neizmirenih vlasničkih interesa, u celosti ili delimično, u bilo koje vreme.

102.2 Ni u kom slučaju, međjutim, društvo ne može da stekne (kupi) bilo koji neizmireni vlasnički interes ako bi, kao rezultat takvog sticanja, ukupna aktiva društva bila manja od ukupnih obaveza (pasiva) ili ako društvo neće biti u stanju da plati svoje dugove i ostale obaveze koje će dospeti u toku redovne poslovne aktivnosti društva

102.3 Uvek kada društvo želi da stekne bilo koji svoj neizmireni vlasnički interes, društvo treba prvo da formalno pisanim putem konstatuje da ovo sticanje (kupovina) nije zabranjeno prema Članu 102.2. Ova konstatacija treba da bude osnovana u finansijskim izjavama koje su pripremljene u skladu sa primenljivim zakonima o računovodstvenim standardima i na računovodstvenim načelima koji su razumni prema okolnostima, i u slučaju procene ne-novčane aktive (imovine), na pravilnoj i samostalnoj proceni koja je opravdana na osnovu ovih okolnosti.

102.4 Ako društvo stekne (kupi) ili raspolaže bilo koji sopstveni vlasnički interes, ono može da otkaže ovaj vlasnički interes. Ako društvo ne otkaže jedan ovakav vlasnički interes, od društva se zahteva da ovaj interes drži u njegovom trezoru (blagajni).

102.5 Bilo koji vlasnički interes koji se drži u trezoru društava (i) nema nikakvo pravo glasa, (ii) neće se računati ni za bilo koji cilj, uključujući i opredeljenje za jedan kvorum ili opredeljenje o broju vlasničkih interesa koji su neizmireni ili koji imaju pravo glasa, i (iii) koji nemaju pravo da dobiju, i neće dobiti, bilo koju raspodelu.

GLAVA VII Prestanak Vlasništva

Član 103 Prestanak Vlasništva

Jedno lice ili društvo prestaće da bude jedan vlasnik u jednom društvu sa ograničenom odgovornošću u jednom od sledećih slučajeva:

- a. u slučaju smrti lica i u slučaju raspuštanja društva,
- b. dobrovoljnog povlačenja (istupanja) lica ili društva,
- c. isključenjem lica ili društva (organizacije),
- d. lice ili društvo postaje jedan dužnik u stečaju,
- e. lice ili društvo prestaju da imaju jedan vlasnički interes u društvu (kompaniji), ili
- f. drugi slučaj koji je propisan u sporazumu društva ili sporazumu deoničara koji zahteva da lice ili društvo prestane da bude jedan vlasnik.

Član 104 Povlačenje (Istupanje) ili Isključenje Jednog Vlasnika

104.1 Član može da se povlači od društva sa ograničenom odgovornošću u bilo koje vreme uz pismeno obaveštenje koje se dostavlja društvu i svim ostalim članovima, međjutim ako povlačenje krši sporazum društva, društvo može da nadoknadi štetu od člana koji se povalači, zbog kršenja ugovora.

104.2 Sporazum društva može (i) da propiše uslove na osnovu kojih jedan član može da se povlači ili da bude isključen, (ii) da propiše primenljive postupke za povlačenje ili isključenje, i (iii) da propiše posledice koje su rezultat povlačenja i isključenja, uključujući odgovornost za kazne ili naknadu štete koji su nastali kao rezultat povlačenja ili isključenja zbog kršenja sporazuma društva.

104.3 Sporazum društva može da propiše da se jedan vlasnik ne može povući ili ne može da prenese svoj vlasnički interes.

104.4 Bez obzira na to kao što je navedeno u ovom zakonu ili sporazumu društva o suprotnom, Sud može doneti jedan nalog:

- a. u kojem će odrediti da jedan vlasnik ima pravo da se povlači ili da je njegovo povlačenje bilo zakonito ako: (i) vlasnik podnosi jedan zahtev Sudu radi donošenja ovog naloga, i (ii) vlasnik podnosi jasne i ubedljive dokaze da je pretrpeo i trpi značajnu štetu koja je posledica pogrešnih postupaka društva ili drugih vlasnika. Jedan postupak će se smatrati da je pogrešan ako ovo uključi kršenje ovog zakona, sporazuma društva ili dotičnih vlasničkih prava. Društvo ima pravo da ospori zahtev vlasnika pred Sudom;

b. u kojem će odrediti da jedno društvo može da isključi jednog vlasnika ili da je njegovo isključenje bilo opravdano ako: (i) društvo podnosi jedan zahtev Sudu radi donošenja ovog naloga, i (ii) društvo podnosi jasne i ubedljive dokaze da je društvo ili jedan drugi vlasnik društva pretrpeo i trpi značajnu štetu koja je rezultat pogrešnih postupaka vlasnika. Jedan postupak će se smatrati da je pogrešan ako je uključen u jedno namerno i neprestano kršenje ovog zakona, sporazum društva ili drugih vlasničkih prava ili ako ovi postupci značajno ometaju sposobnost društva da nastavlja sa poslovnim aktivnosti ili njen odnos sa dotičnim vlasnikom. Dotični vlasnik ima pravo da ospori zahtev društva pred Sudom.

Član 105 **Dejstvo Povlačenja ili Isključenja**

105.1 Nakon povlačenja, isključenja ili prestanka da bude jedan vlasnik zbog bilo kojih drugih razloga, jedno lice ili društvo prestaje da ima prava jednog vlasnika, uključujući ali ne ograničavajući se na pravo da učestvuje u upravljanju ili rukovodjenju sa poslovanjem društva.

105.2 Bez obzira na Član 105.3, ako jedno lice ili društvo prestaje da bude jedan vlasnik, ovo lice ili društvo ima pravo da primi od društva, u roku od devetdeset (90) dana nakon ovog događaja: (i) bilo koju isplatu ili raspodelu koju ovo lice ili društvo imaju pravo prema sporazumu društva; i (ii) ako nije tako utvrđeno u sporazumu društva, pravičnu vrednost vlasničkog interesa koji je određen na dan kada dotično lice ili društvo su prestali da budu vlasnikom. Iznos koji društvo duguje ovom licu ili društvu, ako ovo lice ili društvo su nepravedno povučeni ili isključeni, biće smanjen u iznosu bilo koje štete koju je prouzrokovao lice ili organizacija jednom društvu (kompaniji) kao neposredan rezultat ovog nepravednog povlačenja ili isključenja, uključujući pričinjenu štetu od postupaka zbog kojih je lice ili društvo isključeno.

105.3 Pravo prijema pravične vrednosti vlasničkog interesa utvrđenog u Članu 105.2 neće se primeniti na vlasnički interes koji (i) je prenet, na osnovu jednog sporazuma, jednom licu ili društvu, ili (ii) je prenet na jednog naslednika, upravnika ili pravnog predstavnika kao rezultat smrti prvobitnog vlasnika ili raspuštanja ili dotičnog sledbenika, naslednika, upravnika ili pravnog predstavnika koji izvršava jedno pravo prema sporazumu društva ili primeljivom zakonu da bi postao vlasnik.

105.4 Prilikom određivanja pravične vrednosti jednog vlasničkog interesa, lice(a) ili društvo koja vrši ovo određivanje će, između ostalog, pažljivo uzeti u obzir (i) vrednost društva kao jedno neprekidno poslovanje, uključujući razumnu i ubuduće predvidljivu perspektivu, (ii) bilo koji sporazum, uključujući sporazum društva, između vlasnika koji utvrđuje cenu ili formulu za određivanje cene za vlasnički interes, (iii) predlog jednog procenjivača, ako je angažovan, i (iv) bilo koje pravne zabrane o dobroj prodaji na tržištu ili prenosivosti vlasničkog interesa. Sud je nadležan i ovlašćen da odredi pravičnu vrednost vlasničkog interesa u slučaju spora.

105.5 Ako se društvo i prethodni vlasnik ne slože u vezi sa pravičnom vrednošću vlasničkog interesa ili o iznosu za štete (ako ih ima) prema Članu 105.2, oni mogu

da na osnovu međusobnog sporazuma ovo pitanje proslede na arbitražu. Pitanje će se proslediti na arbitražu ako se tako nešto zahteva na osnovu sporazuma društva. Ako ne postoji saglasnost da se ovo pitanje preda na arbitražu, bilo koja strana ima pravo da zahteva od Suda da donese potrebnu odluku, i u tom slučaju Sud je nadležanost i ovlašćen da donese ovu odluku.

GLAVA VIII Upravljanje i Rukovodjenje

Član 106 Glasanje Vlasnika

Izuzev ako je drugačije propisano u Pravilniku ili u sporazumu društva:

- a. prava glasa svih vlasnika u društvu su jednaka, *i*
- b. odluka o prostoju većini prilikom glasanja kontrolisaće sva pitanja, izuzev ako je drugačije utvrđeno u Članu 107.

Član 107 Kada je Neophodno Jednoglasno Glasanje

107.1 Izuzev kao što je predviđeno u Članu 107.2, svako pitanje koje je dole navedeno treba da ima potvrđan glas svih vlasnika u društvu:

- a. izmena i dopuna statuta ili sporazumu društva;
- b. ovlašćenje ili ratifikacija o jednoj transakciji sa sukobom interesa prema Članu 113.3;
- c. smanjenje ili oslobađanje od jedne obaveze vlasnika da plati puni dotični dogovoreni vlasnički ulog prema Članu 90;
- d. da vrši raspodelu, uključujući kupovinu ili otkup od strane društva jednog vlasničkog interesa vlasnika;
- e. smanjenje ili oslobađanje jedne vlasničke obaveze da vrati raspodele ili druge iznose koji su njemu isplaćeni kršeći Člana 94,
- f. prijem novog vlasnika,
- g. odluka o raspuštanju društva,
- h. odluka za spajanje (udruženje) društva prema Članu 120, *ili*
- i. prodaja, zakup, zaloga, hipoteka ili ostali prenos ili raspolaganja celokupne ili aktive ili uglavnom celokupne aktive društva.

107.2 Sporazum društva može izričito da propiše da o pitanjima koja su navedena u Članu 107.1 može da se odluči na osnovu glasova vlasnika koji mogu biti manji od jednoglasnog glasanja, pod uslovom, da, nijedna odredba sporazuma društva ne:

- a. propiše da se o ovom pitanju može odlučiti sa jednim potvrđnim glasanjem proste većine neisplaćenih vlasničkih interesa;
- b. može dozvoliti ili ovlastiti donošenje jedne izmene i dopune u statutu ili sporazumu društva za povećavanje jedne vlasničke obaveze da izvrši doprinos ili eliminiše ili smanji

jedno vlasničko pravo, izuzev ako svaki pogođeni vlasnik pisanim putem glasa u korist jedne takve izmene i dopune;

Član 108 **Aktivnosti bez Sednice**

Osim ako je drugačije utvrđeno u sporazumu društva, bilo koji postupak koji zahteva glasanje vlasnika može da se preduzme bez održavanja jedne formalne sednice vlasnika, ako (i) svaki vlasnik bude obavešten o predmetnom pitanju, i (ii) svaki vlasnik ima najmanje tri radna dana na raspolaganju, posle prijema ovog obaveštenja, da dostavi pisanim putem svoj glas o tome ili se vlasnik inače saglasio pisanim putem o kraćem obaveštenju i roku za odluku.

Član 109 **Imenovanje i Razrešenje Upravnika**

109.1 Vlasnici društva mogu da propišu u statutu, ili jednoj izmeni i dopuni statuta ili u sporazumu društva, da određeno lice ili lica mogu da drže položaj upravnika. Ovo lice(a) imaće ovlašćenja prema Članu 110. Ako postoji više od jednog upravnika, sporazum društva može da dodeli posebne nazive, zadatke i ovlašćenja za svakog. Jedan Upravnik može jedino da bude biran, razrešen ili zamenjen na osnovu glasova vlasnika. Upravnik ne mora da bude jedan vlasnik. Upravnik mora da bude fizičko lice.

109.2 Osim ako je drugačije utvrđeno u sporazumu društva, Upravnik koji je izabran kao rukovodioc nastaviće da bude Upravnik sve dok ne bude razrešen ili zamenjen od vlasnika ili sve dok ne da ostavku, bilo koja da stupa ranije.

109.3 Osim ako je drugačije utvrđeno u Pravilniku, Upravnik može biti razrešen glasovima vlasnika. Vlasnici nemaju potrebu da se izjasne o razlozima ovog razrešenja, i razrešeno lice nema pravo da zahteva od vlasnika razloge o njegovom/njenom razrešenju.

Član 110 **Ovlašćenja Upravnika da Deluju u Ime Društva**

110.1 Predmet bilo koje suprotne odredbe u ovom zakonu ili sporazumu društva, jedan upravnik društva je ovlašćen da predstavlja društvo i da upravlja sa njenom poslovnom delatnošću, uključujući ovlašćenje (i) da obavlja normalne i uobičajene poslovne aktivnosti društva i (ii) da potpiše jedan sporazum ili druga dokumenta u korist i u ime društva ako potpis ovog sporazuma ili drugog dokumenta se razumno odnosi za ili neophodnu redovnu i uobičajenu poslovnu delatnost društva. Bilo koja radnja upravnika obavezuje društvo izuzev ako: (i) radnja upravnika nije ovlašćena kao što je naznačeno u sporazumu društva, i (ii) lice ili društvo sa kojim je Upravnik poslovao je znalo da Upravnik nema ovlašćenje za ovu radnju.

110.2 Bilo koja radnja upravnika koja nije su skladu sa obavljanjem redovne i uobičajene poslovne delatnosti društva ne obavezuje društvo izuzev ako je radnja izričito

ovlašćena (i) na osnovu sporazuma društva ili (ii) posebnim ovlašćenjem koje je odobreno glasovima vlasnika.

110.3 Bilo koje lice, uključujući i upravnika, koji savesno tvrdi da deluje za društvo bez njegovog ovlašćenja za ovu radnju, lično je odgovorna za svu štetu koja je naneta društvu ovom radnjom i bilo koje drugo lice ili društvo koje je poslovalo sa ovim neovlašćenim licem.

110.4 Osim ako je drugačije utvrđeno u sporazumu društva, svaki Upravnik društva koja ima dva ili više upravnika ima jednaka prava i ovlašćenja u rukovođenju sa društvom.

Član 111

Obaveza za Održavanja Knjiga i Arhive i Obezbedjivanje Pristupa

Upravnik(ci) društva dužni su da (i) pripreme i održavaju knjige i arhivu društva u skladu sa svim primenljivim zakonima i uredbama, (ii) da pripreme jedan godišnju završni račun kao i izveštaj o rukovodjenju društva i da to podnesu vlasnicima na kraju svake finansijske godine, i (iii) da u toku redovnog radnog vremena, rutinski i bez odmaganja obezbede pristup arhivi, dokumentima i izveštajima koji se odnose na društvo svakom vlasniku koji traži takav pristup radi razmatranja i/ili umnožavanja (kopiranja) ovih knjiga, dokumenata i izveštaja.

Član 112

Dužnost Pažnje i Pravilo Poslovne Procene

112.1 Upravnik jednog društva ima obavezu da stalno obavlja svoje poslove: (i) savesno, (ii) u razumnom uverenju da on/ona deluje sa odgovarajućim ovlašćenjem i u najboljem interesu društva, i (iii) sa dužnom pažnjom i oprežnošću o njegovim/njenim odgovornostima.

112.2 Lice koji postupa kao što je opisano u Članu 112.1 i koji je uradio jednu poslovnu procenu u dobroj veri i na način koji je u skladu sa ovim dužnostima neće biti lično odgovorno za bilo koju štetu koja proizilazi iz njegove procene, izuzev ako on/ona krši njegovu/njenu obavezu o lojalnosti ili ima jedan lični interes u pitanjima kao što je definisano u Članu 113.

Član 113

Obaveza Lojalnosti

113.1 Direktor Upravnik jednog društva koji ima jedan lični interes o jednom pitanju koji se odnosi na društvo, ima isključivu obavezu (i) da odmah otkrije ovaj interes vlasnicima i (ii) da se ponaša ispravno i odano (lojalno) u društvu u odnosu sa tim pitanjem. Ova obaveza uključuje, ali se ne ograničava, na obavezu da se ne koristi imovina društva za njegove lične potrebe ili dobiti, da ne koristi poverljive informacije društva u cilju sticanja lične dobiti, da ne koristi poslovne mogućnosti društva u svoju korist, i da inače služi jedino u korist društva u svim aktivnostima i transakcijama u kojima on/ona ima ličnu korist.

113.2 Upravnik ima lični interes u nekoj aktivnosti ili transakciji ako:

a. on/ona ili jedan član porodice je stranka u ili izvlači neposrednu ili posrednu korist od aktivnosti ili transakcije,

b. on/ona ili ima jedan finansijski ili porodični odnos sa jednom strankom koja ima jedan interes u aktivnosti ili transakciji, *ili*

c. on/ona je pod kontrolom ili uticajem stranke koja ima jedan interes u aktivnosti, odluci ili transakciji, koja bi se opravdano očekivala da pogadja njegovu/njenu procenu na način koja je nepovoljna za društvo.

113.3 Upravnik koji je zaključio ili želi da zaključi jedan ugovor ili transakciju sa društvom neće se smatrati da je prekršio gorepomenutu obavezu, i neće biti lično odgovoran društvu za štetu koja je nastala zbog njegovog sukoba interesa koja je svojstvena u ovoj situaciji, ako (i) sve materijalne činjenice u vezi sa njegovim interesom budu otkrivene i ista budu dostupne ili poznate svim direktorima ili vlasnicima (prema potrebi za donošenje odluke) i (ii) ugovor ili prenos je izričito odobren u dobroj veri od svih vlasnika (ili odgovarajućeg većinskog glasanja koji se može tražiti na osnovu sporazuma društva) na sednici ili sednicama vlasnika ili upravnika (direktora) radi razmatranja i glasanja o ugovoru ili prenosu.

Član 114

Obaveza o Ne-Nadmetanju

Upravnik jednog društva ne može da bude neposredno ili posredno angažovan, da učestvuje ili da ima jednu poslovnu aktivnost koja je u nadmetanju sa društvom. Zabrana u prvoj rečenici obuhvata, ali se ne ograničava, na učešće upravnika kao radnika, konsultanta, ugovarača, generalnog partnera, rukovodioca, direktora ili vlasnika kontrole ili deoničara u drugom poslovnom društvu koja je angažovana u poslovnim aktivnostima koje su u nadmetanju sa društvom (kompanijom).

Član 115

Izvršavanje Zadataka od Osoblja ili Izvedene Sudskim Postupkom

115.1 Bilo koji vlasnik jednog društva ima pravo da podnese tužbu Sudu u svoje lično ime i u svoju ličnu korist, ili u ime društva ili njenu korist ili u njenu korist, protiv jednog upravnika, radi izvršenje bilo kojeg prava vlasnika ili društva koje može imati protiv jednog upravnika zbog kršenja njegovih/njenih obaveza prema vlasniku ili društvu.

115.2 Ako vlasnik traži izvršenje kompanijskih prava (prava društva) protiv upravnika, sva dosuđena šteta protiv upravnika biće vlasništvo društva. Ako Sud utvrdi da je tužba osnovana, Sud će doneti odluku u korist vlasnika tužioca i naložiti upravniku da vlasniku plati razumne troškove. Ovi razumni troškovi mogu da uključe zakonske naknade koji su nastali odvlasnika u vezi sa pripremom, dostavljanjem i vođenjem sudskog spora.

Član 116
Lica koja su Zadužena sa Zadaticima

Bilo koji vlasnik društva ili drugo lice koji obavlja neka ovlašćenja rukovodioca u upravljanju sa poslovanjem društva smatraće se kao “upravnik” u smislu Članovima 112 – 114, nezavisno da li je izabran ili ne kao upravnik prema Članu 109.

GLAVA IX
Raspuštanje i Likvidacija

Član 117
Razlozi koji Prouzrokuju Raspuštanje

117.1 Društvo sa ograničenom odgovornošću biće raspušteno, i njegovo poslovanje mora da prestane, u sledećim slučajevima:

- a. istekom vremena (ako postoji) koji utvrđen u statutu ili u bilo kojem drugom slučaju koji je specifikovan u sporazumu društva kao okolnost koja može da prouzrokuje raspuštanje ili prestanak postojanja društva;
- b. odlukom vlasnika u skladu sa Članom 107 o raspuštanju i prestanku postojanja društva;
- c. prijemom Obaveštenja o Brisanju iz Registracije kao što je utvrđeno u Članu 43 ovog zakona;
- d. prijemom zakonitog naloga od strane Suda kojim se zahteva da društvo prestane sa postojanjem ili da se raspušta prema odredbama o primeljivom zakonu na Kosovo (uključujući, ali ne ograničavajući se, na primeljivi zakon o stečaju), ako (i) je rok žalbe na ovaj nalog istekao i (ii) ne postoji žalba povodom ovog naloga koja treba da se reši u višem sudu

117.2 Ako se raspuštanje društva dogodilo prema tački „a“ ili „b“ Člana 117.1 („dobrovoljno raspuštanje“) poslovanje društva će prestati sa poslovnom delatnošću i aktiva će se likvidirati prema Članu 118 društva.

117.3 Ako se raspuštanje društva dogodilo prema tački „c“ ili „d“ Člana 117.1 i društvo nije pod stečajem, Sud će nadgledati prestanak poslovne delatnosti i likvidaciju prema utvrđenim postupcima u Članu 118 ili na osnovu drugih postupaka koje bude utvrdio Sud.

117.4 Ako se raspuštanje društva dogodilo prema tački „d“ Člana 117.1 zato što se raspuštanje traži na osnovu primeljivog zakona o stečaju, Sud će primeniti i uvažiti odredbe zakona o stečaju koja regulišu prestanak poslovne delatnosti i likvidaciju društva.

Član 118

Prestanak Poslovanja i Likvidacija Društva (Kompanije)

118.1 Nakon dobrovoljnog raspuštanja kao što je utvrđeno u tački “a” ili “b” Člana 117.1, društvo će nastaviti sa postojanjem kao i ranije, ali ne može obavljati poslovne delatnosti, izuzev onih koje su neophodne za završetak poslovanja i likvidaciju, koja uključuju, (i) sakupljanje bilo kojeg novca ili imovine koje su dužne društvu (ii) plaćanje ili dogovoriti se o isplati iznosa koje društvo duguje poveriocima, (iii) prodaju, nakon uskladjivanja sa Članom 118.2, ne-novčane aktive društva, i (iv) vršiti raspodelu, nakon dotične prodaje i izmirenja valjanih potraživanja poverilaca, celokupne preostale aktive između vlasnika društva. Pomenute aktivnosti obaviće se do rukovodećih direktora društva, izuzev ako društvo imenuje jednog profesionalnog likvidatora ili drugo lice ili organizaciju radi obavljanja ove aktivnosti, kojima će se naknada isplatiti od novčane aktive društva.

118.2 Što je pre moguće, ali ne više od pet (5) radnih dana posle događaja koji je prouzrokovao dobrovoljno raspuštanje, jedno društvo podneće Reegistru jedno „Obaveštenje o Dobrovoljnom Raspuštanju“ prema Članu 40 ovog zakona. Društvo neće prodati i raspodeliti bilo koju svoju aktivu najmanje četrdeset i pet (45) dana posle podnošenja ovog obaveštenja Registru. Bilo koja ranija prodaja ili raspodela može se proglasiti ništavnom i nevažećom od Suda na osnovu jednog zahteva neizmirenog poverioca.

118.3 U Obaveštenju o Dobrovoljnom Raspuštanju treba da se navede, na bilo kojem službenom jeziku (i) da je društvo odlučilo da prestane sa svojom poslovnom delatnošću i da će likvidirati svoju aktivu (imovinu); (ii) datum koji je prouzrokovao ovo raspuštanje; (iii) mesto u kojem će poverioci podneti svoja potraživanja; (iv) datum ili datume u kojima društvo planira da započinje sa prodajom i raspodelom svoje aktive na način kao što je utvrđeno u Članu 118, datumima koji treba da se odrede najmanje četrdeset i pet (45) dana, ali ne više od devetdeset (90) dana posle podnošenja Obaveštenja o Dobrovoljnom Raspuštanju o Dobrovoljnom Raspuštanju; i (v) vreme i mesto u kojem će se obaviti prodaja i raspodela.

118.4 U roku od tri (3) radna dana nakon što društvo dostavi Registru Obaveštenje o Dobrovoljnom Raspuštanju, društvo će poslati jednu kopiju ovog obaveštenja svim vlasnicima društva i poznatim poveriocima; i društvo će dozvoliti svim osiguranim poveriocima da uzmu u posed bilo koju imovinu u kojem ovaj poverilac ima jedan osigurani interes. Ako društvo raspolaže sa imovinom u kojoj osigurana stranka ima jedan osigurani interes, društvo će predati imovinu osiguranoj stranci. Osigurana stranka će prodati ili će drugačije raspolagati sa imovinom u skladu sa primenljivim zakonom o zalagama (osiguranim interesima). Ako prodaja ili raspolaganje proizvodi višak prihoda, osigurana stranka dužna je da višak vrati društvu. „Višak prihoda“ znači višak koji je premašio (i) iznos koji je bio potreban za plaćanje osiguranog duga i (ii) bilo koji dodatni iznos na osnovu kojeg se poveriocu omogućava da iste drži kao kaznu i/ili nadoknadu za troškove koji su nastali prilikom stupanja u posed, prodaje ili drugačijeg raspolaganja sa dotičnom imovinom

118.5 U roku trideset (30) dana odmah nakon događaja koji je prouzrokovao ovo raspuštanje, društvo će (i) kompletirati jedan pregled svojih knjiga i arhive (ii) i pripremiti jedan popis celokupne svoje imovine i dijagram svih svojih dugovanja, (iii) staviti na raspolaganje za javnost najmanje osam časova dnevno u toku pet radnih dana ovaj popis i tabelu radi razmatranja i pregleda odmah nakon datuma koji je naznačen u Obaveštenju o Dobrovoljnom Raspuštanju o prodaji aktive društva, i (iv) da utvrdi jedan pravno dopustivi i trgovačko opravdani metod o prodaji aktive. Izuzev ako primeljivi zakon zahteva javnu prodaju i/ili jedan drugi specifičan način prodaje, prodaja može biti privatna ili javna i na bilo koji drugi razuman trgovački način.

118.6 Ne kasnije od trideset (30) dana od podnošenja u Registar Obaveštenja o Dobrovoljnom Raspuštanju, društvo treba da objavi oglas u jednom dnevnom listu sa visokim tiražom na Kosovu, na službenim jezicima, na Kosovo, u veličini ne manjoj od jedne desetine stranice koja sadrži (i) ime društva i sva trgovačka imena koje koristi društvo, (ii) registarski broj, (iii) obaveštenje o mestu i vremenu gde će se staviti na raspolaganje za javnost popis aktive i tabelu dugovanja, radi razmatranja i (iv) obaveštenje u vezi sa postupkom koji će se sprovesti za poverioce ili ineresovane stranke za podnošenje potraživanja ili bilo koji zadnji rok za dostavljanje potraživanja.

118.7 Društvo ne može da odloži jednu javnu prodaje, koja je oglašena u skladu sa Članom 118.6.

118.8 Društvo ne treba da isplati bilo koje potraživanje ili dug izuzev potraživanja ili duga koji se nalazi u spisku dugovanja. Društvo treba da proceni valjanost dotičnih potraživanja ili dugova pre njihovog uključanja na tabeli dugovanja. Potražioc koji čija potraživanja su oštećena od strane društva zbog toga što je ona odbila da uključi potraživanje u tabeli dugovanja, može da ospori ovo odbijanje u Sudu.

Član 119

Raspodela Aktive (Imovine) Društva Prilikom Likvidaciji

Prilikom likvidacije, aktiva društva biće isplaćena i/ili raspodeljena na osnovu reda prevenstva koji je utvrđen u odgovarajućem Zakonu o Stečaju.

GLAVA X

Spajanje

Član 120

Spajanje koje Uključuje jednu Kompaniju (Društvo) sa Ograničenom Odgovornošću

120.1 Prema planu o spajanju koji je u skladu sa zahtevima Člana 121, jedno ili više društva sa ograničenom odgovornošću mogu da se spoje sa jednom drugom korporacijom osnovanom u skladu sa ovim zakonom, kao što je propisano u ovom Delu 10.

120.2 Za ovaj cilj, "spajanje" znači jedna transakcija u kojoj dve ili više korporacije ili se (i) spajaju (udružuju) i prenose svu svoju aktivu i obaveze (pasivu) u jedno takvu korporaciju, (ii) ili se spajaju u i prenose svu svoju aktivu i obaveze (pasivu) u jednu novu korporaciju osnovanu u skladu sa ovim zakonom, prema uslovima koji su utvrđeni u Članu 124

Član 121

Sadržaj Plana o Spajanju

121. Plan o spajanju treba da sadrži:

a. ime i adresu registrovane kancelarije (sedišta) i registarski broj svake kompanije koja je uključena u predloženo spajanje;

b. ime i adresu registrovane kancelarije (sedišta) svake predložene kompanije koja opstaje, označava korporaciju u kojoj druga korporacija ili kompanije planiraju da se spoje;

c. materijalni uslovi predloženog spajanja;

d. za svaku spojenu kompaniju izuzev kompanije sticaoca: detaljan opis načina i osnove koja je predložena da se koristi za zamenu deonica ili vlasničkih interesa u dotičnu spojenu kompaniju u (i) gotov novac, (ii) drugu imovinu, i/ili (iii) deonice, vlasnički interes i/ili ostale hartije od vrednosti ili dugove ili druge obaveze opstalog društva ili bilo kojeg vlasnika ili deoničara opstale kompanije, i

e. pun tekst statuta i sporazum ili pravilnik opstale kompanije koji će stupiti na snagu odmah nakon ovog spajanja, i

121.2 Ako deoničarska korporacija (društvo) je stranka u spajanju, onda bilo koji zahtev prema Članovima 211-213 ovog zakona treba takođe da se poštuje.

Član 122

Uslovi za Odobrenje Plana

122.1 U slučaju društva sa ograničenom odgovornošću koja je stranka u spajanju, plan o spajanju treba da se usvoji (i) od svih njegovih vlasnika kao što se traži prema tački „i“ Člana 107.1, ili (ii) od jednog manjeg broja ili procenta ovih vlasnika koji je utvrđen u odredbama sporazuma društva ako su ove u skladu sa Članom 107.2.

122.2 U slučaju jednog deoničarskog društva, plan o spajanju treba da bude odobren glasovima deoničara koji je utvrđen u Članu 211 ovog zakona.

Član 123 **Registracija i Stupanja na Snagu jednog Spajanja**

123.1 Posle završetka spajanja, stranke u spajanju treba da dostave plan o spajanju u Registru u skladu sa Delom II ovog zakona. Registar će registrovati ovaj plan o spajanju ako odgovaraju zahtevima iz Člana 121

123.2 Spajanje će stupiti na snagu nakon registracije u Registru u skladu sa Članom 13.

123.3 Registracija plana o spajanju od strane Registra je jedan formalan i administrativni akt koji ne predstavlja jednu pravnu odluku o tome da li je spajanje zakonito ili valjano.

123.4 Stroga je obaveza je društava (kompanija) koja se spajaju da, pre završetka spajanja, ispunjavaju sve primeljive zakonske uslove i da dobiju sva odobrenja koja se zahtevaju po bilo kom zakonu ili uredbi.

123.5 Registracija plana o spajanju ne predstavlja jednu odluku Registra da spajanje ne krši prava jednog vlasnika, deoničara ili poverioca. Svaki vlasnik, deoničar ili poverioci koji smatra da spajanje krši njihova prava mogu podneti zahtev Sudu u kojem će tražiti (i) odštetu i/ili (ii) ako je izričito propisano u jednom osnovnom normativnom aktu, jedan nalog u kojem će se spajanje proglašiti nevažećim.

123.6 Registracija plana o spajanju ne predstavlja jednu odluku Registra da je spajanje usaglašeno sa bilo kojim zahtevima ili odredbama bilo kojeg osnovnog normativnog akta. Bilo koji javni autoritet koji ima pravne razloge da veruje da spajanje krši zahteve jednog osnovnog normativnog akta o kojem je on odgovoran za njegovu primenu i izvršenje, može podneti zahtev Sudu od kojeg će tražiti donošenje jednog naloga (i) za uspostavljanje kazni za spojene i/ili opstale kompanije, i/ili (ii) proglašiti spajanje nevažećim.

Član 124 **Posledice Spajanja**

Nakon što je jedno spajanje stupilo na snagu prema Članu 123.2:

- a. kompanije koje su stranke u spajanju biće jedna kompanija, koja će se u planu o spajanju nazvati opstala kompanija, i pravno postojanje svih ovih kompanija - izuzev opstale kompanije - će prestati;
- b. preostalo društvo biće odgovorna za sve obaveze, svake kompanije koja je bila stranka u spajanju;

- c. opstalo društvo stiče sva prava i interese celokupne aktive svake kompanije koja je bila stranka u spajanju;
- d. sve parnice ili druga potraživanja protiv bilo koje kompanije koja je bila stranka u spajanju i čije je postojanje prestalo spajanjem mogu da se nastave protiv opstale kompanije e; opstala kompanija - u pravnom smislu - zameniće sve spojene kompanije čije postojanje prestaje spajanjem;
- e. statut opstale kompanije biće statut opstale kompanije koji je naznačen u planu o spajanju,
- f. sporazum društva ili pravilnici opstale kompanije biće sporazum ili pravilnici opstale korporacije koji je naznačen u planu o spajanju; i
- g. deonica ili vlasnički interes svake spojene kompanije koje prema planu o spajanju treba da se zamene u deonice, vlasničke interese i/ili hartije od vrednosti ili dugove ili druge obaveze opstale kompanije treba da se zamene.

Član 125

Spajanje Kompanije (Društva) i jednog Inostranog Pravnog Lica

Jedno ili više stranih pravnih lica i jedna ili više Kosovskih društava sa ograničenom odgovornošću mogu da se spoje na sledeći način:

- a. Svako Kosovsko društvo sa ograničenom odgovornošću koja učestvuje u spajanju je odgovorno da obezbedi da će se spajanje obaviti u skladu sa uslovima koji su propisani u ovom Delu 10;
- b. Opstala kompanija (društvo) treba da se pridržava primeljivim zahtevima ovog zakona i drugim elementima primeljivog zakona na Kosovo. Ne ograničavajući opštu primeljivost prethodne obaveze, koja izričito predviđa da opstala korporacija koja je osnovana prema zakonima bilo koje jurisdikcije van Kosova, treba u potpunosti da poštuje primeljive odredbe Članova 37 i 38 ovog zakona.

DEO VII

DEONIČARSKO DRUŠTVO

GLAVA I

Opšte Odredbe

Član 126

Priroda Deoničarskog Društva i Deonice

126.1 Deoničarsko društvo je pravno lice u vlasništvu njenih deoničara ali koja je odvojena i posebna od njenih deoničara. Deoničar jednog deoničarskog društva nije suvlasnik i nema prenosiv interes u bilo koju imovinu ili aktivu ovog društva (kompanije). Jedno deoničarsko društvo može imati samo jednog deoničara.

126.2 Deonice u deoničarskom društvu su jedinice u kojima su vlasnički interesi u društvu podeljeni.

126.3 Deonica u deoničarskom društvu je imovina deoničara.

126.4 Za potrebe ovih Članova 126.5 i 126.6 jedna deonica može slobodno da bude preneti, u celini ili delimično, od deoničara na bilo koje lice ili društvo (organizaciju).

Bez obzira na Član 126.4 statut može da propiše ograničenja prilikom prenosa, uključujući ali ne ograničavajući se na jednu apsolutnu zabranu za prenos deonica, odobrenja upravnika (direktora) ili deoničara o prenosu i pravima da garantuje da kada jedan deoničar prenosi njegovu/njenu deonicu ima pravo ili obavezu da to uradi. Bilo koji prenos koji prekrši ova pravila biće ništav i neće imati uticaja na društvo (kompaniju).

126.6 Ništa u Članu 126 ili u ovom zakonu se ne može tumačiti ili primeniti na bilo koji način koji narušava delovanje ili zahteve bilo kojeg osnovnog normativnog akta na Kosovo koji reguliše transakcije vrednosnih papira.

Član 127 Osnovni Kapital

127.1 Početni osnovni kapital deoničarskog društva (kompanije) treba da bude najmanje u iznosu od 25,000 Evra ili u jednom većem iznosu ako se to traži na osnovu Člana 153

127.2 Početni osnovni kapital treba da se plati u društvo u skladu sa zahtevima iz Člana 153.

Član 128 Načelo Odgovornosti

128.1 Deoničarsko društvo je odgovorno za sve svoje dugove i ostale obaveze sa celokupnom svojom imovinom.

128.2 Nijedno lice, poslovno društvo ili duga organizacija nije odgovorno za obaveze deoničarskog društva jedino zbog razloga što je jedan deoničar u ovom društvu (kompaniji).

Član 129 Odgovornost Osnivača za njihove Postupke Pre Registracije

Ako jedan ili više osnivača i/ili druga lica preduzimaju jednu radnju u ime deoničarskog društva pre njegove registracije (uključujući, ali neograničavajući se na, otvaranje bankarskih žiroračuna, kupovinu ili davanje u zakup imovine, ili zaključenju ugovora i

drugih obaveza), ova lica koji preduzimaju ove radnje su zajednički i pojedinačno odgovorni za potraživanja i dugove koji su nastali ovim radnjama, izuzev ako je drugačije postignut sporazum sa dotičnom trećom stranom. Nakon što je društvo registrovano, društvo može preuzeti odgovornost za bilo koju ili sva ova potraživanja i obaveze; u ovom slučaju, društvo će posle toga lično biti odgovorno za bilo koja potraživanja i obaveze koje će preduzeti.

Član 130 Nadležnost

Deoničarsko društvo ima potrebnu nadležnost za obavljanje svoje poslovne delatnosti, uključujući: (i) da tuži ili bude tužen; (ii) da zaključi ugovore, pozajmi novac i izvrši ostala zaduženja i odgovornosti; (iii) da stekne, bude vlasnik, iznajmljuje, založi ili stavlja pod hipoteku, ili drugačije raspolaže sa imovinom; (iv) da stekne, da bude vlasnik, založi, glasa, prodaje, ili drugačije da raspolaže sa deonicom ili vlasništvom ili partnerskim interesom u drugom društvu; (v) da bira ili imenuje službenike, zaposlene i zastupnike društva i da odredi njihove dužnosti i nadoknade.

Član 131 Rok Trajanja

131.1 Rok trajanja deoničarskog društva je neograničeno izuzev ako je kraći rok propisan u njenom statutu.

131.2 Ako je rok trajanja deoničarskog društva produžen Registar je dužan da bude obavešten i ovo treba da se objavi od strane Registra u njegovoj bazi podataka.

Član 132 Deoničari

Deoničarsko društvo može da ima jednog ili veći broj lica, poslovnih društava i/ili drugih organizacija kao svoje deoničare.

Član 133 Ovlašćenja Osnivača Prestaje posle Registracije

Nakon registracije jednog deoničarskog društva i nakon što postaje pravno lice, bilo koje lice ili društvo koje je bilo osnivač društva nemaju dalje nikakva ovlašćenja ili ulogu u upravljanju ili rukovodjenju sa društvom. Bez obzira na gorepomenuto, ako je dotični osnivač jedno fizičko lice koji ima, posle registracije deoničarskog društva, drugi položaj u društvu, ovo lice ima ovlašćenja koja odgovaraju njegovom položaju.

Član 134

Sticanje Imovine od Osnivača

Ako u toku prve dve godine postojanja deoničarskog društva, deoničarsko društvo želi da kupuje bilo koju imovinu ili aktivu od jednog osnivača uz bilo koju nadoknadu, društvo neće obaviti tu kupovinu sve dok i ako svi deoničari ne daju propisnu saglasnost, i odobre, ovu kupovinu.

Član 135

Ograničenje na Mogućnost Deoničarskog Društva da se Pretplati ili Posluje sa Svojim Ne-emitovanim Deonicama

135.1 Osim kao je izričito dopušteno prema jednoj odredbi ovog zakona, deoničarsko društvo se ne može pretplatiti na ili da stiče svoje vlastite emitovane ili ne-emitovane deonice.

135.2 Ako se bilo koje lice ili društvo pretplate za ili kupovinu (sticanje) deonice jednog deoničarskog društva u ime ovog društva: (i) interes deoničarskog društva u ovoj transakciji kao i za dotične deonice – u pravnom smislu – biće ništavan i bez zakonske snage, (ii) deoničarsko društvo nije dužna da ima nikakvu odgovornost kako bi platila ove deonice i ima pravo na neposredan povraćaj bilo kojeg novca ili druge aktive koja je predviđena za plaćanje ovi deonica, i (iii) ako lice ili društvo koja je obavila pretplatu ili kupovinu smatraju se – takodje u pravnom smislu - da su se pretplatili ili obavili kupovinu u sopstveno ime, i ovo lice ili društvo su dužni da plate ove deonice.

135.3 Osnivači ili u slučaju povećavanja pretplatnog kapitala, direktori (upravnici) su takođe lično odgovorni da plate pretplaćene ili stećene deonice u slučaju kršenja ovog Člana 135, izuzev ukoliko oni dokazuju da se nijedan prestup ne odnosi na njih lično.

Član 136

Odsustvo *Ultra Vires* Zaštite

Deoničarskom društvu nije dozvoljeno da osporava ili izbegava svoju odgovornost u vezi sa jednim njenim postupkom, na osnovu činjenice da takav postupak prekoračuje poslovno ovlašćenje društva koji su propisani u statutu.

GLAVA II Statut i Pravilnici

Član 137 Statut

Deoničarsko društvo se osniva jedino posle registracije njenog statuta u skladu sa Članom 35 ovog zakona. Statut je dokumenat o osnivanju i konstituisanju deoničarskog društva. Nikakve izmene i dopune u statutu neće biti pravno obavezujuće sve dok se njegove izmene i dopune na propisan način ne odobre od deoničara i ne dostave u Registru u skladu sa ovim zakonom.

Član 138 Pravilnici

138.1 Svako deoničarsko društvo treba takodje da ima jedan komplet pravilnika koji sadrže odredbe o upravljanju i rukovodjenju sa poslovanjem društva. Na primer, ali ne ograničavajući se, pravilnik može da sadrži odredbe: (i) u kojima će se utvrditi vreme, mesto i postupci za održavanje i upravljanje s sednicam deoničara i odbora direktora, (ii) u kojima će se utvrditi prava i postupci koji trebaju da se uvažavaju od društva prilikom glasanja deoničara ili direktora u ovim sednicama, (iii) nazive i posebne dužnosti službenika društva i direktora, i (iv) obrasce za uverenja o deonicama.

138.2 Pravilnici mogu biti usvojeni, dopunjeni ili ukinuti od deoničara ili od odbora direktora osim ako su ta ovlašćenja rezervisana isključivo za deoničare u statutu društva. Nijedan pravilnik usvojen od deoničara ne može biti dopunjen ili ukinut od odbora direktora izuzev ako je tako propisano u pravilniku.

Član 139 Statut Preovladava nad Pravilnicima

Ako Statut jednog društva i njeni pravilnici su u suprotnosti, primeniće se statut. U ovom slučaju, nedosledne odredbe pravilnika smatraće se da su ukinute ili izmenjene do neophodne mere radi otklanjanja ove neuskладjenosti.

Član 140 Organizaciona Sednica Deoničarskog Društva

Odmah posle registracije deoničarskog društva, početni imenovani direktori u statutu održaću jednu organizacionu sednicu u smislu kompletiranja i organizovanja društva sa izabranim službenicima društva radi obavljanja drugih delatnosti odgovarajućih delatnosti pod nadzorom direktora.

GLAVA III Deonice i Hartije od Vrednosti

Član 141

Obična i Preferencijalna Deonica; Nominalna Vrednost; Odsustvo Deonice na Donosioca

141.1 Deoničarsko društvo može da izda dva tipa deonica, obične deonice i preferencijalne deonice. Društvo mora da ima obične donice i mora da izda bar najmanje jednu običnu deonicu. Preferencijalne deonice društva (ali ne i njegove obične deonice) mogu da se podele u dve ili više klase sa različitim pravima i povlasticama.

141.2 Deonice svakog tipa i klase treba da imaju naznačenu nominalnu vrednost. Ako deonica ima utvrđenu nominalnu vrednost onda mora da bude najmanje jedan (1) Evro cent. Naznačena nominalna vrednost bilo koje deonice, obične ili preferencijalne, može da bude – ali se ne traži da to bude – veća od jednog (1) Evro centa.

141.3 Svaka obična deonica treba da ima nominalnu vrednost kao druge obične deonice. Svaka deonica specifične klase preferencijalnih deonica treba da ima takođe nominalnu vrednost kao i druge deonice te klase.

141.4 Obične deonice društva se ne mogu zameniti u preferencijalne deonice društva (povlašćene deonice) ili u hartije od vrednosti društva. Međutim, preferencijalne deonice društva mogu da se zamene, ako to dozvoljava statut, u obične deonice ili u deonice druge klase preferencijalnih deonica društva (kompanije).

141.5 Deoničarsko društvo nije ovlašćena da izda, i ne može da izda, deonicu na donosioca ili hartiju od vrednosti na donosioca. Sve deonice ili hartije od vrednosti (obveznice) koje su u suprotnosti sa ovim Članom 141.5, kao i sva prava i potraživanja koja proizilaze iz ovih deonica ili hartija od vrednosti, biće ništavni i neće imati zakonskog osnova.

Član 142

Ovlašćene i Izdate Deonice

142.1 Statut deoničarskog društva utvdiće tačan broj običnih ovlašćenih deonica društva i tačan broj, ako postoji, ovlašćenih preferencijalnih deonica društva. Ako ima više od jedne klase preferencijalnih deonica koje su odobrene, statut treba da utvrdi tačan broj svake klase koji je ovlašćen.

142.2 Broj ovlašćenih deonica bilo kojeg tipa ili klase može da se menja jedino uz jednu izmenu i dopunu statuta koja je usvojena u skladu sa primeljivim zahtevima ovog zakona.

142.3 Društvo može da izda samo ovlašće deonice koje su utvrđene u statutu.

142.4 Deoničarsko društvo može da izda bilo koji broj deonica bilo kojeg tipa ili klase koje su ovlašćene prema statutu do maksimalnog broja koji je utvrđen u statutu za ovaj tip ili klasu.

142.5 Odluka za izdavanje ovlašćenih deonica kao i utvrđivanje broja, vremena i ostalih uslova bilo kojeg takvog izdavanja, može da se utvrdi jedino od strane deoničara društva izuzev i do stepena u kojem statut ili pravilnik ili jedna odluka deoničara društva dodeljuje takvo ovlašćenje odboru direktora,

Član 143 **Spisak Deoničara**

143.1 Svako deoničarsko društvo treba da održi jedan tačan spisak deoničara koji (i) sadrži ime i adresu svakog tekućeg deoničara kao i broj i tip i klasu deonice koju trenutno drži dotični deoničar i (ii) obezbeđuje ostale informacije za deoničara koje se traže da se registruju u ovom spisku u skladu sa ovim zakonom. Kompanija (Društvo) treba odmah da registruje ove informacije deoničara u ovom spisku;

143.2 Ako je društvo izdalo deonice jednom deoničaru, onda društvo treba odmah da registruje ove informacije na tom spisku.

143.3 Ako je deoničar primio deonice od drugog deoničara, društvo treba da registruje ove podatke za manje od tri dana posle prijema obaveštenja o prenosu deonice kao i identitet prenosnika i preuzimača. Ako deonice koje su uključene u prenos su bile overene, društvu se dostavlja uverenje o deonicama sa potpisom prenosnika zajedno sa naznakom o prenosu ove deonice smatraće se kao odgovarajuće obaveštenje. Ako deonice koje su uključene u prenos nisu bile overene, onda treba dostaviti društvu jednu pismenu izjavu potpisanu od prenosnika u kojoj će se navesti da je prenosnik preneo ovu deonicu na preuzimača koja će se smatrati kao ispravno oobaveštenje.

143.4 Ako društvo propusti ili odbije da odmah evidentira ovu vlasničku informaciju u vlasničkom spisku u okviru određenog roka, lice ili društvo može da pokrene parnicu u sudu za jedan nalog koji će prinuditi društvo da upiše ovu informaciju i da formalno prizna licu ili društvu status deoničara. Sud je nadležan i ima ovlašćenje da, na zahtev lica ili društva za povraćaj statusa deoničara ili na zahtev društva (kompanije):

a. da odredi pravog vlasnika deonice i da odredi dan u kojem je ova vlasnikova informacija trebala da se registruje (upiše) u spisku deoničara;

b. da naredi društvo da registruje ovu deoničarsku informaciju u spisku deoničara;

c. da nadoknadi štetu koju će sud smatrati primerenom; ova odšteta može da obuhvati, ako sud odluči u korist deoničara preuzimača, plative štete od društva za deoničara preuzimača koja je rezultat propusta ili odbijanja da odmah i propisno registruje (upiše) informaciju deoničara preuzimača u spisak deoničara, uključujući bilo koju štetu koja je

nastala zbog gubitka jednog prava preuzimača da glasa ili primi dividende ili da izvrši prenos deonica.

Član 144 **Pristup Deoničara u Spise (Dokumenta)**

144.1 Svi registrovani deoničari imaju pravo da pregledaju spisak deoničaradruštva ili njegov statut ili pravilnike u glavnom mestu poslovanja društva.

144.2 Za izvršenje ovog prava na osnovu Člana 144.1, jedan deoničar treba prvo da dostavi društvu jedan pisani zahtev u kojem navodi da želi da razmatra pomenuta dokumenta. Ako je deoničar jedno društvo, onda treba da u svom zahtevu naznači ime ili imena lica koji su ovlašćeni da izvrše ovo ispitivanje u ime društva.

144.3 Ako društvo ne uspe ili odbije da odobri ovo ispitivanje u roku od deset (10) dana nakon što je ovaj zahtev dostavljen, deoničar može da pokrene parnicu pred Sudom za jedan nalog koji će prinuditi to preispitivanje. Sud je nadležan i ovlašćen da izda jedan takav nalog

Član 145 **Uverenja o Deonici i Ne-overene Deonice**

145.1 Deonica ili deonice deoničarskog društva mogu biti kao uverenje o deonici (predstavljena kao uverenje o deonici) ili kao deonica bez uverenja.

145.2 Ako je deonica(e) overena, uverenje o deonici treba da sadrži (i) ime lica ili društva za koju je izdato uverenje, (ii) broj deonice, predstavljeno uverenjem i progresivnim brojem uverenja, (iii) tip deonice (obična ili preferencijalna) predstavljena uverenjem, (iv) ako dotična deonica predstavlja jednu specifičnu klasu preferencijalne deonice, jedan navod o toj klasi, (v) ako dotična deonica predstavlja jednu preferencijalnu deonicu ili jednu klasu preferencijalne deonice, jedna izjava koja označava prava (uključujući specifičnu indikaciju do kog stepena deonice imaju pravo glasa) i preferencije ove deonice kao što su utvrdjene u statutu društva.

145.3 Izuzev ako je drugačije propisano u statutu društva, odbor direktora (upravni odbor) može da odluči da neke ili sve ove overene deonice pretvore u ne-overene deonice;

145.4 Overene i neoverene deonice istog tipa i klase imaju identična prava.

Član 146

Prava Vlasnika Običnih Deonica

146.1 Izuzev ako je izričito ograničeno bilo gde u ovom zakonu, vlasnik jedne obične deonice deoničarskog društva ima ista prava sa ostalim vlasnicima ovih deonica, koja obuhvataju ali se ne ograničavaju na:

- a. pravo da dobiju obaveštenje i da učestvuju na bilo kojoj sednici deoničara;
- b. pravo da daju jedan (i samo jedan) glas za svaku običnu deonicu i o svim pitanjima o kojima se glasalo na sednici;
- c. pravo da primi jednaku dividendu za svaku običnu deonicu koju drži;
- d. nakon likvidacije društva, pravo dobijanja jednake raspodele za svaku običnu deonicu koju drži; i
- e. bilo koje pravo koje je nastalo prema zakonu, statutu ili pravilnicima društva.

Član 147

Prava Vlasnika Preferencijalnih Deonica

147.1 Sva prava i preferencije svake klase preferencijalnih deonica deoničarskog društva treba da se utvrde u statutu društva. Ova prava i preferencije mogu da uključuje:

- a. jednu prednost nad držaocima običnih deonice društva o dividendama;
- b. jednu prednost u distribuciji nakon likvidacije društva;
- c. specijalna prava glasa ili bez prava glasa;
- d. pravo na zamenu ovih deonica u obične deonice društva ili u deonice druge klase preferencijalnih deonica društva;
- e. pravo da zahtevaju od društva da otkupi ove deonice ako uslovi i okolnosti ovog prava zahtevaju otkup;
- f. ostala prava i preferencije do stepena koji nije zabranjen ovim zakonom;

147.2 Vlasnik deonice jedne klase izdate i neisplaćene preferencijalne deonice deoničarskog društva ima ista prava i preferencije kao jedan drugi vlasnik ove klase deonica.

147.3 Izuzev kao što je utvrđeno u statutu, držaoci preferencijalnih deonica imaju pravo da glasaju na sednici deoničara.

Član 148

Hartije od Vrednosti izuzev Deonica, Hartije od Vrednosti koje se mogu Zameniti u Deonicu, i Mogućnost za Sticanje (Kupovinu) Deonica

148.1 Bez obzira na Član 148.2 kao i bilo koja zabranama ili ograničenje koje je utvrđeno u statutu društva, društvo može izraditi i emitovati (izdati) hartije od vrednosti osim deonica, uključujući: (i) bond/ obveznice, (ii) hartije od vrednosti koje su zameljive u deonice, (iii) i mogućnost sticanja (kupovine) deonica. Mogućnost sticanja (kupovine) jednog određenog broja deonica podrazumeva hartije od vrednosti koje njihovom vlasniku daje pravo na sticanje (kupovinu) određenog broja deonica određenog tipa (vrste) i klase – i ako je primeljivo - i po određenoj ceni u određenom vremenskom roku.

148.2 Nikakve hartije od vrednosti koje se mogu zameniti u deonicu i mogućnost sticanja (kupovine) deonica ne mogu se emitovati ako broj dotičnih ovlašćenih deonica, kao što je utvrđeno u statutu društva, nije dovoljan da pokrije: (i) buduće izdavanje dotične deonice (ii) buduće izdavanje bilo koje deonice koja se može izdati kao jedna zameljiva obveznica i mogućnosti koje su već idate, i (iii) sve ostale deonice koje su već izdate.

148.3 Uvek kad društvo izdaje hartije od vrednosti koje su zameljive u deonice ili mogućnost sticanja (kupovine) deonica, društvo treba da zabeleži u spisak deoničara društva ime i adresu svakog vlasnika ove obveznice ili mogućnost i broj ovlašćenih deonica koje su potrebne društvu da uvaži dotičnu zamenu ili prava sticanja ovog vlasnika. Sve do isteka roka dejstva ovih vlasničkih prava o zameni i sticanju (kupovini), društvo treba da drži u svom trezoru (blagajni) ovaj broj ovlašćenih deonica koje su potrebne za uvažavanje ovih prava.

148.4 Odluka za izdavanje zameljivih obveznica (hartija od vrednosti) ili mogućnosti koji se odnose na Član 148, treba da je saglasnosti sa zahtevima iz Člana 142.5.

Član 149

Isplata za Deonicu i Ostale Hartije od Vrednosti

149.1 Izuzev u odnosu na Deoničarsku Šemu Radnika jedno deoničarsko društvo ne treba da izda ili proda deonice ili hartije od vrednosti, osim u jednoj transakciji u kojoj će društvo odmah primiti (i) punu isplatu po nabavnoj ceni, ili (ii) delimičnu isplatu u skladu sa Članom 150.

149.2 Izuzev ako je drugačije predviđeno u statutu ili u jednoj odgovarajućoj odluci deoničara ili u jednoj Deoničarskoj Šemi Radnika koja je usvojena u skladu sa ovim

zakonom, ova pretplatna cena može da se plati u obliku novca ili drugom materijalnom ili nematerijalnom imovinom ili vrednosnim pravima. Ako se isplata obavlja na bilo koji drugi način izuzev novca, budući deoničar kompanije (društva) je obavezan da angažuje jednog spoljnog, nezavisnog regulatornog procenjivača koji će pripremiti i dostaviti odboru direktora jedan izveštaj o proceni poštene i razumne vrednosti imovine koja je ponudjena kao plaćanje kao i formalno mišljenje da je ta vrednost dovoljna da pokrije nabavnu cenu deonice ili hartije od vrednosti koja će biti izdata ili prodana. Izveštaj treba da sadrži najmanje (i) opis imovine ili prava koja su ponudjena kao plaćanje (ii) opis metode za procenu koju je koristio procenjivač (iii) izjavu procenjivača o vrednosti koju je postigao sa ovom metodom koja je najmanje jednaka sa pretplatnom cenom.

149.3 Izuzev ako je drugačije utvrđeno u jednoj odluci deoničara ili jedne Deoničarske Šeme Radnika koja je usvojena u skladu sa ovim zakonom, deoničarsko društvo neće prihvatiti radove ili usluge – bilo da su izvršene ili koje će se tek izvršiti – kao delimičnu ili potpunu nadoknadu za jednu deonicu ili drugu hartije od vrednosti društva .

Član 150

Delimično Plaćanje za Deonice

150.1 U toku prvih 30 dana posle njegove prvobitne registracije, deoničarsko društvo može da izda sve ili deo svojih deonica u zamenu za delimičnu uplatu, ali samo pod uslovom ako postoji pisani sporazum između deoničara i kompanije u kojem je predviđeno da (i) bilo koje ili sva plaćanja za ovu deonicu će se izvršiti u gotovom novcu i ne drugačije, ili (ii) i ne manje od 25% nominalne vrednosti deonice treba da se plati u roku od 30 dana posle prvobitne registracije, i (iii) neisplaćeni bilans treba da se uplati na datumu koji nije više od dve (2) godine od datuma prvobitne registracije društva.

150.2 Izuzev u slučajukada su deonice izdate prema jednoj Deoničarskoj Šemi Radnika, koja je usvojena u skladu sa ovim zakonom, izdate deonice u slučaju povećavanja osnovnog kapitala deonica treba da se uplate u celosti i ne treba da se izdaju kao delimično plaćene deonice.

150.3 U vezi sa bilo kojim delimično plaćenim deonicama, sledeći podaci treba da se registruju u registar deoničara, i ako je ova deonica overena, u uverenju o deonici: (i) ukupan iznos kupovne cene ove deonice (ii) iznos koji je plaćen za vreme emitovanja, i (iii) bilo koji iznos koji je plaćen posle vremena emitovanja i vreme uplate.

150.4 Prava glasa i sva ostala prava delimično plaćene deonice, uključujući pravo na dobijanje dividende i distribuciji, treba da se umanju do neophodne mere kako bi izrazila procenat kupovne cene koja još nije uplaćena za tu deonicu

150.5 Bez prejudiciranja opšte primenljivosti Člana 150.4, ako deoničarsko društvo objavi jednu dividendu ili jedan tip ili klasu deonica, društvo treba takodje da objavi jednu dividendu o delimično plaćenju deonici toga tipa ili klase, ali plativa dividenda u ovoj delimično plaćenju deonici biće smanjena do potrebne mere kako bi izrazila

procenat kupovne cene koja nije isplaćen za tu deonicu. U ovom slučaju kompanija ima pravo, po sbom izboru, da (i) plati ovu smanjenu dividendu pomenutom deoničaru, ili (ii) zadrži ovu dividendu i da istu primeni na iznos koji mu je deoničar dužan za tu deonicu.

Član 151

Odgovornost Vlasnika za Delimično Uplaćenu Deonicu

151.1 Svaki vlasnik/dužnik delimično uplaćene deonice biće lično odgovoran društvu za neizmireni saldo/bilans.

151.2 Ako vlasnik/dužnik delimično uplaćene deonice ne uspe da plati dospelu ratu, na osnovu pisanog sporazuma koji se traži prema Članu 150.1, društvo može da objavi oduzimanje deonica u celosti ili delimično (ako to negativno utiče na osobu ili društvo koja stiče nekoliko ili sve deonice ne znajući o statusu njegovih delimično plaćenih deonica) i/ili odmah da prikupi neuplaćeni iznos podnoseći tužbu Sudu protiv vlasnika/dužnika radi iplate preostalog duga, „Preostali dug“ treba da uključi (i) kamatnu stopu na neisplaćeni iznos (uključujući i jedno kamatu koja je dospela ali nije isplaćena) koju vlasnik/dužnik nije platio, kao obračunatu stopu od Centralnog Bankarskog Autoriteta Kosova objavljenu za dugove plus (ii) sve nastale troškove koje je društvo obavilo prilikom pripreme, dostavljanja i vođenja spora ili koji su nastali prilikom prodaje.

151.3 Lice ili društvo koje je steklo delimično uplaćenu deonicu od deoničara/dužnika prema Članu 151.2, neće biti odgovorno za neuplaćeni iznos, izuzev ako sticalac (kupac) nije imao informacije da ove deonice nisu isplaćene u potpunosti. Ako je sticaoc (kupac) imao saznanja o ovoj činjenici, on je zajednički i lično odgovoran zajedno sa prvobitnim vlasnikom/dužnikom za sav neisplaćeni iznos. Ako sticaoc (kupac) nije imao saznanja o ovoj činjenici, deoničar/dužnik je zajednički i lično odgovoran ostaje jedina stranka koja je odgovorna za neisplaćeni iznos.

151.4 Zajmodavac zaloge delimično plaćene deonice neće biti odgovoran za neisplaćeni iznos jedino zbog razloga zato što je njegov položaj zajmodavac zaloge. Međutim, ako zajmodavac zaloge stiče delimično plaćenu deonicu, pravila iz Člana 151.3 koristiće se za utvrđivanje odgovornosti zajmodavca zaloge za neisplaćeni iznos.

Član 152

Preća Prava na Novim Deonicama

152.1 Kao što je utvrđeno u Članu 152, i izuzev u odnosu na Deoničarsku Šemu Radnika, vlasnik jedne deonice imaće preće pravo da stekne deonicu istog tipa – i ako je primeljivo klasu – kada društvo izdaje nove deonice.

152.2 Preća prava jednog vlasnika koja su utvrđena u Članu 152.1 nisu neograćena. Ova prava su izvršiva od vlasnika jedino u odnosu na procenat novih deonica koje su

jednake sa postojećim vlasničkim procentom vlasništva koji je već izdao i neisplaćene deonice ove klase. Vlasnik može koristiti njegovo preće pravo u celosti ili delimično.

152.3 Preća prava koja su utvrđena u Članu 152 neće se ograničiti ili opozvati od statuta ili pravilnika, međutim prava se mogu ograničiti ili opozvati odlukom deoničara koja je usvojena sa najmanje dve trećine vlasnika dotičnog tipa ili postojeće klase. Ovde treba da bude podeljen glas za svaku klasu deoničara koji su pogođeni ovim prenosom. Ovo glasanje obaviće se nakon što je izveštaj predstavljen direktorima u kojem će se naglasiti, (i) razlozi za ograničenja ili izuzeća prećih prava i (ii) razlozi koji su korišćeni od odbora direktora radi utvrđivanja cene za akcije, koje će biti izdate (emitovane). Ovaj izveštaj treba da se pripremi od jednog nezavisnog, regulatornog procenjivača.“
razlozi za ograničenja ili izuzeća prećih prava i opravdavanost za cenu izdavanja. Ovaj izveštaj treba da se pripremi od jednog nezavisnog regulatornog procenjivača.

152.4 Preća prava koja su osnovana prema ovom članu primeniće se jedino na sadašnje vlasnike deonica koji su registrovani u spisak deoničara kompanije i arhive. Izričito je predviđeno da vlasništvo o jednoj mogućnosti za sticanje (kupovinu) jedne deonice ili hartije od vrednosti koja je zamenljiva u jednu deonicu ne daje povod za bilo koja preća prava koja su stvorena prema ovom članu.

152.5 Kada se predlaže novo emitovanje, društvo treba da dostavi unapred svakom postojećem deoničaru jedno obaveštenje o predloženom izdavanju deonica, u kojem će biti utvrđen minimum (i) broja deonica koje će se izdati, (ii) predložena cena ili metoda za procenu cene izdavanja, i (iii) postupak i rok za izvršenje prećih prava, pod uslovom da ovaj rok ne treba da bude kraći od četrnaest (14) kalendarskih dana. Sva pravila i postupci koji regulišu izvršavanje ovih prećih prava biće jednaki za sve deoničare koji imaju ova prava;

152.6 Izuzev ako je drugačije utvrđeno (i osim do izvesne mere) u statutu društva, pravila o prećim pravima neće se primeniti na sledeće:

- a. izdavanje preferencijalne deonice, izuzev preferencijalnih deonica koje se mogu zameniti (konvertovati) u ili koje imaju pravo da se pretplate za ili sticanje obične deonice,
- b. svaka ovlašćena deonica u statutu društva koja je izdata u roku od šest meseci nakon prvobitne registracije društva,
- c. svaka deonica koja je izdata/emitovana u skladu sa Deoničarsko Šemo Radnika koja je usvojena u skladu sa ovim zakonom; ili
- d. deonice koje su izdate/emitovane u odnosu na Deoničarsku Šemu Radnika koja je usvojena u skladu sa ovim zakonom.

152.7 Deonice koje su predmet prećih prava koje nisu stećene od postojećih deoničara u skladu sa takvim pravima mogu se izdati bilo kojem licu za jedan rok od jedne godine

nakon što su bile ponudjene postojećim deoničarima prema ovom Članu 152. Odbor direktora kompanije utvrdiće emisiju cenu koja nije niža od 90% cene koja je ranije utvrđena za izvršenje prećih prava. Ako odbor direktora želi da izda/emituju deonice sa nižom cenom ili da emituju deonice nakon isteka roka od jedne godine, onda preća prava prema ovom članu 152 primeniće se u potpunosti.

Članu 152. Odbor direktora kompanije utvrdiće emisiju cenu koja nije niža od 90% cene koja je ranije utvrđena za izvršenje prećih prava. Ako direktori žele da emituju deonice sa nižom cenom ili da emituju deonice nakon isteka roka od jedne godine, ond preća prava prema ovom članu primeniće se ili je potrebna naknadna odluka deoničara.

GLAVA IV Osnovni Kapital

Član 153 Iznos, Pretplata i Plaćanje, Odnos sa Nominalnom Vrednošću

153.1 “Osnovni kapital” deoničarskog društva treba da bude veći od (i) 25,000 Eura ili (ii) sa ukupnom nominalnom vrednošću svih deonica (npr., broj deonica umnožen sa nominalnom vrednošću svake deonice) koje su emitovane (izdate) od društva za vreme početne registracije. Osnovni kapital predstavlja minimalan iznos koji treba da bude dostupan radi zadovoljavanja potraživanja prema poveriocima društva (kompanije).

153.2 Ako jedan drugi osnovni normativni akt osniva ili izričito ovlašćuje jedan javni autoritet da osniva zahtev za veći iznos osnovnog kapitala za banke, finansijske institucije ili za osiguravajuća društva, ovaj zahtev za većim osnovnim kapitalom koji je ovako osnovan će preovladati nad ovim članom.

153.3 Deoničarsko društvo može da izda (emituje) deonice čija je cena veća od nominalne, u kom slučaju viši iznos ne treba da bude osnovni kapital već treba da bude jedna premija deonice koja će se registrovati u računu premija deonica društva. Društvo ne može izdati deonice čija je vrednost niža od nominalne vrednosti.

153.4 Ne može da se podnese javna ponuda deonica deoničarskog društva sve dok se osnovni kapital ne bude u potpunosti uplatio. Nijedan deoničar ne može biti oslobođen od obaveze plaćanja deonice, izuzev na osnovu postupaka i pravila koja se odnose na smanjenje kapitala.

Član 154 Povećanje Osnovnog Kapitala

154.1 Društvo može da poveća svoj osnovni kapital putem izmene i dopune statuta u skladu sa ovim zakonom u cilju ovog povećavanja. Ovo povećanje se može postići (i) daljom izmenom i dopunom statuta u cilju povećavanja naznačene nominalne vrednosti

svojih akcija i/ili više klasa svojih preferencijalnih deonica, ako su one ovlašćene za izdavanje ovih preferencijalnih deonica, ili, (ii) izdavanjem dopunskih deonica, koji je predmet ovlašćenog maksimuma koji je utvrđen u statutu, kao zakonita i odgovarajuća. naknada ili (ii) Društvo može da poveća svoj osnovni kapital jedino kada bude u potpunosti bio otplaćen početni osnovni kapital.

154.2 Nominalna vrednost izdatih deonica može biti povećana bez odgovarajućeg povećanja naknade od strane deoničara ako ima dovoljno kapitala u računu premija deonica. Račun premija deonica društva treba da bude smanjen za jedan iznos koji je jednak sa povećavanjem nominalne vrednosti dotične deonice.

154.3 Prema ovlašćenom ograničenju i uslovima koji su utvrđeni u statutu, odluke za izdavanje dopunskih deonica i/ili, utvrđivanje broja, vremena i drugih uslova ove emisije, može se obaviti jedino od strane deoničara društva, izuzev do stepena do kojeg statut kompanije, ili odluka deoničara izričito dozvoljava ovo ovlašćenje odboru direktora (upravnom odboru). Ako statut zahteva da deoničari prvo usvoje jednu odluku sa kojom ovlašćuju da odbor direktora (upravni odbor) izda ove dopunske deonice (uvek na osnovu ograničenja koja su utvrđena u statutu) onda ovlašćenje koje je obezbeđeno ovom odlukom, prema zakonu, isteći će nakon jedne godine od dana donošenja odluke, izuzev ako odluka ne propisuje raniji istek ovog ovlašćenja. Ovlašćenje se može produžiti jednom ili više puta od strane deoničara. Kada se ovlašćenje prenosi na Odbor Direktora odlukom deoničara, onda treba da se obavi podeljeno glasanje za svaku klasu deoničara koji su pogodjeni ovom emisijom (izdavanjem).

154.4 Ako dopunske deonice nisu u potpunosti pretplaćene, deoničarski kapital će se povećati jedino na osnovu tekućeg primljenog pretplaćenog iznosa, ali jedino ako je izričito predviđen i dozvoljen u uslovima za emitovanje (izdavanje).

154.5 Nikakvo povećanje broja ovlašćenih deonica ili u nominalnoj vrednosti ovlašćenih ili izdatih deonica ne treba da se uradi izuzev ako je ovo povećanje nije jasno ovlašćeno prema jednoj izmeni i dopuni statuta društva koja je propisno usvojena od strane deoničara. Ova izmena i dopuna stupiće na snagu jedino nakon registracije u Registru u skladu sa Članom 36.

154.6 Ako poseban zakon koji reguliše banke, finansijske i/ili osiguravajuća društva izričito osniva druge postupke i pravila koja regulišu izmene za osnovni kapital u ovim institucijama, ovi postupci i pravila primeniće se.

Član 155

Smanjenje Osnovnog Kapitala

155.1 U zavisnosti od minimuma koji je utvrđen u članu 153.1 i, ako je primeljiv, u članu 153.2, jedna kompanija može smanjiti njen osnovni kapital u skladu sa ovim zakonom koji predviđa ovo smanjenje. Ovo se može postići (i) pomoću izmene i dopune statuta radi smanjenja naznačene nominalne vrednosti svojih običnih deonica i/ili jedne ili više klasa njegovih povlašćenih deonica, ako je ovlašćen za izdavanje ovih povlašćenih deonica, ili (ii) putem ponovnog sticanja (kupovine) i zatim preko

otkazivanja izdavanja neisplaćenih deonica i sniženjem ili eliminisanjem osnovnog kapitala koji je predstavljen u tim deonicama. Izuzev u slučaju jednog smanjenja koja proizilazi od strane jedne Deoničarske Šeme Radnika, jedno ovakvo smanjenje se može dogoditi samo (i) na osnovu jednog Sudskog naloga koji je dužan da prvo uzme u obzir interese svih deoničara, uključujući bilo koji drugačiji tretman između klasa i interesa poverioca i platežne sposobnosti kompanije ili (ii) ako najmanje dve trećine deoničara sa pravom glasa odobre ovo smanjenje. Onda je dužno da se obavi podeljeno glasanje za svaku klasu deoničara koji su pogodjeni ovim smanjenjem.

155.2 Jedno detaljno obaveštenje koje se odnosi na smanjenje osnovnog kapitala objaviće se dvaput nedeljno u jednom vremenskom roku koji treba da bude više od 60 dana pre stupanja na snagu ovog smanjenja. Ovo obaveštenje objaviće se u jednoj novini sa najvećim tiražom na Kosovo radi obaveštavanja poverilaca čija su potraživanja predana za smanjenje. Ovi poverioci imaju najmanje 21 dan da podnesu zahtev kompaniji za dodatne hartije od vrednosti ili da zatraže od kompanije da ne izvrši smanjenje osnovnog kapitala. Ako jedan poverioci ostaje nezadovoljan u vezi sa smanjenjem, onda on/ona može zahtevati od Suda odgovarajuću nadoknadu za njegov/njen dug. Sud može da odluči da ova nadoknada nije neophodna ako zaključi da (i) kompanija ima platežnu sposobnost i (ii) aktiva kompanije (društva) je dovoljna da zadovolji ovaj i druge dugove kompanije u ekvivalentnom rangi hartija od vrednosti.

155.3 Odluka koja se očekuje od prijave koje su podnete sudu prema Članu 156.2, nijedno smanjenje neće stupiti na snagu i nikakva raspodela deoničarima se neće obaviti.

155.4 Društvo se ne može odreći od jedne obaveze deoničara da plate u potpunosti delimično neisplaćene deonice u vezi sa smanjenjem osnovnog kapitala, izuzev ako društvo želi da izvrši isplatu poveriocima, čija su potraživanja predana za smanjenje.

155.5 Ako neto vrednost imovine (aktive) društva nakon svoje druge ili bilo koje sledeće finansijske godine bude manja od njegovog ustanovljenog osnovnog kapitala, društvo treba da obavi odgovarajuće smanjenje svog osnovnog kapitala ali ne niže od predviđenog minimuma kao što je utvrđeno u Članu 153.1. ili, ako je primeljivo u Članu 153.2. Ako neto vrednost aktive (imovine), kao što je utvrđeno prema primenljivim računovodstvenim standardima, je u bilo koje vreme manja od minimuma osnovnog kapitala propisanog prema Članu 153.1 ili manja od polovine osnovnog kapitala društva u to vreme, društvo treba da sazove sednicu deoničara radi razmatranja odluke o raspuštanju društva i likvidacije svoje aktive (imovine) prema Članu 229 izuzev ako je moguće da se investira novi odgovarajući kapital. U svakom slučaju, društvo će biti predmet prava poverilaca prema primenljivim zakonima o stečaju.

155.6 Društva (Kompanije) treba da prate gorepomenute postupke koji se odnose na smanjenje osnovnog kapitala ako je cilj smanjenja otklanjanje gubitaka koja su nastali i smanjeni kapital je stavljen je u jednoj rezervi, koja posle smanjenja se pojavljuje ne više od 10% smanjenog osnovnog kapitala i ova rezerva nije raspodeljena deoničarima u bilo kojoj formi niti je korišćena za oslobađanje deoničara od njihove obaveze da izvrše otplatu.

155.7 Smanjenje u osnovnom kapitalu mora da se naznači u jednoj izmeni i dopuni statuta kompanije (društva) koji je propisno odobren od deoničara, i koji stupa na snagu jedino nakon registracije ove izmene i dopune u Registru.“

Član 156

Podela Deonica, Regrupisanje Deonica (*revers-splits*) i Poništavanja koja ne Menjaju Osnovni Kapital

156.1 Na osnovu Člana 156.5, jedno društvo može da zameni sve, ali ne manje od svih, deonica bilo kojeg tipa ili klase u dve ili više deonice istog tipa ili klase, i istovremeno da smanji nominalnu vrednost deonica takvog tipa ili klase tako da se osnovni kapital društva ne menja.

156.2 Na osnovu Člana 156.5, jedno društvo može da kombinuje sve, ali ne manje od svih deonice bilo kojeg tipa ili klase kapitala u manji broj celina deonica takvog tipa klase, i istovremeno da poveća nominalnu vrednost deonica takvog tipa ili klase (i da zatraži otplatu u) tako da se osnovni kapital društva ne menja.

156.3 Na osnovu Člana 156.5, jedno društvo može da poništi deonice koje su bile ponovno-stećene i da istovremeno na osnovu pravila o povećavanju kapitala i plaćanja (uključujući Član 150 koji zahteva punu otplatu nominalne vrednosti) poveća nominalnu vrednost druge deonice tako da se osnovni kapital društva ne menja.

156.4 Svaka izmena koja se odnosi u ovom Članu 156 mora da se naznači u izmeni i dopuni statuta društva (kompanije), koja je propisno usvojena od pogođenih deoničara, i stupiće na snagu jedino nakon upisa i registracije izmenjenog i dopunjenog statuta u Registru.

156.5 Društvo ne može da preduzima radnje koje se odnose u ovom Članu 156 ako to oslabi ili inače nepovoljno utiče na prava vlasnika o mogućnostima sticanja odnosnog tipa ili klase deonica, izuzev na osnovu saglasnosti mogućeg vlasnika. Takodje, bilo koja akcija prema Članu 156 zahtevaće saglasnost najmanje polovine glasova podesnih članova pogođene klase na Opštoj Sednici, gde za kvorum je potrebno najmanje 50% deoničara odgovarajuće klase.“

Član 157

Otkup Deonica, Trezorske (Blagajničke) Deonice

157.1 Obične deonice kompanije ne smeju se otkupiti. Kompanija može otkupiti izdate neisplaćene deonice jedne klase njegovih preferencijalnih deonica, ali jedino do granice, (i) uslova dotične klase povlašćene deonice, kao što je utvrđeno u statute, koja izričito navodi da deonice ove klase nisu otkupljive, i (ii) deonice koje će se otkupiti treba da se u potpunosti plate.

157.2 Kompanija ne sme koristiti nikakvu pozajmicu ili sličan finansijski dug radi isplate otkupljene ili ponovno stećene (kupljene) deonice. Kompanija je dužna da plati ve deonice od suficita njenog kapitala. Otkup ili sticanje deonica je zabranjen ako to negativno utiče na iskazani capital kompanije (društva).

157.3 Sve deonice koje su otkupljene od kompanije posle toga nemaju pravo glasa, pravo raspodele, ili bilo koja druga prava. Ove deonice će biti poništene od kompanije izuzev ako statut izričito ovlasti kompaniju da drži ove deonice u trezoru (blagajni) kompanije.

157.4 Sve deonice kompanije – nezavisno od toga kako su one stećene ili kako su nastale – koje drži kompanija, bilo u trezoru (blagajni) ili na drugačiji način, direktno ili indirektno, sve dok se drže od kompanije, nemaju nikakvo pravo glasa i nemaju pravo da prime bilo kakvu raspodelu.

157.5 Nijedno lice ili organizacija, uključujući kompaniju, njen odbor direktora, upravnici (menadžere) i drugi radnici nemaju pravo ili ovlašćenje da glasaju ili da pokušavaju da glasaju, direktno ili indirektno, bilo koju deonicu koja se drži od strane kompanije u trezoru (blagajni) ili na drugom mestu, direktno ili indirektno.

157.6 Odredbe ovog Člana 157 su obavezne i prevagnuće nad bilo kojom odredbom statuta ili pravilnika koja se kosi sa njome.

GLAVA V Raspodela

Član 158 Dividende

158.1 Odbor direktora kompanije može, ako je ovlašćen statutom ili odlukom deoničara, da proglasi i da plati dividende sve, ali ne manje od svih, izdatih i neisplaćenih deonica bilo kojeg tipa ili klase svog kapitala. Odbor direktora može da preduzme ovu akciju u bilo koje vreme.

158.2 Dividenda na deonicu bilo kojeg tipa ili klase treba da se plati pro rata (proporcionalno) svim vlasnicima tog tipa ili klase kapitala.

158.3 Dividende se mogu plaćati u novcu ili u drugoj imovini uključujući deonicu ili druge hartije od vrednosti društva ili drugih izdavača (trasanta), osim ako je drugačije utvrđeno u statutu društva i pod uslovom da se prati svaka odredba koja se odnosi na povećanje kapitala.

158.4 Dividenda koja podleže otplati u deonicama kapitala kompanije treba da se plate putem izdavanja deonica pro-rata (proporcionalne) vlasnicima deonica tipa i klase koji su primili dividendu.

Član 159

Postupak za Odobrenje Dividendi

159.1 Odluka da se ovlasti i isplati dividenda može jedino da se donese od deoničara izuzev ako se statutom društva nadležnost za donošenje te odluke dodeli odboru direktora.

159.2 Svaka odluka o ovlašćenju jedne dividende treba da precizuje iznos dividende, utvrđivanje datuma za utvrđivanje deoničara koji imaju pravo na dividendu (koje moraju da budu u tom ili nakon datuma odluke koja **ovlašćuje** dividendu), i datum kada će se isplatiti dividenda, i društvo treba da obavesti lica koje imaju pravo da prime dividendu prema odluci o ovim specifičnim pitanjima.

Član 160

Sticanje (Kupovina) Sopstvenih Deonica od Društva

160.1 Kompanija može sticati sopstvene neizmirene deonice ili druge hartije od vrednosti u bilo koje vreme na osnovu sporazuma vlasnika ovih vrednosni hartija. Deonice koje su stečene tako treba da budu ovlašćene, ali ne-emitovana deonice, osim ako statut zabranjuje da se ponovo izdaju ponovno-stečene deonice, onda broj odobrenih deonica treba da se smanji prema broju stečenih deonica.

160.2 Odluka Kompanije za sticanje sopstvenih deonica može se doneti jedino od deoničara sledeći postupke koji su utvrđeni u Članu 161.

160.3 Kompanija može da stekne deo ali ne sve neisplaćene deonice njenog osnovnog kapitala. Kompanija može da stekne (kupi) deo ili sve svoje ostale neisplaćene deonice i hartije od vrednosti.

160.4 Kompanija (Društvo) ne može da stiče (kupuje) sopstvene izdate i neisplaćene deonice ako i do te mere ako ukupna nominalna vrednost deonica koje se stiču (kupuju) prelazi 10% osnovnog kapitala društva.

160.5 Kompanija može da stiče (kupuje) jedino one izdate i neisplaćene deonice koje su u potpunosti plaćene

160.6 Kompanija može da plaća svoje deonice ili druge hartije od vrednosti koje su stečene novcem, vrednosnim papirima ili drugom imovinom.

160.7 Postupak i pravila koja se odnose na sticanje (kupovinu) sopstvenih deonica neće se primenjivati ponovno stečene (kupljene) deonice:

- (a) ako su isključivo ponudjene radnicima prema jednoj Deoničarskoj Šemi Radnika;
- (b) ako su ponovno stečene (kupljene) deonice koje su izgubljene od jednog deoničara zbog propusta da izvrši u potpunosti uplatu za deonicu; ili

(c) ako ponovno stećene (kupljene) deonice su u potpunosti plaćene a koje su stećene (kupljene) od kompanije na osnovu jednog sudskog naloga kojim se zahteva od jednog deoničara da prenese deonice kompaniji radi potpunog ili delimične otplate duga koji deoničar duguje kompaniji;

160.8 Ako jedno sticanje koje je opisano može da utiče na smanjenje neto aktive kompanije ispod iznosa njenog objavljenog osnovnog kapitala plus ostale nedistribuirane rezerve, sticanje (kupovina) se može obaviti jedino ako se primeni postupak o smanjenju kapitala.

160.9 Stećene deonice prema Članu 160.7 držaće se od strane kompanije u njenom trezoru (blagajni) i nemaju pravo glasa ili pravo na raspodelu u toku vremena dok se one drže od kompanije.

160.10 Stećene deonice prema Članu 160.7 (a) mogu da se izdaju radnicima, u skladu sa Deoničarskom Šemom Radnika, u toku jedne godine nakon njihovog/nog sticanja (kupovine). Sve ovakve deonice koje se ne izdaju (emituju) unutar ovog jednogodišnjeg roka treba da se ponište (primenjujući postupak za smanjenje kapitala).

160.11 Stećene deonice prema Članu 160.7 (b) mogu da se prodaju i ponovo izdaju (emituju) u toku jedne godine nakon njihove kupovine, bilo kojem licu ili društvu koja plaća punu kupovnu cenu za ove deonice. Odbor direktora je ovlašćen da utvrdi prodajnu cenu za ove deonice; pod uslovom da metoda za kalkulisanje ove prodajne cene bude pravična i razumna i treba da bude objavljen pisanim putem: (i) odmah bilo kojem deoničaru koji zatraži to; i (ii) svim deoničarima na sledećoj opštoj sednici deoničara. Sve ove deonice koje se ne mogu prodati ili izdati u toku određenog jednogodišnjeg vremenskog roka treba da se ponište (primenjujući postupak za smanjenje kapitala)

Član 161.

Postupak za Sticanje (Kupovinu) Sopstvenih Deonica

161.1 Radi sticanja (kupovine) sopstvenih deonica, kompanija treba prvo da bude ovlašćena odlukom deoničara kojom će se odobriti ovo sticanje (kupovina) Ova odluka treba da se donese sa većinom glasova (i) svih deonica koje su predstavljene i imaju pravo glasanja na sednici i (ii) sve deonice tipa/ova ili klase/a koje treba steći koje su predstavljene i imaju pravo glasa na sednici, isključujući u svakom slučaju glasove deonica koje pripadaju deoničaru čija deonica treba biti stećena, pod uslovom da ovo izuzeće neće primeniti ako odluka uključuje predloženo sticanje (kupovinu) deonica od svih vlasnika pro rata (proporcionalnih).

161.2 Odluka treba da specifikuje maksimum broja deonica koji treba da se stiču (kupe), vreme za koje je odobrenje dato, koje ne može da prelazi osamnaest (18) meseci, minimum i maksimum kupovne cene (ili način kalkulisanja kupovne cene), i identitet deoničara od koga treba da se steknu (kupuju) deonice, osim u slučaju odluke da se steknu (kupuju) deonice od svih svih proporcionalnih vlasnika (vlasnika pro rata).

161.3 Ako dve trećine članova odbora direktora formalno odluče da je kupovina neophodna radi izbegavanja neizbežne štete za kompaniju (društvo) i održavanje sednice deoničara nije praktična pre sticanja (kupovine), onda odbor direktora može preduzeti sticanje (kupovinu) bez saglasnosti deoničara, pod uslovom da u bilo kom slučaju posle bilo kojeg sticanja, odbor direktora će podneti izveštaj pred deoničarima na sledećoj godišnjoj sednici deoničara kojom će prilikom navesti razloge za to, broj stećenih deonica, nominalnu vrednost deonica, odnos osnovnog kapitala koji oni predstavljaju i ekvivalenat plaćanja.

Član 162.

Postupak za Sticanje Deonica *Pro Rata* Od Svih Deoničara

162.1 Ako jedno društvo nudi da stiče (kupi) deonice od svih vlasnika ovih pro rata deonica u srazmeri sa brojem tih deonica koje pripadaju svakom deoničaru koje deoničar nudi za prodaju, društvo treba da ponudi svim takvim vlasnicima jedno obaveštenje u kojem će naglasiti broj deonica koje treba da budu stećene (kupljene), kupovnu cenu (ili način kalkulisanja kupovne cene), postupak za isplatu i datum isplate, i postupke i kranji datum za sve deoničare da nude njihove deonice za prodaju društvu, gde zadnji datum treba da bude najmanje 30 dana nakon datuma obaveštenja u slučaju društava sa više od 100 vlasnika obične deonice.

162.2 Ako je ukupni broj deonica ponudjen za prodaju društvu prelazi broj deonica koje je društvo ponudilo da se steknu (kupuju), društvo na osnovu odluke svog odbora direktora može da stekne (kupuje) veći broj deonica do ukupnog ponudjenog broja za prodaju od deoničara.

162.3 Ako ukupni broj deonica koji je ponudjen za prodaju društvu prelazi broj deonica koje će društvo steći (kupiti), društvo treba da stekne (kupuje) deonice od svakog deoničara u srazmeri broja deonica koje deoničar nudi za prodaju, osim tamo gde je potrebno izbegavati sticanje frakcionih (delimičnih) deonica.

Član 163.

Položaj Ponovno Stećenih Deonica

163.1 Deonice koje su ponovo stećene (kupljene) od društva biće vlasništvo društva i mogu se ponovo izdati drugoj stranci od društva u skladu sa ovim zakonom, sve dok i osim ako su poništene (i broj odobrenih deonica i osnovni kapital budu na odgovarajući način smanjeni) izmenom i dopunom statuta društva.

163.2 Sve dok takve deonice budu u vlasništvu društva:

a. neće imati pravo glasanja ili se neće uračunati kao kvorum u sednici deoničara, i

b. neće imati pravo da primaju dividende ili ostale raspodele ili da budu uračunate u kalkulisanju po iznosu-deonica bilo koje dividende ili ostalih raspodela na kojima imaju pravo deoničari.

163. 3 Bilo koje stečene deonice koje krše Član 160 i 161 biće u toku jedne godine nakon njenog sticanja (i) raspoložive ili (ii) poništiće se na osnovu primeljivih postupaka koji se odnose na smanjenje kapitala kompanije.

Član 164.

Ograničenja u Raspodeli i Plaćanja za Sticanje (Kupovinu) Sopstvenih Deonica

164.1 Društvo ne može da plati dividendu od svoje obične ili preferencijalne deonice, i ne može da plati bilo koji iznos radi sticanja (kupovine) bilo kojeg deonice ili da stiče (kupi) bilo koju deonicu ili hartiju od vrednosti koja je konvertibilna u njegovu deonicu, ako:

a. nakon što uplata stupa na snagu, neto imovina društva biće manja od pretplatnog i plaćenog iznosa osnovnog kapitala društva (koji za ovu namenu uključuje uplaćeni iznos dobiti po deonici u računu društva, ako ih ima) plus bilo koje reserve koje ne mogu biti raspodeljene deoničarima prema zakonu ili statutu društva, *ili*

b. nakon što uplata stupa na snagu, društvo bude insolventno ili u nemogućnosti da plati svoje dugove i ostale obaveze koja su dospela u redovnom poslovanju društva, *ili*

c. uplata prelazi iznos profita društva u neposredno prethodnoj finansijskoj godini koja prethodi plus bilo koji prosledjeni profiti i iznosi koji su povučeni od raspoloživih rezervi za ovakve namene, manje od bilo kojih gubitaka prosledjenih iznosa koji su stavljani u rezervi u skladu sa ovim zakonom ili statutom društva.

164.2 Odluka da je raspodela dozvoljena ovim Članom 164 mora da bude osnovana na finansijskim izjavama koje su pripremljene u skladu sa primenljivim zakonima o standardima računovodstva i o načelima računovodstva koji su opravdani u prilikama i u slučaju procene ne-monetarne imovine, na pravilnu i samostalnu procenu koja je opravdana prema takvim okolnostima. U slučaju privremenih dividendi, treba da se pripreme privremeni finansijski izveštaji.

Član 165

Lična Odgovornosti Deoničara i Direktora za Zabranjene Raspodele

165.1 Deoničar koji prima zabranjenu raspodelu i koji je na vreme znao da je raspodela bila zabranjena ili je mogao da pretpostavi da zna na osnovu lako dostupne i razumne informacije, biće lično odgovoran prema društvu za povraćaj iznosa raspodele.

165.2 Direktori društva koji su glasali za ili koji su dozvolili zabranjenu raspodelu biće zajedno i pojedinačno odgovorani društvu za iznos distribucije.

Član 165A

Društvo (Kompanija) ne treba da Finansira Sticanje Svojih Deonica ili Svojih Harija od Vrednosti

165A.1 Deoničarsko društvo (kompanija) neće dati u zajam ili posuditi novac ili bilo koju vrstu kredita (uključujući zalogu svojih deonica sa kojima raspolaže) trećem licu ili organizaciji kako bi omogućila ovom licu ili organizaciji da kupi ili stekne, posredno ili neposredno, bilo od društva (kompanije) ili od trećeg lica, bilo koju deonicu ili druge hartije od vrednosti deoničarskog društva.

165A.2 Ova zabrana neće se primeniti na prenose koji su zaključeni sa bankama ili drugim finansijskim institucijama u normalnom poslovanju, niti u prenosima koji se odnose na Deoničarske Šeme Radnika, pod uslovom da sticanje ne vodi da neto aktive budu manje od osnovnog kapitala plus ne-raspodeljive rezerve.

165A.3 Deoničarsko društvo (kompanija) neće prihvatiti svoje deonice kao garanciju/jamstvo za bilo koju obavezu za koju je deoničarsko društvo dužna drugim licima ili organizacijama.

GLAVA VI

Odbor Direktora i Službenici

Član 166.

Odbor Direktora

Svako društvo treba da ima jedan odbor direktora. Poslovanje društva rukovodiće se od i prema smernicama (uputstvima) odbora direktora kao što je propisano u ovoj Glavi.

Član 167.

Kvalifikacije Direktora

Svaki direktor će biti fizičko lice. Statut društva može propisati ostale potrebne kvalifikacije za direktora. Direktor ne mora da je stanovnik Kosova izuzev ako to ne propisuje statut društva. Direktor ne mora da bude deoničar društva izuzev ako to ne propisuje statut društva.

Član 168. **Direktorska Naknada**

Društvo može da plati opravdanu naknadu (platu) direktorima i nadoknaditi njihove opravdane troškove zbog obavljanja poslova (služenja) u društvu kao njeni direktori. Odluka da se obezbedi takva naknada (plata) ili odobrenje iznosa i glavnih uslova može se doneti jedino od deoničara ili od jedne vanjske komisije u kojoj će **deoničari** preneti svoja ovlašćenja. Ovo treba da se uradi za svako produženje ili promenu direktorskih uslova. Ako je ova odluka delegirana, onda odluka treba da se objavi deoničarima na sledećoj sednici deoničara.

Član 169. **Ovlašćenja i Nadležnost Odbora Direktora**

169.1 Nadležnost odbora direktora obuhvata donošenje odluka o svim pitanjima osim odluke koje su rezervisane za deoničare zakonom ili statutom društva. Predmet tih rezervi, obuhvata sledeća pitanja koja su isključiva nadležnost odbora direktora: usvajanje sveobuhvatnih strategijskih planova poslovanja društva; sazivanje godišnjih i vanrednih sednica deoničara; pripremanje početnog dnevnog reda za sednice deoničara; utvrđivanje datuma za spisak deoničara koji imaju pravo da učestvuju na sednici deoničara; izdavanje deonica u okviru naznačenih granica u statutu društva ili na osnovu odluke deoničara za svaki tip i klasu deonica, kada je snaga (moć) dodeljena odboru direktora u statutu društva ili na osnovu odluke deoničara; izdavanje obveznica, opcija za sticanje deonica i ostalih vrednosnih papira; zapošljavanje službenika/starešina kompanije (društva), usvajanje uslova o sporazumu između ovih starešina i kompanije (društva), utvrđivanje njihove naknade (plate) kao i raniji prestanak njihovih ovlašćenja ili zapošljenja; odluka o obeštećenju i o ostalim uslovima sporazuma sa revizorom kompanije (društva); određivanje iznosa o i utvrđivanju datuma, isplate i postupak za isplatu dividende; usvanje godišnjeg izveštaja kompanije (društva), godišnji bilans i godišnji račun profita i gubitaka koji će se podneti deoničarima na usvajanje; i odlučivanje po ostalim pitanjima koja se odnose na isključivu nadležnost odbora direktora (upravnog odbora) koji je propisan u statutu društva.

169.2 Odbor direktora imaće takodje isključivu nadležnost da:

a. obezbedi da se revizija knjiga i arhiva društva obavlja najmanje jednom godišnje od jednog samostalnog revizora, čiji će se izbor odobriti od deoničara na osnovu zakona, uključujući Zakon o Javnim Nabavkama uz izveštaj revizora koji je adresiran deoničarima i koji je na raspolaganje svakom direktoru i službeniku, i

b. obezbedi da jedan godišnji izveštaj sadrži jednu nezavisnu izjavu o reviziji finansijskog položaja društva, izveštaj od službenika u vezi sa njihovom delatnošću, i ostala pitanja koja su propisana u statutu, pravilnicima ili ovom zakonu ili drugom primenljivom zakonu koji se priprema, potpisan od Predsednika Odbora i najmanje od jednog drugog direktora i dostavlja se svim direktorima, službenicima i deoničarima.

169.3 Pitanja koja su u isključivoj nadležnosti odbora direktora ne mogu se preneti na ili na odlučivanje kod ostalih lica ili ostalih organa kompanije (društva), osim na osnovu odluke deoničara na sednici deoničara ili ako je drugačije naloženo od strane deoničara..

Član 170. Broj direktora

Broj članova u odboru direktora društva treba da bude utvrđen u statutu društva. Za jedno društvo sa manje od deset deoničara odbor će imati jednog (1) ili više članova; za društvo sa deset ili više deoničara odbor neće imati manje od tri (3) člana; za društvo sa 500 ili više deoničara, odbor ne može da ima manje od sedam (7) članova.

Član 171. Izbor i mandat direktora

171.1 Predmet Člana 171.2 svi članovi odbora direktora (upravnog odbora) biće izabrani ili reizabarani od deoničara na svakoj godišnjoj sednici deoničara sa mandatom koji će prestati u sledećoj godišnjoj sednici deoničara. Bilo koji ili svi članovi odbora direktora (upravnog odbora) mogu biti izabrani od deoničara na vanrednoj sednici deoničara koja je sazvana za tu namenu.

171.2 Mandat prvobitnih direktora koji su naznačeni u inicijalnom statutu isteći će na prvoj sednici deoničara u kojoj se izabrani direktori, izuzev ako statut ili ako propisno usvojena odluka deoničara drugačije utvrdi.

171.3 Uprkos isteka direktorskog mandata, on će nastaviti da služi sve dok ne bude izabran njegov naslednik kako bi se nastavilo bez prekida ovlašćenje odbora direktora.

171.4 Direktor može biti re-izabran na neograničeni broj mandata.

171.5 Nijedan službenik, upravnik ili radnik kompanije ne može da radi ili da bude predložen da radi kao direktor kompanije.

Član 172. Kumulativno glasanje za direktora

Osim ako je drugačije utvrđeno u statutu društva, u svim izborima za direktore deoničarskog društva, svaki deoničar imaće pravo učešća u glasanju na osnovu broja deonica koje ima u vlasništvu deoničar za toliko lica koji će biti direktori i koji treba da budu izabrani, ili da prikupi toliko glasova i da daje kandidatu toliko glasova koliko će jednak broj direktora biti pomnožen sa brojem takve deonice, ili da raspodeli te kumulativne glasove u bilo kojoj srazmeri između broja kandidata.

Član 173 Ostavka Direktora

Direktor može da daje ostavku u bilo koje vreme dostavljajući pismeno obaveštenje odboru direktora ili njegovom predsedniku. Ostavka stupa na snagu na dan dostavljanja obaveštenja osim ako obaveštenje predviđa drugi datum. Prazno mesto može da se popuni pre stupanja na snagu, ostavke ali naslednik neće preuzeti dužnost do stupanja na snagu ostavke.

Član 174 Razrešenje Direktora

174.1 Jedan ili više direktora društva mogu biti razrešeni, sa ili bez naglašenog razloga ili uzroka, na sednici deoničara većinom glasova nenaplaćenih deonica koja su tada imale pravo glasa za izbor direktora, osim što:

a. nijedan direktor ne može da se razreši na sednici deoničara osim ako oobaveštenje dato na sednici označava da je namera sednice bila da se glasa o razrešenju ovog direktora na sednici, *i*

b. u slučaju da društvo (kompanija) ima kumulativno glasanje, ako manje od čitavog odbora treba da se smeni, nijedan direktor ne može biti razrešen ako bi glasovi za njegovo razrešenje bili dovoljni za njegov izbor u slučaju kumulativnog glasanja za izbor celog odbora direktora.

174.2 Razrešenje direktora ne može po sebi prejudicirati neko pravo na nadoknadu ili naknadu štete posle razrešenja koje direktor može imati na osnovu ugovora sa društvom ili na osnovu zakona o radu. U svakom slučaju, izbor ili položaj lica kao direktora neće, po sebi, stvoriti takva prava.

Član 175. Samostalnost Direktora

175.1 Jedno društvo koje ima 100 ili više deoničara, članovi porodice zaposlenih u društvu ne mogu da sačine većinu u odboru direktora društva (kompanije).

175.2 Prilikom izbora direktora društva koja ima 250 ili više deoničara, odbor direktora društva moraju da predlože najmanje dva kandidata koji bi bili nezavisni direktori.

175.3 Za potebe ovog zakona, jedno lice neće biti podoban da bude "nezavistan direktor" ako je u toku dve prethodne godine pre pomenutog izbora:

a. bio radnik kompanije (društva), ili

b. ovo lice imalo jednog člana njegove porodice koji je radio kao radnik u kompaniji, ili

c. ovo lice i/ili jedan član njegove porodice, bilo zajedniči ili pojedinačno, (i) su primili od kompanije (društva) isplatu u ukupnom iznosu više od 20,000 Eura, ili (ii) raspolagao sa više od 30% deonica ili drugog vlasničkog interesa, neposredno ili posredno, u jednoj posebnoj jedinici (entitetu) koja je vršila ili primila od društva isplate u ukupnom iznosu više od 20.000 Eura, ili (iii) je vršio dužnost opšteg partnera, upravnika, direktora ili službenika jednog društva koja je vršila ili primila isplate od društva u ukupnom iznosu više od 20.000 Eura.

Član 176.

Popunjavanje slobodnih mesta u odboru direktora (upravnom odboru)

Prazno mestu u odboru direktora biće popunjeno izborom na sledećoj sednici deoničara na kojoj treba da se biraju direktori. Statut društva može da propiše da odbor direktora može da izabere jedno lice radi popune takvog praznog mesta do sednice deoničara.

Član 177.

Predsednik odbora direktora

177.1 Izuzev ako statut kompanije (društva) ili pravilnici propišu drugačije, (i) odbor direktora izabraće predsedavajućeg (predsednika) većinom glasova ukupnog broja direktora, i (ii) odbor direktora može da razreši i zameni predsednika u bilo koje vreme većinom glasova.

177.2 Predsednik će predsedavati sa svim sednicama odbora i sa svim sednicama deoničara i biće odgovoran za održavanje zapisnika svih sednica odbora. Ako predsednik nije izabran ili nije prisutan na sednici odbora ili na sednici deoničara, kao predsednik vršiće dužnost direktor koji bude izabran većinom prisutnih direktora.

Član 178.

Sednice i obaveštenje o sednicama

178.1 Odbor direktora održavaće redovnu sednicu, koja je poznata kao njihova godišnja sednica, odmah nakon svake godišnje sednice deoničara. Ostale redovne sednice održaće se u vreme i u mestima koje može da odredi odbor na svojoj godišnjoj sednici ili u drugoj sednici odbora gde će svi direktori biti obavešteni. Nije potrebno dati obaveštenje o redovnim sednicama osim ako to zatraži odbor.

178.2 Vanredne sednice odbora direktora mogu biti sazvane u bilo koje vreme od predsedavajućeg odbora (ili, u slučaju da to on ne uradi, bilo koji direktor) pismenim zahtevom bilo kojeg direktora dostavljenom predsedniku. Lice koje saziva vanrednu

sednicu dostaviće obaveštenje o vremenu i o mestu sednice. Ni poslovanje koje treba da obavi niti namera sednice nisu potrebne da se naglase u tom obaveštenju.

178.3 Prisustvo direktora na bilo kojoj sednici znači odustajanje od bilo kog zahtevanog obaveštenja o toj sednici osim kada direktor prisustvuje sednici sa hitnom namerom radi prigovaranja transakciji poslovanja pošto sednica nije zakonito nazvana ili sazvana, i ovo treba da naznači na početku sednice.

Član 179.

Kvorum i glasanje za aktivnosti odbora

179.1 Većina ukupnog broja direktora koji je utvrđen u statutu ili pravilnicima kompanije (društva) čini kvorum za transakcije poslovanja osim ako je veći broj članova za kvorum utvrđen u statutu ili pravilnicima.

179.2 Aktivnost većine direktora koji su prisutni na sednici u kojoj postoji kvorum biće aktivnost odbora direktora, izuzev ako se aktivnost većeg broja direktora traži prema statutu ili pravilniku društva (kompanije).

Član 180.

Aktivnosti odbora bez održavanja sednica

Osim ako statut društva ili pravilnik zahteva da se jedna aktivnost odbora treba preduzeti na sednici, bilo koja aktivnost koja može da se preduzme na sednici odbora može da se preduzme i bez održavanja sednice ako za to postoji pismeni pristanak sa kojim se odobrava takva aktivnost, i ako bude potpisana od svih direktora koji imaju pravo glasa u odnosu na takvo pitanje. Bilo koji takav pristanak treba da bude sadržan u jednom ili više pismenih odobrenja, svaki od kojih će naznačiti preduzetu aktivnost i nosiće potpis jednog ili više direktora. Sva ova odobrenja treba da se unesu u zapisnik sa sednice odbora direktora društva. Pristanak stupa na snagu kada svi direktori budu potpisali pristanak osim ako pristanak utvrđuje drugi datum stupanja na snagu.

Član 181.

Komisije odbora

Statut ili pravilnici mogu da utvrde, ili direktori mogu da usvoje jednu odluku koja osniva jednu ili više komisija, kao jedna komisija za reviziju ili komisija za naplatu koje će proceniti, proučiti, davati preporuke o, ili preduzimaće druge neobavezne radnje u odnosu na pitanja koja su u okviru nadležnosti odbora.

Ove komisije mogu da uključe i članove Odbora Direktora i radnike kompanije (društva) kao i lica van kompanije. Izuzev ako statut pravilnici ili odluka odbora direktora utvrđuje veći broj, većinu članova komisije obrazovaće kvorum i većina jednog kvoruma biće potrebna za preporuke komisije ili ostale radnje. Sve odluke i ostale radnje komisije biće predmet razmatranja, ne manjem od 2/3 članova Borda.

Član 182. **Zapisnik sa sednica odbora**

Zapisnik sa svake sednice odbora i bilo koje komisije održava se u toku ove sednice. Zvanični pisani zapisnik treba da se pripremi najkasnije deset dana posle sednice. mesto i. Zapisnik obuhvata (i) vreme i mesto održavanja sednice (ii) prisutna lica i dnevni red sednice, (iii) pitanja koja su podneta na glasanje, (iv) pojedinosti o diskusijama i razloge o negativnom glasanju ili uzdražavanja (v) rezultate svakog glasanja uključujući imena svakog lica koji je bio prisuta i koji je imao pravo glasa i jedan jasan navod kako je ovo lice glasao. i (vi) odluke koje su donete na sadnici. Zapisnik će biti potpisan od direktora koji je predsedavao sa sednicom i lica koji je služio kao sekretar na ovoj sednici

Član 183. **Službenici**

183.1 Odbor direktora društva izabraće službenike, visoke rukovodioce kompanije, koji će izveštavati i biti pod nadzorom odbora direktora. Ovi službenici imaju naležnosti i ovlašćenja koja su utvrđena u pravilnicima. Odbor može njima delegirati bilo koju nadležnost ili ovlašćenja koja se odnose na upravljanje poslovanja društva izuzev na bilo koje pitanje koje je izričito rezervisano za odbor ili deoničare koja je propisana u ovom zakonu ili statutu ili pravilnicima. Ako kompanije (društvo) ima samo jednog službenika, on će imati ovlašćenja utvrđena u Članu 183.3 i takodje zadatke sekretara društva propisane u Članu 183.4.“

183.2 Opšte nadležnosti i zadaci službenika propisaće se u pravilnicima.

183.3 Rukovodioca službe zapošljava i imenuje odbor direktora. Odbor može prema svom izboru dati tom licu naziv “izvršni direktor, „Presednik“ “upravnik,” ili ostale slične nazive. Njegove/njene osnovne nadležnosti i ovlašćenja propisaće se u pravilnicima kompanije (društva).. U prilogu zadataka koji su utvrđeni i označeni kao zabranjeni prema ovom zakonu ili pravilnicima, ovo lice imaće ovlašćenje da preuzima opšte postupke (bez bilo kakvog pravnog ovlašćenja ili drugih pismenih ovlašćenja) u ime društva, predstavljajući interese društva, prilikom zaključivanja transakcija u korist društva i da daje uputstva drugim službenicima i radnicima pod uslovom da ova uputstva ne budu u suprotnosti i nedosledne sa statutom, pravilnicima ili ovim zakonom.

183.4 Jedan službenik je obavezan da registruje (zapiše) aktivnosti sa sednica deoničara i odbora direktora u knjizi koja treba da se drži za takvu namenu. To lice biće poznato kao “sekretar korporacije”.

183.5 Svi službenici dužni su da obave dužnost u skladu sa statutom, pravilnicima i bilo kojom odlukom odbora direktora društva (kompanije), izuzev ako ova odluka je u očitaj suprotnosti sa ovim zakonom ili statutom ili pravilnicima društva (kompanije)

Član 184.

Otkrivanje ličnog i finansijskog interesa i obaveza o lojalnosti

184.1 Svaki službenik ili direktor ima obavezu da odmah otkrije pred odbor direktora (upravni odbor) ili pred bilo kojom komisijom koja donosi odluku (ili kada se odnosi na deoničare koji treba da donose specifičnu odluku) bilo koji lični ili finansijski interes koji on/ona ima, direktno ili indirektno preko svojih srodnika ili ličnih saradnika, u vezi sa bilo kojim potencijalom kompanije ili tekućim (i) ugovore ili transakcije, (ii) poslovne konkurente, (iii) poverioce, (iv) snabdevaće, (v) kupce, (vi) konsultante, (vii) radnike, (viii) partnere (ix) bilo koju odluku kompanije, odbora direktora, ili njenih deoničara koje su u vezi sa gorepomenutima..

184.2 Jedan ovakav lični ili finansijski interes obuhvata, ali se ne ograničava na bilo koji od sledećih (i) bilo koji finansijski interes koji jedan direktor ili službenik ili jedan član porodice ima u tome, ili na osnovu vlasničkih prava ili na osnovu ugovora ili drugačije i (ii) ako on/ona ili jedan član porodice je stranka u postupku ili prenosu koja je predmet odluke ili inače izvlači finansijsku korist od postupaka donosioca odluke (iii) ako je on/ona pod kontrolom ili neposrednim uticajem jedne stranke koja ima jedan interes u postupku ili prenosu, od kojeg se razumno može očekivati da može imati uticaj na njegovu/njenu štetnu odluku na kompaniji (društvo).

184.3 Ovo obaveštenje treba da se pripremi od jednog službenika ili direktora i prilikom zaposlenja u kompaniji (društvo) ili prilikom izbora ili imenovanja na tu poziciju ili, ako kasnije, odmah za vreme kada on dolazi do saznanja o finansijskom ili ličnom interesu. Zatim, jedno specifično razotkrivanje može biti neophodno kada treba da se donese jedna odluka ili jedna relevantna transakcijaprilikom diskusije od strane direktora, službenika ili deoničara. Ako jedan službenik ili direktor propusti on može da bude udaljen ili otpušten zbog ovog propusta, i u oba slučaja može biti odgovoran za bilo koju štetu koju će društvo da pretrpi kao rezultat ovog propusta.

184.4 Direktor ili službenik nalaze se pod stalnom i kontinuiranom strogom obavezom da postupaju pošteno i lojalno prema društvu u odnosu na sva pitanja i materijalnih interesa kompanije. To uključuje ali se ne ograničava na obavezu o ne korišćenju imovine društva za njegove lične interese ili dobit, o ne korišćenju poverljivih informacija društva radi pribavljanja lične dobiti ili bilo kojeg člana porodice ili ličnog saradnika, i da ne preduzme ili odvrati poslovne mogućnosti društva radi pribavljanja lične dobiti ili bilo kojeg lica ili organizacije, i da inače služi jedino za interese društva u svim postupcima i transakcijama u kojima kompanija ima materijalni interes.

184.5 Direktor ili službenik član koji je zaključio ugovor ili transakciju sa društvom i koji nije prekršio zadatke koji su utvrđeni u Članu 184.1 do 184.3, neće biti lično odgovoran za štetu ili druge sankcije koje su nastale ovime, ako:

a. su sve materijalne činjenice u vezi sa njegovim interesima su otkriveni ili poznati od organa koji donosi odluku i ako ovaj organ ovlasti ugovor ili transakciju u dobrom

uverenju sa većinom glasova nezainteresovanih direktora ili službenika, iako nezainteresovani direktori ili službenici su manje od kvoruma, ili

b. u slučaju jedne odluke koja je odluka deoničara, sve materijalne činjenice dotičnih interesa službenika ili direktora su otkriveni ili poznati deoničarima koji imaju pravo glasa o ovome i ugovor ili transakcija je izričito odobrena u dobrom uverenju sa većinom glasova deoničara.

Član 185. Razrešenje službenika

185.1 Svaki službenik može biti razrešen dužnosti u bilo koje vreme od odbora direktora u njegovoj diskreciji, sa ili bez navodjenja razloga, ali to razrešenje neće prejudicirati ugovor ili prava iz zakona o zapošljavanju dotičnog raspuštenog službenika.

185.2 Društvo i službenik mogu da sklope ugovor o zaposlenju koji nije u suprotnosti sa ovim zakonom koji određuje platu ili ostale naknade za isplatu članu rukovodećeg organa, specifičnih zadataka, uslove zaposlenja uključujući naknadu i ostala međusobno-usaglašena pitanja. Imenovanje jednog službenika neće samo po sebi stvarati ugovorna prava.

Član 186. Dužnost Pažnje i Pravilo Poslovne Procene

186.1 Svaki direktor i službenik je dužan da (i) izvršava svoje/njene poslove savesno, sa pažnjom dobrog privrednika, (ii) ispunjava i izvrši zadatke i obaveze koje su utvrđene u Članu 184 i 187 i (iii) da osigura da njegove odluke koje su u vezi sa odlukama kompanije izvrši u razumnom uverenju da deluju u najboljem interesu društva, sa dužnom brigom i pažnjom, i sa odgovarajući uvažavanjem o pitanjima o kojima treba odlučivati i na osnovu informacija koje su razumno dostupne za njega/nju.

186.2 Lice koje postupa u skladu sa Članom 186.1 i koja preduzima poslovne procene u dobroj nameri ne može biti lično odgovoran prema kompaniji ili njenim deoničarima za štetu ili druge sankcije koje proizilaze iz takve procene.

Član 187. Zabranjena konkurencija

Službenici i direktori ne mogu direktno ili indirektno biti angažovani u konkurentnom poslovanju protiv društva. Takva konkurencija smatraće se da obuhvata ali se ne ograničava na zaposlenje, ili biti opšti partner, rukovodioc, direktor ili član kontrole ili deoničar u drugoj poslovnoj organizaciji koja obavlja konkurentno poslovanju.

Član 188.
Prinudno Izvršenje Zadataka na Osnovu Individualne ili Derivativne Tužbe u Sudskom Postupku

188.1 Jedan ili više deoničara koji drže najmanje 10% glasova imaju pravo da biraju direktore, imaju pravo da podnesu tužbu sudu u ime društva i u svoje ime i u svoju korist, protiv jednog ili više direktora ili službenika ako ovaj/i deoničar/i imaju dobar razlog da veruju da dotični službenici i direktori su prekršili zadatke prema društvu i time su oštetili društvo.

188.2 Nijedna takva tužba neće se dostaviti u ime i u korist društva osim ako takav deoničar ili prethodnik u vlasništvu svojih deonica ne bude deoničar za vreme podnošenja tužbe i ili je odbor direktora odbio takvu tužbu, ili pokušaj koji će biti povod da odbor direktora odbije takvu tužbu zbog izgleda da ona neće uspeti. Svaka takva tužba treba detaljno da opiše u pojedinosti (i) napore koji su preduzeti od deoničara tužioca da nateraju odbor direktora da podnese tužbu u ime društva ili (ii) jednu izjavu da ovi napori nisu učinjeni zato što bi oni bili uzaludni i jedno obrazloženje u kojoj se iznose razlozi za podržavanje ove izjave.

188.3 Ako deoničari tužioci imaju useha u ovom derivativnom slučaju, sva šteta koja je nastala i primljena treba da bude vlasništvo kompanije, izuzev ako deoničari tužioci imaju pravo da ponovo pokriju njihove opravdane troškove uključujući zakonske tarife od tuženika.

GLAVA VII
Deoničari i sednice deoničara

Član 189.
Godišnja sednica deoničara

189.1 Svako društvo održaće godišnju sednicu deoničara koja će biti poznata kao njihova godišnja sednica.

189.2 Jedna godišnja sednica deoničara treba da se održi u roku od 60 dana nakon što podbor primi revidirani finansijski izveštaj za svaku finansijsku godinu ali ne kasnije od 90 dana posle završetka finansijske godine kompanije (društva). Pod uslovom da bude konsistentan sa gorenavedenim, statut i pravilnici mogu da utvrde datum i tačno vreme za održavanje godišnje sednice. Odbor direktora je odgovoran da obezbedi da se godišnja sednica deoničara održi na vreme.

189.3 Odbor obezbediće da se deoničarima dostavi izjava o finansijskoj reviziji kompanije, najmanje 30 dana pre godišnje sednice.“

189. 4 Godišnja sednica kompanije (društva) održaće se u mestu koji je naznačen u statutu ili pravilnicima društva ili (ako nije tamo naznačeno) na mestu koji je utvrdjen od strane odbora direktora koje treba da bude unutar Kosova

189.5 Propust od strane odbora direktora da sazove i održi godišnju sednicu u vremenu predviđenom ovom Članu 189.2 neće uticati na pravilnu aktivnost kompanije (društva). Međutim ovaj propust odmah daje deoničarima pravo, koja se može izvršiti od jednog ili više deoničara koji drže najmanje 10% deonica sa pravom glasa na godišnjoj sednici, da sazovu i održe godišnju sednicu deoničara.

Član 190. **Vanredne sednice deoničara**

190.1 Društvo (Kompanija) održaće jednu vanrednu sednicu deoničara i to:

a. na zahtev odbora direktora ili na zahtev drugog ovlašćenog lica na osnovu statuta društva (kompanije) da saziva jednu vanrednu sednicu, *ili*

b. ako vlasnici sa najmanje 10% svih glasova imaju pravo da učestvuju i da na predloženoj sednici potpišu, odrede datum i dostave pismeni zahtev društvu za jednu sednicu označavajući sebe sa imenima i adresama, naglašavajući broj deonica koje svaki od njih drži uz naglašavanje namere ili cilja zbog čega treba da se održi sednica kao i dnevni red sednice.

190.2 U roku od 15 dana nakon datuma prijema zahteva od društva, odbor direktora usvojiće odluku o sazivu ili odbijanju za održavanje sednice. U roku od pet dana nakon usvajanja takve odluke, odbor direktora obavestiće u tom smislu, na naznačenoj adresi njihovog zahteva, zajedno sa kopijom svoje odluke, lica koja su zatražili sazivanje sednice. Odluka za odbijanje saziva vanredne sednice treba da naznači razloge tog odbijanja. Odluka o odbijanju može biti usvojena jedino ako naznačeni postupci u tački "b" Člana 190.1 nisu ispunjeni ili deoničari koji su dostavili zahtev ne raspolažu sa dovoljnim brojem glasova potrebnim prema toj klauzuli ili nijedno od predloženih pitanja za sednicu nije u okviru nadležnosti sednice deoničara.

190.3 Utvrđivanje datuma za određivanje spiska deoničara koji imaju pravo da zahtevaju vanrednu sednicu je datum u kojem je prvi deoničar potpisao zahtev.

190.4 Jedna vanredna sednica održaće se na mestu koji je određen u statutu društva ili (ako nije tamo naznačeno) biće utvrđen od odbora direktora na način koji je skladu sa statutom društva. Ako mesto nije utvrđeno u statutu društva ili ako nije tako utvrđeno, vanredna sednica biće održana u registrovanoj kancelariji (sedištu) društva.

190.5 Samo poslovanje koje je u okviru namene ili svrhe naznačene u obaveštenju za sednicu propisanu u Članu 190.1 mogu da se rasprave na vanrednoj sednici.

Član 191. **Održavanje sednice deoničara po nalogu suda**

191.1 Ako se godišnji sednica društva (kompanije) ne održi u roku od prvih šest meseci posle završetka finansijske godine društva ili 14 meseci nakon poslednje godišnje sednice društva (ili u roku od 12 meseci posle početne registracije društva, ako se nije održala nijedna ranija godišnja sednica), Sud može da naloži održavanje sednice koja će se održati na osnovu prijave svakog direktora ili bilo kojeg deoničara koji ima pravo da učestvuje i da glasa na godišnjoj sednici.

191.2 Ako vanredna sednica nije održana u ranijem roku od 30 dana nakon dostave zahteva za sednicu prema Članu 190 ili utvrđenog datuma za sednicu koje je dostavljeno u obaveštenju deoničarima prema Članu 191.3, sud može da naredi da se održi sednica na osnovu prijave svakog deoničara koji je potpisao zahtev.

191.3 Sud može da izda druge naloge koje su potrebni da se ostvari svrha sednice, uključujući naloge neposrednog saziva i postavljanja lica da predsedavaju sa sednicom ako odbor odbija da to uradi, ili da izda naloge koji utvrđuju vreme i mesto sednice, preciziranje utvrđenog datuma za određivanje deoničara koji imaju pravo glasa, ili da propiše obrazac i sadržaj za obaveštenje o sednici.

Član 192. **Nadležnost Sednice Deoničara**

192.1 Sledeća pitanja su u okviru isključive nadležnosti deoničara i mogu se odlučiti jedino od deoničara:

- a. izmena i dopuna statuta ili pravilnika društva;
- b. izbor ili razrešenje direktora;
- c. ovlašćenje za spajanje ili glavne transakcije prema Članu 211,
- d. raspuštanje društva prema Članu 229;
- e. imenovanje samostalnih revizora kompanije (društva),
- f. usvajanje godišnjeg finansijskog izveštaja društva (kompanije), *i*
- g. ostala pitanja koja su rezervisana za deoničare u ovom zakonu ili u statutu društva, i pitanja koja su dostavljena na sednici odbora direktora društva za sednicu deoničara radi odlučivanja.

192.2 Pitanja koja su u okviru isključive nadležnosti sednice deoničara kao što je gore navedeno ne mogu se odlučivati od odbora direktora ili od strane službenika/rukovodioca ili od bilo kojeg organa kompanije (društva). Bilo koje suprotne odredbe u statutu ili pravilnicima, i bilo koja odluka koja je preduzeta na osnovu ovih suprotnih odredaba, biće, u pravnom smislu, ništavna i nevažeća i neće proizvoditi pravne posledice.

Član 193. Obaveštenje o Sednici Deoničara

193.1 Prema Članu 194 pismeno obaveštenje o godišnjoj sednici deoničara dostavlja se ne manje od 30 niti više od 60 dana pre datuma godišnje sednice, a pismeno obaveštenje o vanrednoj sednici deoničara dostaviće se ne manje od 20 niti više od 30 dana pre datuma održavanja vanredne sednice. Obaveštenje dostaviće se prema smernici predsednika odbora ili drugog člana odbora direktora koji saziva sednicu, i dostaviće se svakom deoničaru koji ima pravo glasa na sednici.

193.2 Obaveštenje o godišnjoj sednici treba da sadrži datum, vreme i mesto održavanja sednice, predloženi dnevni red i spisak pitanja za koje treba da se glasa na sednici (uključujući i predložene kandidate za izbor u odboru direktora na sednici), i sva ostala pitanja koja se zahtevaju i koja treba da se uključe u obaveštenju na osnovu statuta ili pravilnicima društva. Obaveštenje treba takodje da uključi godišnji izveštaj kompanije (društva), godišnji završni račun i godišnji profit i izjavu o gubitku i bilo koji izveštaj od strane revizora ili, ako nije obuhvaćena, izjava kada i kako će biti poslata ili da budu na raspolaganju deoničarima pre godišnje sednice. Ovi dokumenti treba da budu pripremljeni i dostupni najmanje 30 dana pre sednice. Odbor direktora je obavezan da osigura da se svi ovi dokumenti dostave, ili da lako budu dostupni, svim deoničarima najmanje 30 dana pre sednice.

193.3 Obaveštenje o održavanju vanredne sednice treba da utvrdi datum, vreme i mesto sednice, opis cilja sednice, i dnevni red koji je predložen od lica koji su razlog za sazivanje sednice.

193.4 U prilogu ovog dostavljenog obaveštenja deoničarima kao što se gore zahteva, kompanija (društvo) takodje će objaviti slično obaveštenje za manje od 21 dana pre datuma prvobitne zakazane sednice u dnevnim novinama sa velikim tiražom na Kosovo. Ovo objavljeno obaveštenje treba da navede vreme i mesto sednice i dnevni red. Ovaj obaveštenje ne može biti manji od deset posto (10%) štampane stranice.

Član 194. Odustajanje od obaveštenja

194.1 Kad god se u ovom zakonu ili statutu ili pravilnicima društva zahteva dostavljanje obaveštenje, bilo koje lice koje je ovlašćeno da primi ovo obaveštenje može da odustaje

od njegovog/njenog prava na takvo obaveštenje, potpisujući jedan pisano odustajanje od ovog obaveštenja.“

194.2 Prisustvo deoničara na sednici predstavljaće odustajanje od bilo kojeg prava ovog deoničara da može da sačini ili preda bilo koju žalbu ili prigovor u vezi sa manjkavim ili nepotpunim obaveštenjem o sednici. Međutim ovo pravo deoničara na žalbu ili prigovor se ne može otkazati ako – na početku sednice deoničar prigovara sednici jer nije dato propisno obaveštenje.

194.3 Prisustvo deoničara na sednici predstavljaće odustajanje od bilo kojeg prava ovog deoničara da preda bilo koju žalbu ili prigovor u vezi sa pojedinim pitanjima sednice na osnovu toga što obaveštenje o sednici ne ukazuje ovo pitanje koje se raspravljati. Međutim ovo pravo deoničara na žalbu ili prigovor se ne može otkazati ako – za vreme kada se pitanje raspravlja na sednici – deoničar deoničar prigovara razmatranje pitanja na sednici kada bude predstavljeno na sednici početku sednice deoničar prigovara sednici jer nije dato odgovarjuće obaveštenje po ovom pitanju.

Član 195. **Dnevni red sednice**

195.1 Deoničar ili deoničari koji drže najmanje 10% od svih glasova koji imaju pravo da učestvuju u odboru direktora društva na godišnjoj sednici imaće pravo da zatraže dva (ali ne više od dva) pitanja za dnevni red u toj sednici i takodje imaju pravo da predlažu kandidate za izbor u odboru direktora društva na toj sednici, broj koji ne može da prelazi ukupan broj članova odbora. Takvi predlozi dostaviće se pismenim putem, i treba da uključe ime/na i broj glasova svakog predlagača, i dostavlja se društvu, u adresi svog odbora direktora, u registrovanoj kancelariji društva, ne kasnije od 14 dana pre datuma održavanja sednice. Nijedan deoničar ne može računati na više od jedne grupe deoničara koji drže najmanje 10% posto glasova za potrebe ovog artikla

195.2 Ako odbor direktora primi jedan ovakav predlog više od 10 dana pre datuma dostavljenja obaveštenja, koje je trebalo da se dostavi deoničarima, odbor direktora treba da uključi ovaj predlog u obaveštenju. Ako odbor direktora primi ovaj predlog nakon ovog vremena, ali ipak 14 ili više dana pre sednice, odbor direktora će hitno dostaviti poštom ovaj predlog svim deoničarima kojima je obaveštenje o sednici dostavljeno.

195.3 Na godišnjoj sednici, jedino pitanja koja su uvrštena u obaveštenju i dnevnom redu koja su prethodno dostavljena, ili koja su uvrštena u ovom pitanju u predlogu koji je primljen od odbora najmanje 14 dana pre sednice mogu da se glasaju. Ovo ograničenje, međutim, neće sprečavati diskusiju o ostalim pitanjima.

195.4 Na vanrednoj sednici, jedino pitanja o poslovanju u okviru obaveštenja i prethodno dostavljenog dnevnog reda, mogu da se glasaju. Ova zabrana ne sprečava diskusiju o ostalim pitanjima

Član 196. **Utvrđivanje datuma za sednicu**

196.1 Statut društva može da utvrdi ili naznači način o utvrđivanju datuma za određivanje spiska deoničara koji imaju pravo na obaveštenje o sednici, da zatraže sazivanje vanredne sednice, da glasaju ili da preuzmu neku drugu radnju.

196.2 Ako statut društva ne može da utvrdi ili da predvidi način za utvrđivanje datuma, odbor direktora može da odredi budući datum kao datum sednice. Ako utvrđivanje datuma nije ustpostavljen u statutu ili od odbora direktora za godišnju sednicu, utvrđeni datum biće datum po kome obaveštenje o sednici je prvo poslato poštom ili na drugačiji način prema Članu 193. Ako utvrđivanje datuma nije uspostavljeno u statutu ili od odbora direktora za vanrednu sednicu, utvrđeni datum biće datum prema kome prvi zahtev za sednicu je potpisan i datiran od deoničara prema Članu 190.

196.3 Utvrđivanje datuma ne može u ni kom slučaju da bude više od 60 niti manje od 10 dana pre sednice ili radnja koja zahteva odluku deoničara.

Član 197 **Rukovodjenje sednicom**

197.1 Predsednik sednice biće izabran i predsedavaće svakoj sednici. Predsednik biće imenovan (i) kao što je propisano u statutu društva ili (ii) ako statut ne propisuje način ovog imenovanja, onda kao što je utvrđeno u odluci odbora direktora. Predsednik utvrdiće način rada sednice i može da propiše pravila i poslovnik o radu sednice, pod uslovom da ovaj pravilnik prekomerno ne diskriminiše ili narušava pravo učešća bilo kojeg deoničara.

197.2 Izuzev ako nije drugačije propisano u statutu ili pravilnicima, glasanje treba da se obavi bilo kojom uobičajenom razumnom i pogodnom metodom koju utvrđuje predsednik odluči

Član 198. **Raspoloživost spiska deoničara za sednicu**

Ne kasnije od deset dana pre bilo koje sednice, društvo stavlja na raspolaganje za pregled i kopiranje za bilo kojeg deoničara (na trošak deoničara) spisak svih deoničara koji imaju pravo glasa i svih deoničara kojima je dostavljeno obaveštenje o sednici. Taj spisak treba da bude dostupan u registrovanoj kancelariji (sedištu) društva i takodje treba da bude dostupan za pregled bilo kojom deoničaru u i za vreme sednice.

Član 199.

Lično glasanje ili glasanje preko punomoćnika

199.1 Deoničar može da glasa za svoju deonicu lično ili preko punomoćnika kao što je propisano u ovom članu.

199.2 Izuzev tamo gde se Član 201. primenjuje, deonice koje drži poslovno društvo mogu da se glasaju od jednog ovlašćenog lica poslovnog društva ili preko imenovanog punomoćnika ovog ovlašćenog lica.

199.3 Deoničar može imenovati jednog punomoćnika da glasa za njegovu deonicu pružajući njemu jedno pisano „imenovanje o punomoćstvu“ potpisano od deoničara ili – ako je deoničar poslovno društvo – jedno ovlašćeno lice ovog poslovnog društva. Ovo pisano „imenovanje o punomoćstvu“ treba jasno da naglasi da punomoćnik ima ovlašćenje da glasa za deonice deoničara.

199.4 Potpisane kopije pisanog „imenovanje o punomoćstvu“ treba da se dostave punomoćniku i sekretaru društva (kompanije) ili odgovornom službeniku društva (kompanije) pre ili na početku sednice. Ovo imenovanje punomoćnika može da sadrži ograničenja u ovlašćenjima punomoćnika da glasa za deonicu, uključujući ali ne ograničavajući se da daje smernice o načinu kako može da glasa za deonicu na posebnoj sednici. Ako imenovanje o punomoćstvu ne sadrži takva ograničenja ili smernice, punomoćnik može da glasa za deonicu kako bude želeo.

199.5 Direktor ili službenik kompanije ne može obavljati dužnost punomoćnika za deoničara koji je radnik društva.

199.6 Imenovanje o punomoćstvu neće isteći pre: (i) isteka datuma, ako postoji, koje je naznačeno u njemu, (ii) šest meseci od datuma donošenja imenovanja o punomoćstvu, ili (iii) ako je primeljivo, od trenutka kada je lice koje je donelo imenovanja o punomoćstvu opozove ovo imenovanje na bilo koji način kao što je propisano u Članu 199.7

199.7 Lice koje pruža drugom licu imenovanje o punomoćstvu može opozvati ovo imenovanje u bilo koje vreme pre glasanja (i) putem dostavljanja jednog pisanog obaveštenja o opozivu sekretaru ili drugom odgovornom licu društva pr glasanja ili (ii) prisustvujući dotičnoj sednici i glasajući za dotičnu deonicu lično. Opoziv „imenovanja punomoćnika“ neće poništiti glasanje koje je učinjeno od strane punomoćnika pre ovog opoziva, ako je ovo glasanje bilo valjano kada se glasalo.

Član 200.

Kvorum i Potrebni Glasovi za Donošenje Odluke na Sednici

200.1 Osim ako je drugačije utvrđeno u statutu društva, većina glasova deonica koje imaju pravo glasa o predmetom pitanju, koji su lično predstavljeni ili preko punomoćnika, sačinjavaće kvorum za postupke na sednici po tom pitanju.

200.2 Ako postoji kvorum, potvrđan glas većine deonica koje imaju pravo glasa koje su predstavljene na sednici o predmetnom pitanju biće čin (akt) i odluka sednice, izuzev ako je veći broj glasova potreban prema ovom zakonu ili statutu društva.

200.3 Statut društva može da predvidi veći kvorum ili ostale uslove glasanja umesto onih koji su utvrđeni u ovom članu.

200.4 Jedna predložena izmena i dopuna statuta u kojoj se traži da se doda, menja ili briše veći kvorum ili uslovi glasanja treba da bude usvojena od strane deoničara u skladu sa, bilo koje da je veće/više ograničenje (i) kvoruma i postojeće uslove glasanja koji su utvrđeni u postojećem statutu ili (ii) kvoruma i postojeće uslove glasanja koji bi postojali ako bi se usvojile izmene i dopune.

200.5 Sednica deoničara se ne može održati osim ako je osiguran kvorum lično ili preko punomoćnika. Da bi bili registrovani kao prisutni, svaki deoničar ili njegov ovlašćeni punomoćnik mora da dokažu, a društvo mora da proveri, da je deoničar uveden ispravno u spisak deoničara u utvrđenom datumu za sednicu.

200.6 Sednica deoničara će biti odložena ako potreban kvorum nije obezbeđen u razumnom vremenskom roku nakon njegovog predviđenog vremena.

200.7 Ako se sednica deoničara odloži zbog nedostatka kvoruma, društvo će, u roku od dve nedelje od datuma odlaganja sednice, sazvaće i dostaviće obaveštenje o novoj sednici deoničara. Za ovu drugu sednicu, kvorum imaće 33% od glasova deonica koje imaju pravo glasa i odluka će biti doneta sa prostom većinom izuzev ako ovaj zakon ili statut društva (kompanije) ne propišu drugačije.

Član 201.

Pravo Glasa za Deonice

201.1 Izuzev kao što je propisano u statutu ili ovom zakonu, svaka neisplaćena deonica obične deonice ili preferencijalne (povlašćene) deonice bilo koje klase imaće pravo na jedan glas za svako predmetno glasanje na sednici.

201.2 Deonice se ne mogu glasati na jednoj sednici ako su deonice u vlasništvu, neposredno ili posredno, od jedne kompanije ili jedne organizacije ili jedinice u kojoj kompanija ima, neposredno ili posredno, jedan vlasnički interes.

Član 202. **Pravo Učešća u Glasanju Nekih Vrsta Vlasnika**

202.1 Deoničar čije su deonice založene imaće pravo da glasa takve deonice sve dok deonice budu prenete na ime zalagodavca, i nakon toga zajmodavac zaloge ima pravo da glasa takvu deonicu. Ako međutim sporazum o zalozi dodeli pravo glasa zajmodavcu zaloge i dokaz o ovome pretstavi dotičnim deoničarima, zajmodavac zaloge ima pravo da glasa deonice

202.2 Deonice koje se drže na ime pokojnog lica, maloletnika ili drugog lica koji nema poslovnu sposobnost, mogu se glasati preko zakonskog zastupnik na osnovu zakona, ili lično ili preko zakonskog zastupnika koji je propisno imenovankao punomoćnik, bez prenosa takve deonice na ime tog zastupnika.

202.3 Deonice koje se drže na ime primaoca, likvidatora, stečajnog upravnika ili sličnih lica mogu se glasati od tih lica u ili propisno imenovanih punomoćnika bez prenosa takve deonice na ime tog lica, ako je ovlašćenje za to dato odgovarajućom sudskom odlukom u kojoj je takvo lice ovlašćeno.

Član 203 **Zapisnik sa Sednice**

Zapisnik sa svake sednice deoničara biće odmah pripremljen nakon završetka sednice i treba da bude potpisan od predsednika i sekretara sednice, koji je odgovoran za njegovu tačnost. Zapisnik treba da obuhvati (i) datum, vreme i mesto održavanja sednice, (ii) dnevni red, (iii) kvorum (iv) glasanje ili ostale postupke koji su korišćeni za glasanje, (v) broj glasova koje deoničari drže na sednici i punomoćja deoničara na sednici, (vi) ime predsedavajućeg i sekretara sednice, (vii) pitanja o kojima je glasano i rezultat glasanja, (viii) rezime govora i diskusija (uključujući i bilo koju diskusiju koja se odnosi na negativan glas ili uzdržavanje), (ix) i spisak donetih odluka na sednici.

GLAVA VIII **Izmena Statuta**

Član 204 **Izmena Statuta**

Društvo može da izmeni i dopuni njen statut u bilo koje vreme na način kao što je propisano u sledećim Članovima 205-208.

Član 205

Izmena d Inokosnog Odbora Direktora

205.1 Statut društva može da se izmeni i dopuni odlukom odbora direktora, bez aktivnosti deoničara, ako je jedini cilj i efekat ove izmene idopune je (i) da ustanovi i registruje jedan izmenini i dopuneni prečišćeni tekst statuta, koji obezbeđuje isključivo unete izmene i dopune koje su prethodno propisno usvojene od deoničara i/ili (ii) da izvrši tehničke, ne-materijalne izmene ili ispravke u statutu.

205.2 Izuzev kao što je propisano u Članu 205.1, odbor nema ovlašćenja da izvrši, i strogo je zabranjeno ili da pokuša da uradi bilo koju izmenu i dopunu statuta ako nije propisno usvojena od deoničara na propisano sazvanu sednicu deoničara.

Član 206.

Izmene i Dopune od strane Odbora i Deoničara

Statut društva može da se izmeni i dopuni odlukom odbora direktora i deoničara na sledeći način:

- a. odbor direktora ili deoničari koji deluju prema Članu 191 dužni su da usvoje jednu odluku u kojoj će se navesti predložena izmena i dopuna i uputiće je na sednici deoničara, koja može biti ili jedna godišnja ili vanredna sednica;
- b. tekst predložene dopune biće uključen u obaveštenju o sednici koja se podnosi deoničarima koji imaju pravo da prisustvuju sednici; *i*
- c. na sednici predložena izmena i dopuna biće usvojena od svih deoničara samo posle prijema potvrdnog glasa od najmanje dve-trećine glasova deonica koji imaju pravo da glasaju za izmenu i dopunu, pod uslovom da ako statut društva zahteva jedno većinsko glasanje koja je veća od dve-trećine za usvajanje izmene i dopune, većina koja se traži prema statutu je neophodna.

Član 207

Grupno Glasanje

Vlasnici bilo kojeg tipa ili klase deonica koji imaju pravo glasa kao grupa o predloženoj izmeni i dopuni statuta ako statut tako propisuje ili ako bi izmena:

- a. povećala ili smanjila broj ovlašćenih deonica ili izmenila nominalnu vrednost deonica takve grupe,
- b. izmenila bilo koja prava ili privilegije deonica te grupe,

- c. utvrđivala prava vlasnika bilo koje druge deonice za zamenu ili konverziju njihovih deonica u deonice tipa ili klase koje drži takva grupa,
- d. izmenila deonice deoničara te grupe u različitom broju deonica ili u deonice drugog tipa ili klase,
- e. stvaraju novi tip ili klasu deonica koje imaju nadredjene preferencije (povlašćenja) ili koja su suštinski jednaka sa pravima te grupe, ili povećavaju prava i preferencije (povlašćenja) bilo kojeg tipa ili klase deonica i imaju prava i preferencije suštinski jednake ili superiornije prema ovoj grupi, ili povećavaju prava i preferencije bilo kojeg tipa ili klase deonica koje imaju prava i preferencije (povlašćenja) koja su pdčinjena od takve grupe, ako ih to povećanje čini u biti istim ili iznad ovih te grupe,
- f. ograničava ili osporava postojeća preća prava deonica takve grupe,
- g. ograničava ili ospori pravo glasa takve grupe
- h. drugačije menja prava ili povlašćenja deonica koje drži takva grupa tako da ih štetno pogadja.

Član 208 **Registracija i Stupanje na Snagu jedne Izmene Dopune**

Nakon usvajanja jedne izmene i dopune u statutu društva, društvo će istu dostaviti (ili može da dostavi na registraciju celovit statut koji uključuje takvu izmenu i dopunu) Direktor u skladu sa Delom II ovog zakona. Izmjena i dopuna stupa na snagu nakon registracije kao što je propisano u Delu II ovog zakona.

GLAVA IX **Program Vlasničkih Akcija Radnika**

Član 209 **Program Vlasničkih Akcija Radnika**

209.1 Jedan Program Vlasničkih Akcija Radnika (u daljem tekstu „PVAR“) je jedan program koji je usvojen od deoničara radi podsticaja učešća radnika da stiču (kupuju) deonice deoničarskog društva. PVAR može dozvoliti da se pretplate na deonice za diskontnu stopu ili da uzme u obzir njihov rad ili angažovanje. Jedan PVAR može takođe da dodeli mogućnost učesnicima u zavisnosti od deonice koju će da izda ubuduće deoničarsko društvo.

209.2 Samo fizička lica su podesna da učestvuju u PVAR. PVAR je dužan da uspostavi razumne zahteve o podesnosti koje fizička lica treba da ispune. Ovi zahtevi o podesnosti traže da, između ostalog, da ovo lice bude u stalnom radnom odnosu, sa punim radnim vremenom u dotičnom deoničarskom društvu.

209.3 Zbog ograničenih zahteva o podesnosti PVAR-a deonice koje su stećene od PVAR-a su izuzeta od odredjenih odredaba ovog zakona, kao što je izričito propisano u ovim odredbama.

209.4 Jedan PVAP stupa na snagu samo ako (i) je PVAR usvojen od strane deoničara na jednoj sednici koja je propisno sazvana; i (ii) jedan dokument koji opisuje sve materijalne detalje PVAR-a koji je obezbeđen za deoničare najmanje trideset (30) dana pre održavanja dotične sednice deoničara.

GLAVA X

Spajanje i Ostale Glavne Transakcije

Član 210

Definicija Spajanja

Za ciljeve ovog zakona “spajanje” znači:

transakcija u kojoj jedna kompanija („kompanija u spajanju“) prenosi svu svoju aktivu (imovinu) i obaveze (pasivu/dugove) u jednu drugu kompaniju („kompanija sticaoc“). Kompanija sticaoc može biti jedna postojeća korporacija ili jedna nova kompanija koja je osnovana radi sticanja ove aktive i obaveza. U ovim transakcijama (i) kompanija u spajanju raspušta se, (ii) samo kompanija sticaoc opstaje u ovoj transakciji, i (iii) deoničari kompanija u spajanju predaju svoje deonice i u zamenu primaju deonice ili druge vlasničke interese u kompanija sticaocu i/ili gotovinska plaćanja.

Član 211

Postupak Spajanja

211.1 Jedna ili više kompanija mogu da preduzimaju i izvrše spajanje na sledeći način:

a. Direktori i službenici pripreme i direktori svake kompanije usvojeće jedan plan o spajanju koji ispunjava zahteve Člana 213 i nalažu da se ovaj plan dostavlja na sednici deoničara svake kompanije koja može biti godišnja ili vanredna sednica.

b. Svaka kompanija dostaviće najmanje jedan mesec unapred pismeno obaveštenje o sednici svim deoničarima koji imaju pravo da glasaju o planu, uz naznaku da je svrha sednice razmatranje plana o spajanju. Obaveštenje treba da uključi sledeća dokumenta koji će takođe biti dostupni za pregled i kopiranje u registrovanoj kancelariji (sedištu) svakog društva:

(i) kopiju plana zajedno sa objašnjenjem plana koji obuhvata pravni i ekonomski osnov o spajanju i bilo koji primeljivi odnos srazmere razmene deonica;

(ii) detaljan pisani izveštaj od odbora direktora o planu u kojem će izložiti pravne i ekonomske osnove plana i uslove spajanja, posebno srazmera zamene deonica i sadržaj bilo koje preporuke direktora i bilo kojeg razloga takve preporuke;

(iii) kopiju mišljenja samostalnog finansijskog savetnika o spajanju i plan do stepena takvog mišljenja koji je dobijen ili koji se traži prema Članu 213;

(iv) godišnje finansijske izveštaje svih društava (kompanija) učesnika za prethodne tri godine uključujući bilo koji izveštaj revizora;

(v) Ako poslednji finansijski izveštaj sadrži informacije za jedan rok koji je istekao više od šest meseci pre datuma u kojem plan treba da se dostavi na sednici deoničara, onda jedno posebno izmirenje računovodstvenog izveštaja koje je pripremljeno od jednog nezavisnog regulatornog računovođe ili revizora prema primeljivim računovodstvenim standardima treba da se pripremi i treba da se stavi na raspolaganje za pregled i kopiranje i inspekciju u registrovanoj kancelariji svake kompanije. Ovaj izveštaj o izmirenju treba da prikazuje finansijsko stanje svakog društva (kompanije) prema datumu, koji nije stariji više od tri meseca pre datuma plana koji je podnet na sednici deoničara; s'tim da (a) zahtev iz ove tačke (v) se neće primeniti na novo društvo (kompaniju) koje je stvoreno da bude preostalo društvo u spajanju i (b) u slučaju ovog posebno izmirenog računovodstvenog izveštaja nijedan dodatni fizički inventar aktive se neće tražiti pre zadnjeg godišnjeg računa i procene završnog računa koji treba biti usklađen kako bi odražavao podatke u računu, izuzev privremene amortizacije i računovodstvenih odredaba i materijalnih izmena vrednosti koje su dužne da se uzimaju u obzir;

(vi) primerak predloženog statuta i pravilnika kompanije sticaoca; i

(vii) izjava o pravima deoničara koja se razlikuje i jedna procena koja se zahteva prema Članu 220.

c. Na sednici deoničara svakog društva (kompanije) plan treba da bude odobren i usvojen na osnovu potvrdnog glasanja najmanje dve-trećine glasova deonica koji imaju pravo da glasaju o planu na toj sednici, osim ako se tip ili klasa deonica koje imaju pravo na grupno glasanje nalazi u planu, predložena izmena biće usvojena jedino ako je postignuta potvrdnim glasanjem najmanje dve-trećine glasova deonica svake ove grupe; pod uslovom da ako statut društva (kompanije) zahteva većinsko glasanje koje je veće od dvo-trećinskog glasanja za usvajanje jedne izmene i dopune statuta, onda većinsko glasanje koje se zahteva prema statutu je neophodno.

d. Grupno glasanje bilo kojeg društva zatražiće se ako to zahteva statut društva ili ako plan sadrži odredbu koja, ako je sadržana u predloženoj izmeni i dopuni statuta društva, zahtevala odvojeno glasanje od te grupe prema Članu 208.

e. Odobrenje i usvajanje plana na sednici deoničara svakog društva koja je stranka u spajanju (umesto bilo kojeg novog društva koja je stvorena kako bi bila opstalo društvo u spajanju) je neophodna kako bi spajanje bilo dovršeno.

211.2 Nijedna deonica, gotov novac ili druga kompenzacija neće se dati u zamenu za bilo koju deonicu društva u spajanju koje se drže od društva sticaoca ili društva u spajanju ili od jednog lica ili poslovnog društva koja deluje u ime društva u spajanju društva sticaoca

211.3 Vlasnici hartija od vrednosti, izuzev deonica, kod kojih su priložena posebna prava treba da se dodele prava u društvu (kompaniji) sticaocu koja su najmanje jednaka sa onima sa kojima raspolaže društvo (kompanija) koja je stvorena spajanjem izuzev ako sednica klase prema gornjem Članu 211.1 odobri izmene ili ako oni imaju pravo da otkupe svoje deonice od kompanije prema Članu 223

211.4 Spajanje će se objaviti najmanje 60 dana pre, dva puta u toku jedne nedelje u najmanje u jednoj novini koja ima najveći tiraž na Kosovo radi obaveštenja lica, uključujući poverioce čija potraživanja prethode spajanju predloženog za spajanja. Ovo obaveštenje može da se uradi od bilo kojeg društva (kompanije) učesnika u ime drugih kompanija.

211.5 Poverioci određeni prema Članu 211.5 imaju najmanje 21 dan da podnesu zahtev društvu za dodatne hartije od vrednosti ili da podnesu prigovor protiv dobijenog smanjenja u kapitalu ili uticaja na hartije od vrednosti. Ako poverioc ostaje nezadovoljan zbog uticaja spajanja u vezi sa hartijama od vrednosti ili potraživanja, on/ona se može obratiti Sudu u roku od 30 dana od dana objavljivanja obaveštenja o prvom spajanju za jednu odovarajuću nadoknadu za njegov dug. Sud može da odluči da jedna takva nadoknada nije neophodna ako zaključi da aktiva (imovina) kompanije sticaoca će biti dovoljna za izmirenje ovog i drugih dugova kompanije (društva) u ekvivalentnoj kategoriji hartija od vrednosti.

211.6 Stavovi 1. do 4. ovog člana koji se odnose na održavanje opšte sednice i izradu stručnog izveštaja ne moraju se primeniti ako:

(a) su svi deoničari saglasni da odustaju od ovih zahteva; ili

(b) društvo (kompanija) sticaoc već drži 90% ili više deonica u društvu u spajanju, pod uslovom da u bilo kojem slučaju (i) deoničari koji raspolažu sa deonicama sa pravom glasa od 5% ili više od kompanije sticaoca imaju pravo da zahtevaju da u jednoj opštoj sednici odobre spajanje i (ii) manjinski vlasnici deonica u društvu u spajanju imaju (a) pravo da prime pravičnu vrednost i jednaka prava i nadoknadu u društvu sticaocu, (b) pravo da dobiju obaveštenje o spajanju i njegove uslove (c) pravo da od suda zahtevaju da donese jedan nalog o iznosu i vrsti kompenzacije koji su trebali da dobiju nakon podnošenja jedne žalbe u roku od 30 dana od dana objavljivanja obaveštenja o spajanju i (d) imaju pravo da zatraže i prime izveštaj od nezavisnog finansijskog savetnika. Ako je

žalba podneta prema tački (c) sud može da zatraži od društva sticaoca da plati zakonske troškove i ostale troškove ako zaključi da je žalba osnovana.

211.7 Odluka koja se očekuje od bilo kojeg sudskog spora prema Članu 211.5 ili Članu 211.6, spajanje se ne može zaključiti i nijedan dokumenat o registraciji u vezi s'tim se ne može podneti.

Član 212 **Nezavisno Finansijsko Mišljenje**

Kada se razmatra jedno spajanje, odbor direktora jedne kompanije (društva) može (i odbor jednog društva koje ima više od 100 deoničara) da obezbedi jedno pisano mišljenje o spajanju od jednog samostalnog stručnog finansijskog savetnika koji je licenciran od Centralnog Bankarskog Autoriteta Kosova ili odgovarajućeg organa van Kosova. Mišljenje treba da da prikaže stručno finansijski savet o uslovima plana i o predloženom spajanju u kojem će naznačiti, između ostalog savetnikovu analizu o svim uslovim plana o spajanju uključujući metodu ili metode koje su korišćene radi dolazka do bilo koje predložene kompenzacije za deoničare u društvu u spajanju. Mišljenje treba takodje da obezbedi stav finansijskog savetnika o pravičnosti spajanja kao i o predloženoj kompenzaciji koja treba da se daje deoničarima društva u spajanju, gde treba da se identifikuje bilo koja prepreka u proceni i relativna razlika između predloženih metoda i drugih mogućnosti sa odgovarajućim metodama procene. Takvo mišljenje dostavlja se svim deoničarima uz obaveštenje o sednici. Jedan dodatni izveštaj neće biti potreban kao što je naglašeno u Članu 149 o negotovinskom plaćanju.

Član 213 **Nužni Sadržaj Plana o Spajanju**

Plan o spajanju treba da sadrži:

- a. tip (vrstu) društva (kompanije), ime i adresu registrovane kancelarije svakog društva koja se spaja i društva koje opstaje u kojoj se svako društvo planira da se spoji,
- b. uslovi i zahtevi predloženog spajanja, uključujući pregled bilo kojih pravnih uslova koji su sastavljeni od jednog nezavisnog regulatornog pravnog stručnjaka;
- c. način i osnovu za zamenu (konverziju) deonica svake spojene kompanije (društva) u gotovom novcu ili drugoj imovini, ili deonici, drugih hartija od vrednosti ili dugu ili drugih obaveza opstalog društva (kompanije) ili bilo kojeg deoničara opstalog društva, uključujući detalje o srazmernoj razmeni deonica, kriterijume i uslove koji se odnose na dodeljivanje deonica društvu sticaocu i bilo koji iznos gotovinskog plaćanja i detalji deonice i prava deonice koja treba da se kupi (stiče), uključujući bilo koju posebnu klasu.
- d. pun tekst statuta i pravilnika opstalog društva, koji će biti na snazi nakon spajanja,

- e. datum od kada je držanje bilo koje deonice primljeno prilikom spajanja koja daje pravo držaocu da učestvuje u profitima opstalog društva i posebni uslovi koji pogodjaju to pravo.
- f. datum u kojoj će se transakcije svakog ne- opstalog društva biti tretirane u računovodstvene svrhe kao da su one od opstalog društva,
- g. prava dodeljena od opstalog društva na vlasnika deonica kome su priložena posebna prava i držaoca hartija od vrednosti izuzev deonica, ili predložene mere u vezi s tim,
- h. posebna prednost ili povlašćenja koja su data samostalnim finansijskim savetnicima ili direktorima ili službenicima društva (kompanije) u spajanju,
- i. odredbe prema kojima predloženo spajanje može da se napusti pre njenog okončanja,
- j. bilo koja mogućnost u aktivni i odgovornosti između datuma pripreme uslova o spajanju i datuma opšte sednice u kojoj se odlučuje o spajanju; i
- k. ostale odredbe koje se odnose na spajanje uključujući ali ne ograničavajući se u moguću odredbu da islata neće biti izvršena za zamenjenu (konvertiranu) deonicu sve dok ili nakon što spajanje bude stupilo na snagu.

Član 214

Registracija i Stupanje na Snagu jednog Spajanja

Posle završetka spajanja, stranke u spajanju registrovaće plan o spajanju u Registru u skladu sa Delom II ovog zakona. Spajanje će nastati i stupiće na snagu nakon njegove registracije od strane Direktora u skladu sa Delom II ili bilo koje kasnijeg datuma, ne više od trideset (30) dana posle registracije od strane Direktora, kao što se može propisati u planu o spajanju.

Član 215

Dejstvo Spajanja

Nakon što spajanje stupa na snagu:

- a. društva koje su stranke u spajanju biće jedinstveno društvo koje će biti opstalo društvo imenovano u planu, i odvojeno postojanja svih ovih društava izuzev društva (kompanije) sticaoca će prestati,
- b. društvo (kompanija) sticaoc imaće svoje vlasništvo i biće odgovorna za svu imovinu i sve obaveze svake vrste svakog društva koja je bila stranka u spajanju, i bilo koje hartije

od vrednosti koje su postojale u odnosu na prenos aktive (imovine) neće biti pogođene jedino zbog svojstva spajanja.

c. sve parnice ili ostala potraživanja protiv bilo kojeg društva koja je bila stranka u spajanju mogu da se nastave protiv društva sticaoca, koje će biti zamenjene u parnicama ili potraživanjima za društvo čije je postojanje prestalo,

d. statut i pravilnici društva sticaoca biće kao što je naznačeno ili propisano u planu, i

e. deonice svakog društva koja je bila stranka u spajanju koje treba da budu zamenjene u deonice, hartije od vrednosti ili dugove ili u ostale obaveze društva sticaoca biće tako zamenjene, i bivši vlasnici takvih deonica imaće prava jedino kao što su propisana u planu.

Član 216 **Poništenje Spajanja**

216.1 Spajanje se ne može pobijati od bilo koga kako bi se isto proglasilo ništavnim, pod uslovom da ako jedan deoničar ili poverioc kompanije u spajanju ili kompanije sticaoca može podneti žalbu sudu o valjanosti spajanja ako je ova žalba podnosi sudu ne kasnije od šest meseci posle datuma registracije o spajanju. podnese jedan zakoniti prigovor.

216.2 Sud može da poništi spajanje ako zaključi da je odluka o spajanju doneta na sednici koja je bila nevažeća zbog sledećih razloga:

(i) da je svoj osnov imala u materijalno lažnom pretstavljanju, za koje ako bi deoničari imali saznanja ne bi glasali na taj način ako se ne bi učinilo lažno pretstavljanje i ako posledice lažnog pretstavljanja se ne bi ispravile ako se zahteva od odgovarajućih strana da plate monetarnu štetu deoničarima; ili (ii) bilo je i drugog nepopravljivog kršenja postupka za koje je sud utvrdio da ima isti negativan uticaj na deoničare ili (iii) bilo je nepopravljivog kršenja postupka koji je imao negativan uticaj na poverioce korporacije u spajanju ili kompanije sticaoca i da je lišilo ovog poverioca od bilo kojeg prava, za koju je poverioc imao za preduzimanje jednog postupka kako bi sprečio da spajanje stupi na snagu.

216.2 Bilo koje poništenje prema Članu 216.1 gore, treba da se objavi u jednoj novini i treba da zavede u Registru.

Član 217 **Spajanje Deoničarskog Društva sa Društvom sa Ograničenom Odgovornošću**

Jedno ili više deoničarskih društva mogu se spajati u ili u jedno ili u više društava sa ograničenom odgovornošću organizovane prema ovom zakonu s time što svi zahtevi koji

su postavljeni u Članovima 211 – 214 treba da se poštuju od strane svakog deoničarskog društva i svi zahtevi postavljeni u Članovima 120 – 125 su poštovani od strane svakog društva sa ograničenom odgovornošću.

Član 218. Spajanje sa stranim fizičkim licima

Jedna ili više inostanih pravnih lica i jedna ili više Kosovskih kompanija (društava) mogu da se spoje na sledeći način, s time da je to spajanje dozvoljeno na osnovu zakona i jurisdikcije na osnovu kojih je svako inostrano pravno lice je organizovano:

a. svaka Kosovska kompanija treba da se pridržava odredaba ovog zakona u odnosu na spajanje, i svako inostranopravno lice mora da se pridržava primenljivim odredaba jurisdikcije prema kojoj je organizovana.

b. Ako opstalo poslovno društvo treba da se organizuje prema zakonima neke jurisdikcije umesto onog sa Kosova, treba da se osniva registrovana kancelarija (sedište) i da se imenuje registrovani zastupnik na Kosovu u skladu i uz svo uvažavanje Dela II ovog zakona, kojem će biti podređen.

Član 219 Odvajanje

219.1 U smislu ovog zakona, „Odvajanje“ znači kada kompanija (društvo) prenosi (drugačije od likvidacije) na dve ili više poslovna društva svu njegovu aktivu i odgovornosti u zamenu za rasporedjivanje (alokaciji) njihovim deoničarima (i) deonice ili druge vlasničke interese u poslovnom društvu koja prima ovu aktivu i odgovornosti („poslovna društva primaoci“) i (ii) dopunskoj gotovinsko plaćanje koje ne prelazi 10% od nominalne vrednosti deonice ili drugog vlasničkog interesa koji je raspoređen prema tački (i).

219.2 Odvajanje se može obaviti na osnovu Članova 211.1 do 211.5. Članovi 212 do 215 i Član 223 ovog zakona mutatis mutandis izuzev toga što (i) referenca „spajanje“ znači „odvajanje“, (ii) referenca „kompanije u spajanju“ treba da označe kompanije i/ili poslovna društva koja su uključena u odvajanje, i (iii) referenca „stećena društva“ znače „kompanije koja se deli“ i referenca „stećeno društvo“ znači „kompanija koja se deli“ (iv) referenca „društvo sicaoc“ znači „kompanija primaoc“ (v) referenca „plan ili uslovi o spajanju“ treba da znače plan ili uslovi o odvajanju“ i (vi) naziv „spajanje“ znači „podela“

219.3 Osim toga, u planu o odvajanju i uslovima o odvajanju, je jedan dodatni zahtev o tačnom opisu i raspoređivanju aktive i odgovornosti koje će se preneti na svaku poslovnu organizaciju primaoca. Ako jedna aktiva nije raspoređena prema nacrtu uslova o podeli ili ako uslovi podele jasno ne specifikuju uslove dotičnih raspoređivanja jedne aktive koju će primiti svako društvo primaoc, onda pomenuta aktiva i kompenzacija za to će se

rasporediti društvu primaocu u proporciji sa deonicama neto aktive koje su raspoređene svakom poslovnom društvu primaocu prema uslovima podele. Kada se jedna odgovornost ne raspodeli (alocira) na osnovu nacрта o uslovima o podeli ili kada ovaj nacrt o podeli jasno ne specifikuje dotična raspoređivanja ovih odgovornost (dugova) za svako poslovno društvo primaoca koje treba da uzima u obzir, onda svako poslovno društvo primaoc će biti zajednički i pojedinačno odgovorna, za ovu odgovornost.

Član 220 Dejstvo Odvajanja

Kada odvajanje stupa na snagu:

(a) aktiva/imovina i odgovornosti/dugovi podeliće se kao što je opisano u objavljenim uslovima o odvajanju ili u Članu 219. Iponovo gore

(b) deoničari društva/kompanije koja se deli obaviće se, ako je primeljivo, deoničari, vlasnici ili ortaci u jednoj ili više poslovnih organizacija primaoce u skladu sa raspoređivanjima koji su utvrđeni u nacrtu uslova o odvajanju, i

(c) kompanija koja se odvaja prestaje sa njegovim postojanjem.“

Član 221 Definicija Ostalih Glavnih Transakcija

Za ciljeve člana 222, “glavna transakcija” znači transakcija ili više povezanih transakcija koja uključuju kupovinu ili ostala sticanja, prodaju ili ostale transfere, ili zalogu ili hipoteku, imovine društva, imovinska prava, ili ostala prava koja imaju novčanu vrednost, vrednost koja, na dan odluke društva o obavljanju transakcije, koja se sastoji od 50% ili više knjigovodstvene vrednosti imovine društva iskazane u poslednjem završnom računu.

Član 222 Postupak za Ostale Glavne Transakcije

Prema bilo kojoj odredbi u njegovom statutu ili pravilnicima, jedno društvo može da preduzme i da dovrši glavne transakcije na sledeći način:

a. Odbor direktora društva usvojiće odluku kojom odobrava transakciju inaložiće da transakcija bude dostavljena na odobrenje na sednici deoničara, koja može biti ili godišnja ili vanredna sednica;

b. pismeno obaveštenje o transakciji, sa naznakom o nameri da se na sednici razmatra transakcija, uključujući rezime plana o transakciji i preporuku odbora direktora o

transakciji, i uključujući izjavu o pravima deoničara da se ne slože i procenu prema Članu 223, dostaviće se svakom društvu i svim deoničarima koji imaju pravo da prisustvuju sednici društva;

c. transakcija će biti odobrena i usvojena na sednici nakon prijema potvrdnog glasanja najmanje većine glasova deonica koji imaju pravo glasa o transakciji na toj sednici, osim ako tip ili klasa deonica koje imaju prava na izmenu kao grupa, predložena izmena biće usvojena na osnovu prijema potvrdnog glasanja najmanje dve-trećine glasova deonica svake grupe koja ima pravo glasa kao grupa o izmeni i ukupni broj glasova deonica koji imaju pravo da glasaju o izmeni. Odvojeno glasanje od glasačke grupe u društvu biće potrebno ako se tako zahteva prema statutu društva;

d. statut bilo kojeg društva može da zameni ovaj zahtev za dvo-trećinsko glasanje u vezi sa ovim društvom, specifikujući bilo koji veći zahtev glasanja, ali ne manji od dve-trećine glasova deonica koje imaju pravo glasa i ne manje od dve-trećine glasova deonica svake grupe koje imaju pravo glasa kao grupa za izmenu.

Član 223

Prava Deoničara na Neslaganje i Prijem Iplate

223.1 Deoničar može da zahteva od društva isplatu pune vrednosti njegovih deonica ako je on glasao protiv na sednici deoničara, ili ako nije učestvovao ili se uzdržao od glasanja na sednici deoničara, ili o izmena u statutu društva bila je takva da je negativno uticala na njegova prava na način kako je propisano u Članu 208 i na kome je on imao pravo da glasa, ili (ii) o kompletiranju jednog spajanja kao što je propisano u Članu 211 ili o jednom odvajanju kao što je opisano u Članu 219 koja nepovoljno utiče na njegova prava na sličan način (iii) ili koja razumno rezultira na povlačenje od kompanije (iv) ako su kao deo odvajanja, deonice kompanije primaoca raspoređene deoničarima podeljene kompanije drugačije od srazmere ovim deoničarima sa predhodnim pravima u kapitalu podeljene kompanije.

223.2 Deoničar koji ima pravo da se ne slaže i da obezbedi isplatu na osnovu ovog Člana 223 ne može da ospori gorepomenutu radnju društva/kompanije pred sudom izuzev ako je radnja obmanljiva ili predstavlja kršenje zakona. Osim u ovim slučajevima, njegovo/njeno isključivo pravno sredstvo (pravni lek) je način kao što je propisano u ovom članu. Za ciljeve ovog Člana 223 puna vrednost biće izračunata prema datumu donete odluke na sednici i ne uzimajući u obzir bilo koje povećanje ili smanjenje vrednosti koje svoj osnov ima u iščekivanju radnje (akcije). On/ona ima pravo da bude obavešten o odgovarajućoj vrednosti pre donošenja konačne odluke o njegovom/njenom povlačenju i kako bi na osnovu ovog obaveštenja mogao da promeni svoje mišljenje i da odluči da neopozivo prihvati radnju (akciju) i da ostane u kompaniji (društvu).

223.3 Ako radnja koja zasniva prava prema ovom Članu 223 bude dostavljena na glasanje na sednici, obaveštenje o sednici mora da naznači da deoničari su ili mogu imati pravo na takva prava i obaveštenje mora da uključi kopiju ovog člana.

223.4 Ako radnja koja zasniva prava prema ovom Članu 220 bude dostavljena na glasanje na sednici deoničara, deoničar koji želi da odbrani takva prava mora da dostavi društvu, pre nego što je dobijen glas, pismeno obaveštenje o njegovoj nameri da zatraži isplatu (otkup) za svoju deonicu ako je predložena radnja preduzeta. Deoničar koji ne ispuni ovaj zahtev, ili koji glasa u korist predložene radnje nema pravo na isplatu prema ovom Članu 223.

223.5 Ako radnja (akcija) koja zasniva prava prema ovom Članu 220 bude ovlašćena na sednici deoničara, deoničar koji namerava da zatraži isplatu (otkup) prema ovom Članu 223 treba da pošalje društvu, u roku 30 dana nakon glasanja na sednici, pismeni zahtev za isplatu (otkup) deonice koje pripadaju njemu uz naglašavanje njegovog imena, adresu prebivališta, i broj i tip deonice za koju je zatražena isplata. Ako su deonice predstavljene putem uverenja (certifikata), deoničar dostaviće uverenja (certifikate) društvu zajedno sa dotičnim zahtevom za isplatu. Ako su deonice neoverene, društvo imaće pravo da vrši ograničenje njihovih transfera (prenosa) sve dok se ne izvrši isplata. Inače prenos će stupiti na snagu na dan registracije u spisak deoničara. Deoničar koji ne ispunjava zahteve ovog Člana 223.5 nema pravo na isplatu prema ovom Članu 223.

223.6 U roku 30 dana nakon prijema takvog zahteva društvo će izvršiti isplatu svakom prigovaraču koji je poštovao ovaj Član za kojeg društvo veruje da je puni iznos njegove deonice. Isplata mora biti praćena sa zadnjim ili kasnijim privremenim godišnjim računom društva i izjavom o prihodima.

223.7 Ako prigovarač veruje da je uplaćeni iznos manji od pune vrednosti njegove deonice kao što je propisano u ovom Članu 223, ili ako društvo ne uspeva da izvrši isplatu, on će imati pravo, nakon ovog roka od 30 dana nakon te izvršene isplate da zatraži procenu njihove vrednosti od strane suda putem podnošenja jednog zahteva u sudu u roku od tih 30 dana. Sud je nadležan i ovlašćen da utvrdi ovu punu vrednost u skladu sa standardima u ovom Članu 220 i da naredi društvu da izvrši isplatu. Sud je takodje nadležan i ovlašćen da angažuje procenitelje i ostale stručnjake za ovu svrhu, da odrede da li društvo ili prigovarači treba da plate zakonske naknade i troškove.

Član 224 **Utvrđivanje Vrednosti**

224.1 U smislu neposredno prethodnog člana koji prethodi Članu 223, puna vrednost imovine ili prava, uključujući deonice društva ili ostale obveznice znači cena u kojoj jedan prodavac ima punu informaciju o vrednosti imovine ili prava, i nije obavezan da ih prodaje, složio bi se da ih proda, i cenu o kojoj kupac ima punu informaciju o vrednosti imovine ili prava, i nije obavezan da je stekne, složio bi se da plaća za takav način sticanja.

224.2 Utvrđivanje takve pune vrednosti uradiće odbor direktora društva osim kada, u skladu sa statutom društva ili ovim zakonom, utvrđivanje bude uradjeno od suda,

samostalnog procenjivača, revizora ili drugog lica ili entiteta. Članovi odbora koji obavljaju utvrđivanje obavezni su da angažuju nezavisnog procenjivača ili revizora.

224.3 Prilikom utvrđivanja tržišne vrednosti deonica društva običnih deonica, cena za koju kupac ima punu informaciju o ukupnoj vrednosti svih deonica društva običnih deonica slažu se da plaćaju za sve deonice društva običnih deonica, i sve druge činioce za koje lice ili lica smatra/ju da su važne, mogu se uzimati u obzir.

GLAVA XI

Sticanje Kontrole Bloka Deonica Društava

Član 225

Sticanje Kontrole Bloka

225.1 Kao prema Članu 225 , "udružena lica" lica znači:

- a. ostala lica nad kojima lice ima više od 50% glasačke snage ili inače drugačije obavljaju kontrolni uticaj nad njima,
- b. članovi porodice lica ako je to lice jedan pojedinac, *ili*
- c. lica koji deluju zajedno sa licem radi sticanju kapitala ili vrše uticaj nad deoničarskim društvom na osnovu međusobnog sporazuma ili pogodbe i lica.

225.2 Lice koja namerava, sam ili zajedno sa udruženim licima da stekne, uzimajući u obzir broj deonica koje njemu pripadaju i njegovim udruženim licima, jednu-trećinu ili više od običnih deonica (ovde nazvana kontrola bloka deonica) društva sa više od 500 vlasnika običnih deonica, mora, ne kasnije od 30 dana pre datuma sticanja kontrole bloka deonica, da pošalje pismeno obaveštenje društvu o njegovoj nameri da stekne kontrolu bloka deonica.

225.3 Jedno društvo, jedna kontrola bloka deonica koja je stećena, nema pravo da preduzima radnje koje ometaju ovo sticanje kontrole bloka, osim kada su te radnje preduzete na osnovu odluke sa sednice deoničara, usvojene većinom glasova vlasnika običnih deonica koje učestvuju na sednici, isključujući glasove deonica koje drže deoničari koji nameravaju da steknu kontrolu bloka deonica, i isključujući glasove na deonice koje imaju udružena lica sa licem koji namerava da stekne kontrolu bloka deonica.

Član 226

Ponuda Deoničarima da Stiču (Kupe) Deonice Društva

226.1 Lice koje pojedinačno ili zajedno sa udruženim licima je steklo kontrolu bloka deonica društva sa više od 500 vlasnika običnih deonica, mora, u roku 60 dana od datuma sticanja takvih deonica, da daje ponudu svim deoničarima društva da stiču obične deonice društva koje pripadaju njima za cenu koja nije manja od maksimalne cene po kojoj je on

stekao deonice društva u zadnjih šest meseci u prethodnom datumu za sticanje kontrole bloka deonica, osim u slučaju kada sednica deoničara donosi odluku da se odriče prava deoničara da prodaje deonice koje pripadaju njima u skladu sa Članom 223.4.

226.2 Pismeno obaveštenje o ponudi za sticanje deonica dostavlja se svim vlasnicima društva običnih deonica. Obaveštenje treba da sadrži informaciju o licu koji je stekao kontrolu bloka deonica društva i njihove udružene osobe, uključujući njihova imena, adrese prebivališta i poslovanja, broj deonica koje im pripadaju, ponudjenu cenu za deonice, cenu/e koje su platili za deonice sa kojom raspolažu, i period vremena na osnovu kojeg primalac ponude deoničara može da prihvati ponudu kako bi stekao deonicu.

226.3 Deoničar može da prihvati ponudu o sticanju deonice u okviru vremenskog roka koji je određen u ponudi, koji ne može biti manji od 30 dana od datuma dostave ponude deoničarima.

226.4 Odluka o odricanju od deoničarskih prava o prodaji deonica koje njima pripadaju licu koje je steklo ili namerava da stekne kontrolu bloka deonica može biti usvojena na sednici deoničara većinom glasova vlasnika običnih deonica koji učestvuju na sednici, isključujući glasove deonica koje pripadaju licu koje je zatražilo ili namerava da stiče kontrolu bloka deonica i isključujući glasove deonica koje drže njegove udružene osobe.

226.5 Sticanje kontrole bloka deonica i dostavljanje ponude vlasnicima običnih deonica da stiču obične deonice koje pripadaju njima mora da se obavi u roku od 120 dana od datuma dostave obaveštenja o sticanju kontrole bloka deonica društva.

Član 227

Razotkrivanje Potencijalnog Sticanja Upravljačkog Bloka

Lice koje pojedinačno ili zajedno sa udruženim licima stiče ili je vlasnik više od 20% običnih deonica društva sa više od 500 vlasnika običnih deonica, mora, ne kasnije u roku od 15 dana od datuma od kojeg su ta lica stekla pomenuti broj deonica, da pošalju pismeno obaveštenje društvu, sa svojim imenom, imenima svojih udruženih lica, broj deonica društva koje pripadaju svakome od njih, i njegove namere u odnosu na sticanje kontrole bloka deonica.

Član 228

Posledice Neizvršavanja

Lice koje pojedinačno ili zajedno sa udruženim licima je steklo kontrolu bloka deonica bez ispunjavanja zahteva ovog Članu 225, zajedno sa njegovim udruženim licima, neće imati pravo glasanja na bilo koju od običnih deonica društva koje pripadaju njemu ili njima izuzev ako sednica deoničara donosi odluku da njemu i njegovim udruženim licima daje pravo glasa na običnim deonicama koje pripadaju njima.

GLAVA XII Raspuštanje i Likvidacija

Član 229 Dobrovoljno Raspuštanje Društva

229.1 Društvo može biti raspušteno, i njegovo poslovanje će prestati i likvidirano, u bilo koje vreme na osnovu odluke deoničara, na sledeći način:

a. ili odbor direktora kompanije (društva) ili deoničari na osnovu Člana 191 doneće jednu odluku neposredno o predloženom prestanku poslovanja i likvidaciji i podneće je na odobravanje na sednici deoničara, koja može biti godišnja ili vanredna sednica. Oni treba da ponude jedan plan o prestanku poslovanja i likvidaciji, zajedno sa pratećim postupcima koji sadrže sledeće, rasporede i vremenske rokove o aktivostima za likvidaciju, i postupak za distribuciju deoničarima imovine društva koja ostaje nakon što budu zadovoljena potraživanja poverilaca,

b. pismeno obaveštenje predloga i plana dostaviće se svim deoničarima koji imaju pravo da prisustvuju sednici, *i*

c. na sednici, predlog biće odobren i usvojen po prijemu potvrđenih glasova najmanje dve-trećine glasova deonica koji imaju pravo da glasaju o predlogu na toj sednici, osim ako bilo koji tip ili klasa deonica imaju pravo da glasaju za predlog kao grupa, predlog će biti usvojen po prijemu potvrđenih glasova najmanje dve-trećine glasova deonica svake grupe koja ima pravo da glasa kao grupa o izmeni i ukupnog broja glasova deonica koje imaju pravo da glasaju o izmeni. Odvojeno glasanje od glasačke grupe u društvu biće potrebno ako se to zahteva u statutu društva.

226.2 Statut bilo kojeg društva može zameniti dvo-trećinsko glasanje koje se zahteva u Članu 229.1 o tome da društvo specifikuje bilo koji većinski broj glasanja koji se zahteva ali ne manji od dve-trećine glasova deonica koji imaju pravo da glasaju po tom pitanju i ne manje od dve-trećine glasova deonica svake glasačke grupe koja ima pravo na grupno glasanje o tom pitanju.

Član 230 Prestanak Poslovanja i Likvidacija Kompanije

230.1 Nakon dobrovoljnog raspuštanja, jedno društvo nastaviće sa svojim postojanjem kao ranije ali ne može da upravlja bilo koje poslovanje osim onog odgovarajućeg za prestanak poslovanja i likvidaciju, uključujući prikupljanje i prodaju imovine, plaćanje ili zbrinjavanje poverioca, i raspodelu ostatka imovine između svojih članovima. Takvo poslovanje obaviće se od odbora direktora i službenika koji izvršavaju ista ovlašćenja kao i ranije, osim ako društvo imenuje stručnog likvidatora ili drugo lice ili lica da izvršavaju takvih ovlašćenja. Naknada tom licu može biti isplaćena od imovine društva.

230.2 Čim bude praktično nakon događaja koji je prouzrokovao dobrovoljno raspuštanje, društvo treba da zavede obaveštenje o dobrovoljnoj likvidaciji u Registru u skladu sa Članom 40 ovog zakona. Ako to obaveštenje nije bilo zavedeno i nije bilo javno na raspolaganje najmanje 30 dana pre nego što je društvo preduzelo prodaju imovine na način predviđen ovde, prodaja može biti proglašena kao poništena od suda na zahtev neisplaćenih poverilaca. Obaveštenje treba da bude na službenim jezicima na Kosovo i treba da naglasi da je društvo odlučilo da prestane sa poslovanjem i da likvidira njenu aktivu (imovinu); datum događaja koji su prouzrokovali raspuštanja; mesto gde treba poverioci da podnose svoja potraživanja; zadnji rok za podnošenje ovih potraživanja, lokaciju i vreme za pregled spiska aktive (imovine) i potraživanja; i prodaju imovine društva koja može da se obavi ne pre 30 dana od datuma obaveštenja.

230.3 Društvo će dostaviti pismeno obaveštenje svim poznatim poveriocima društva, i dozvoliće osiguranim strankama da odstrane imovinu na mestu gde oni imaju osigurani interes. Ako društvo raspolaže tu imovinu u koju osigurane stranke imaju osiguran interes, društvo će predati imovinu osiguranoj stranci. Osigurana stranka prodaće ili će drugačije raspolagati sa imovinom u skladu sa primenljivim zakonom o zalogu. Ako prodaja ili rasporedjivanje proizvodi višak osiguranog duga, osigurana stranka doznačiće višak društvu.

227.4 U roku od 30 dana nakon događaja koji su prouzrokovali raspuštanje, društvo treba da obavi jedno ispitivanje svojih knjiga i podataka i da sastavi inventar svoje imovine i šemu svojih dugovanja. Društvo takodje treba da utvrdi opravdani komercijalni metod prodaje imovine i vreme i mesto njihove prodaje. rasprodaja može da bude javna ili privatna i da bude sprovedena bilo kojim prihvatljivim komercijalnim sredstvima. Društvo treba da napravi da inventar imovine i šema dugovanja budu na uvid javnosti za inspekciju za najmanje osam časova dnevno u toku pet radnih dana koji prethode rasprodaji.

230.5 U roku od 30 dana nakon događaja koji su prouzrokovali raspuštanja, društvo treba da objavi u dnevnim novinama velikog tiraža na Kosovu, na službenim jezicima, jedan oglas koji nije manji od 10% stranice, koji treba da sadrži naziv društva i sva poslovna imena za koje se zna da ih je društvo koristilo, obaveštenje o vremenu i mestu bilo kakve javne rasprodaje, ili posle kog vremena će da bude održana privatna rasprodaja, mesto na kojem se nalazi imovina i šemu dugovanja koja se može proveriti. Oglas takodje treba da obezbedi, u korist poverioca ili zainteresovanih stranaka, informacije u vezi sa postupkom i zadnjim rokom za podnošenje zahteva za potraživanja.

230.6 Izuzev ako je od strane Suda naloženo, društvo može da ne isplati nijedno potraživanje koje se ne nalazi u tabeli dugovanja. Društvo će proceniti osnovanost svakog potraživanja pre nego što ga uvrsti u tabeli dugovanja. Podnosioci koji tvrde da su oštećeni zato što ih je komisija odbila da ih uvrsti u tabeli dugovanja imaju pravo da ospore ovo odbijanje pred sudom.

230.7 Društvo nema pravo da odloži datum javne rasprodaje, ali ima pravo da obustavi rasprodaju ako je to neophodno.

Član 231

Raspuštanje po Isteku Roka Trajanja Društva (Kompanije)

Društvo će biti raspušteno, i njeno poslovanje će prestati, po isteku roka trajanja (ako postoji) koji je naglašen u statutu ili na osnovu drugog razloga koji je utvrđen u statutu kao razlog koji prouzrokuje raspuštanje ili prestanak postojanja. Na osnovu ovog razloga društvo će biti ukinuto i likvidirano kao što je propisano u prethodnom Članu 230.

Član 232

Prinudno Raspuštanje Društva

232.1 Društvo će se raspustiti, i njeno poslovanje biće okončano, na osnovu bilo kojih od sledećih razloga:

a. propust da arhiviše godišnji izveštaj ili izmena registrovanog zastupnika kao što se zahteva na osnovu Dela II ovog zakona i isteka primenljivog vremenskog roka u skladu sa uslovima u ovom Delu,

b. jedan nalog suda da ie društvo raspušteno zato što nije u mogućnosti da vodi poslovanje društva zbog nezakonitosti, zastoja u donošenju odluka i ostalih razloga, ili

c. insolventnosti ili stečaja kompanije (društva) i raspuštanje prema primenljivom zakonu o stečaju.

d. u slučaju kršenja Člana 155.5

232.2 Nakon bilo kojeg ovakvog raspuštanja, ako kompanija (društvo) nije insolventna kao što je propisano u primeljivom zakonu o stečaju sud će nadgledati prestanak poslovanja i likvidaciji na osnovu postupaka koji su utvrđenih u Članu 230 ili ostalih postupaka za koje sud smatra da su celishodni. Ako se raspuštanje obavlja u skladu sa tačkom "c" Člana 232.1 gore ili ako je društvo insolventno, primeniće se zakon o stečaju/insolventnosti. .

Član 233

Raspodela Aktive Društva Prilikom Likvidacije

Prilikom likvidacije imovina kompanije (društva) raspodeliće se prema važećem zakonu o stečaju.

Član 234

Izvršenje Potraživanja Protiv Raspuštenog Društva

Potraživanje protiv raspuštenog društva može da se izvrši:

a. protiv raspuštenog društva, do mere njene imovine koja nije bila raspoređena deoničarima, *ili*

b. ako je imovina bila raspoređena deoničarima u likvidaciji, protiv bilo kojeg deoničara do mere njegovih pro-rata deonica potraživanja ili imovine društva koja je bila raspoređena njemu u likvidaciji, bilo koje da je manje, ali ukupna deoničarska odgovornost za sva potraživanja prema ovom Članu 234 ne može da prekorači ukupan iznos imovine koja je njemu bila raspoređena.

DEO VIII PRELAZNE ODREDBE

Član 235

Prelazno Razdoblje za Registraciju Postojećih Poslovnih Društava u Registar

235.1 Poslovno društvo (organizacija) koja je bilo registrovana na datum stupanja na snagu ovog zakona ima 12 meseci posle stupanja na snagu ovog zakona da preduzima sve radnje koje su potrebne da budu potpuno u skladu sa zahtevima ovog Zakona.

235.2 Ako poslovno društvo (organizacija) ne ostaje nedosledna posle ovog 12 mešecnog vremena, ona će biti predmet kazni i snkcija koje su propisane u ovom zakonu, uključujući i brisanje iz registracije od strane Registra.

235 Poslovna društva koja nisu bila registrovana u Registru na datum stupanja na snagu ovog zakona u potpunosti potčiniće se ovom zakonu

Član 236

Datum stupanja na snagu i stavljanje van snage ranijeg zakonodavstva

236.1 Ovaj Zakon stupa na snagu nakon usvajanja u Skupštini Kosova i proglašenja od strane SPGS-a.

236.2 Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi UNMIK-ova Uredba 2001/6 i UNMIK-ovo Administrativno uputstvo 2002/22.

**Zakon Br./ L-123
27. 09.2007.godine**

Predsednik Skupštine Kosova

Kolë Berisha